

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večerni
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravlštva šte. 329

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

SLS in Ljubljana.

Slovenska ljudska stranka je včeraj vložila svojo zadnjo kandidatno listo, listo za mesto Ljubljana. Dasi druge stranke do tega časa še v številnih okrajih niso imele kandidatov, vendar so hotele izrabljati že samo to malenkostno okolnost, da naša ljubljanska lista ni bila vložena istočasno s podeželskimi listami in kovali razne puste senzacije radi ljubljanskih kandidatur. Propadajoči SDS se je zdelo, da bi mogla iz te zakasnitve pognati zelena vejica, na kateri bo dozorel kak mandatek za SDS.

Neprijatelji naše stranke so delali račun brez krčmarja. Na predsinocnem zboru zaupnikov je bila z velikanskim, občin in iskrenim navdušenjem zastopnikov vseh stanov sprejeta lista, kakršno smo včeraj objavili. Isti zbor zaupnikov je sklenil vse odredbe, ki so potrebne za živo in uspešno agitacijo za volitve.

Za ljubljanske mandate se bodo, kolikor je doslej razvidno, borile tele skupine: SLS, socialisti, združeni radikali, davidovičevci in radičevci, in SDS. Zadnja se zaveda, da je na deželi njena ura odbila, da tam ne bo izbila zase najbrže sploh nobenega mandata. Niti v logaškem in radovljiskem okraju SDS arski kandidati ne morejo upati na noben uspeh, ker bodo zdaj odpadli glasovi, ki jih je poprej dobivala SDS samo zato, ker razni državni uradniki, ki jih imata ta dva obmejna okraja največ, pod fašistovskim PP terorjem sploh niso mogli voliti drugega kot SDS. Sedaj pa je položaj bistveno drugačen. Kajti terorizem SDS je odpadel in poleg SDS nastopa v teh dveh okrajih tudi radikalna stranka, ki ima vsaj to zase, da ni tako obsovana, kakor se je med Slovenci zasovražila SDS s svojo herostratsko protislovensko razdiralno in korupcionistično politiko. Tega položaja se SDS zaveda, zato je navezala vse svoje upanje na Ljubljano, da vsaj ne bi doživela te popolne sramote, da bi ostala v skupščini sploh brez zastopnika. Zato bo SDS vrgla na slovenska mesta vse svoje sile. S svojo demagoško in lažljivo hujskajočo agitacijo v tem smislu je že začela. Včerajšnje »Jutro« ponavlja laži o izdajstvu slovenstva v Mariboru in Celju in misli, da bo iz tega skovalo tudi agitacijski material za Ljubljano — češ vsi pristni narodnjaki so — čujte le v SDS. V tisti SDS, ki je v Mariboru delala največje težave večini občinskega sveta Narodnega bloka, tista SDS, ki se je vzdrževala in se še vzdržuje v veliki meri od nemškega kapitala!

Proti SDS je geslo v Mariboru in Celju. Proti SDS, to geslo je prva začela izvajati Ljubljana v svojem odločnem boju za avtonomijo našega mesta. Proti SDS so se v Celju in Mariboru napravile zveze, ki dajejo največ jamstev, da ta največja politična škodljivka slovenskega ljudstva izgine. Isto geslo: Vse proti SDS, mora veljati tudi v Ljubljani! Zavedne ljubljanske meščane ta stranka naravnost izziva k odporu, ko jim ponuja na prvem mestu bivšega gerenta, ki ga je postavil na to mesto zloglasni PP režim, kateri je ukinil avtonomijo Ljubljane.

Slovenska ljudska stranka stopa pred ljubljansko volivstvo kot najodločnejša, najmočnejša in najvtrajnejša zaščitnica Ljubljane in njenih samoupravnih pravic. Postavila je na svojo listo nosilca, čigar ime že par desetletij pozna cela Slovenija. Dr. Anton Breclj, nekdanji voditelj goriških Slovencev, prvi poverjenik za narodno zdravje v Ljubljani in kasneje šef invalidskega oddelka, je naš nosilec. Dr. Anton Breclj je eden najstarejših, pa tudi najdelavnejših in najboljših učencev dr. Janeza Ev. Kreka. Pustimo zaenkrat njegova dela za našo Goriško pod nemško-laškimi avstrijskim režimom, spomnimo le njegovo plodonosno delovanje v najtežavnejšem, pa tudi najvažnejšem odseku socialne politike v oddelku za invalide. Golnik je dr. Brecljevo delo. Invalidi, vdove in sirote se spominjajo Breclja, kot svojega najboljšega zaščitnika. Odprti skoro katerokoli slovensko publikacijo, ki je vzrastla v okviru našega ljudskega pokreta, skoro v vsaki boš našel dr. Brecljeve razprave o socialni higieni, zdravstvenih, socialnih in prosvetnih problemih. Z dr. Brecljem je dobila Ljubljana enega največjih slovenskih socialnih, narodnih in političnih delavcev za svojega kandidata, prihodnja skupščina in oblastni odbor bosta imela v njem najagilnejšega in najsposobnejšega svojega člana, ki nam je porok, da bo Krekov idealizem in Krekov duh, ki je nekdanji vladal v deželnem dvorcu, prešel tudi v našo novo oblastno skupščino.

Rešitev krize se zavlačuje.

Intrige Radiča in Pucija proti SLS.

Belgrad, 18. dec. (Izv.) Že od početka krize so prihajali iz Radičevih vrst glasovi, da bo g. Radič na zahtevo g. Pucija glede sodelovanja Slovenske ljudske stranke v vladi postavil tako težke pogoje, da jih Jugosl. klub ne bo mogel sprejeti. Govorilo se je, da sta to posebno dve točki in sicer avtonomija in takozvani »klerikalizem«. Toda tem vestem se ni moglo verjeti, ker se vestem iz Radičeve okolice sploh malo veruje. Ko pa se je danes zvedelo, da je g. Uzunović stavil g. Korošcu za vstop v vlado nesprejemljive pogoje, so vesti pridobile na verjetnosti. Popoldne je te vesti potrdil govor g. Pucija v Ljubljani, ki je doslovno povedal: »Tudi Slovenska ljudska stranka je povabljen v vlado, toda ne kot klerikalna stranka, nego kot zastopnica Slovencev. Podati mora pravzaprav tako načelno izjavo, katere sprejem bi s strani Slovenske ljudske stranke pomenil dejansko priznanje pravilnosti politike ministra Pucija.« Ker obstoja pravilnost Pucijeve politike v centralizmu in »protiklerikalizmu«, je jasno, kakšne pogoje za sodelovanje v vladi sta stavila g. Pucelj in g. Stj. Radič.

Nesprejemljivi pogoji. - SLS ne odstopi od svojih načel. - Uzunović noče razdreti vseh mostov.

Belgrad, 18. dec. (Izv.) Danes predpoldne se je položaj okrenil tako, da je stopil Jugosl. klub naenkrat v ospredje splošnih pogajanj. Včeraj je mandatar krone g. Uzunović stavil g. Korošcu takšne zahteve, tikajoče se pisemnih točk programa Slovenske ljudske stranke, da jih g. Korošec ni mogel sprejeti. Vendar pa ga je g. Uzunović prosil, da jih ne bi odklonil končnoveljavno, ampak da bi se še enkrat posvetoval s svojim klubom. To se je danes zgodilo. Klub se je strinjal z mišljenjem g. Korošca, da klub nima pravice menjati poglavitnih načel Slovenske ljudske stranke. Zato se je podal g. Korošec proti poldnevni predsedništvu vlade, kjer je g. Uzunović sporočil klubov sklep. Ko so časnikarji pri odhodu vprašali g. Korošca o zahtevah mandatarja, ni hotel dati nobenega odgovora.

Konferenca radikalnih poslancev.

Belgrad, 18. dec. (Izv.) Ob 9 dopoldne je g. Uzunović sklical v predsedništvo vlade radikalne ministre in se z njimi dolgo časa posvetoval. Sporočil jim je svoje dosedanje uspehe in jih obvestil o glavnih pogojih, ki so jih stavile stranke v svojih včerajšnjih odgovorih. Nato je g. Uzunović pozval k sebi g. dr. Korošca. (O tem sestanku in o njegovem značaju poročamo v predidoci brzojavki.)

G. Uzunović je po tem sestanku odšel v dvor. Bil je samo pri ministru dvora, ne pa pri kralju. Za popoldne je g. Uzunović prosil podpredsednika radikalnega kluba g. Mihajlovića, da bi sklical radikalni klub. To ni bilo mogoče, ker se nahaja večina radikalnih poslancev izven Belgrada, drugi pa so zaposleni doma. Jutri se namreč vrši znana proslava sv. Nikolaja in domača pol Belgrada slavi svojega domačega patrona. V radikalnem klubu se je okrog 5 popoldne zbralo samo nekaj poslancev in ministrov, vsega okrog 20. Tem je g. Uzunović sporočil vse, kar je storil za rešitev krize. O tej konferenci so izdali sledeč komunikce:

»Na konferenci radikalnih poslancev je g. Uzunović razložil potek zadnjih pogajanj za sestavo vlade. Na konferenci so se strinjali z njegovimi nazori o nadaljnjem delu pri razvoju sedanje krize.«

V OSPREDJU JE KOMBINACIJA: RADIKALI — RADIČEVCI — SLS.

O samem poteku te konference radikalni poslanci niso hoteli dajati prav nobenih izjav. Kakor se je izvedelo, je bila konferenca mestoma precej burna. Nekateri govorniki so g. Uzunoviću očitali počasnost, češ da nameno-

Slovenska prestolnica, ki se zaveda, da je njen prospek samo v popolnem soglasju z deželno, bo pri volitvah 23. januarja ostala zvesta v vrstah SLS, kjer je po zadnjih državno-zbornih volitvah tudi Ljubljano edino pravo mesto.

ma zavlačuje sedanjo krizo, dasiravno mu je položaj popolnoma jase. On pozna pogoje posameznih strank. Naj te pogoje sprejme ali odbije, naj pa nikar krize ne zavlačuje. G. Uzunović se je izgovarjal s tem, da niso bili pogoji nekaterih strank popolnoma jasni in da jih je bilo proučiti v nadaljnjih posvetovanjih. Radikalni poslanci so tudi hoteli zvedeti, kakšno vlado bi sploh hotel g. Uzunović sestaviti in s katerimi strankami. Pri tej priliki so mu dali razni poslanci nasvete in mu izrazili svoje mnenje o tem, s katerimi strankami naj bi radikalna stranka sestavila novo vlado. Glede tega krožijo najrazličnejše kombinacije, predvsem se največ imenuje kombinacija Radikalni-Radičevci-Slovenska ljudska stranka. To kombinacijo smatrajo kot najbolj priročno. V njej naj bi bili zastopniki Srbov, Hrvatov in Slovencev, in sicer tri največje stranke. Nekateri mislijo glede te kombinacije, da bi jo hoteli videti tudi drugi činitelji in da jo posebno podpirajo Uzunovičevi prijatelji. Druga kombinacija so Radikalni-Pribičević-Korošec. Za to kombinacijo se zavzemajo nekateri posamezniki iz Pašičeve skupine. Ta kombinacija nima nobenih upanj na uspeh in se smatra kot kuriozum. Največji del radikalov je zato, da bi se sestavila vlada iz radikalov, Slovenske ljudske stranke in malih skupin. Ta kombinacija je radikalom najbolj simpatična, ker ne bi bilo v njej več Radiča, katerega smatrajo kot glavnega krivca za nedelavnost sedanje vlade, ki je v vladi oviral ves normalni razvoj državnega življenja.

Vendar pa se za sedaj o tej kombinaciji v radikalnem klubu še ni izreklo končnoveljavno mišljenje z ozirom na to, ker se g. Korošec v teku pogajanj sploh še ni spustil v kakše podrobnosti. G. Uzunoviću je predložil svoj program in program vlade, kakor si ga zamišlja Jugoslovanski klub, ni pa hotel stopiti v kakšno podrobna merodajna pogajanja, dokler se ne reši vprašanje programa in delovanja.

KOMBINACIJA Z DEMOKRATSKO ZAJEDNICO SE NE DISKUTIRA VEČ.

Kar se tiče Demokratske zajednice, se zdi, da je njeno sodelovanje onemogočeno. Radikalni so njene pogoje, dasiravno niso težki, označili kot nesprejemljive. Zato se na današnjih konferencah o kombinacijah z Demokratsko zajednico sploh ni govorilo.

KRONA ZAHTEVA DELOVNO VLADO S ČVRSTO SMERJO V ZUNANJI IN NOTRANJI POLITIKI.

Končno so nekateri mnenja, da g. Uzunović radi tega zavlačuje krizo, da bi dokazal, da je nemogoče sestaviti vlado, da bi tako priboril radikalom homogeno radikalno volivno vlado. To bi posebno radi videli Uzunovičevi pristaši v radikalnem klubu. Ti so namreč mnenja, da bi se jim pri tej priliki posrečilo, da bi si svoj položaj znatno izboljšali in pri bodočih volitvah odstranili iz radikalnega kluba svoje nasprotnike. Zdi se pa, da ta kombinacija zaenkrat nima nobenega upanja na uresničenje. Drugi ustavni činitelji namreč zahteva delovno vlado, ki bi postavila zunanjo in notranjo politiko na nov temelj in ji dala čvrsto smer.

REŠITEV ODGOVORNA NA ZAČETEK PRIHODNJEGA TEDNA.

Današnji dan je torej v glavnem končal, ne da bi se storile kake velike in odločilne poteze za ustvaritev nove vlade. Bilanca je torej slaba in ni pričakovati, da bi se sedanje stanje pred torkom izpremenilo. G. Uzunović bo jutri praznovati »slavo« in sploh ne bo podvzel nobenih korakov v smeri nadaljevanja rešitve krize. Radi Uzunovičeve »slave« mora država čakati na vlado še dalje. V ponedeljek bo g. Uzunović poskusil sklicati sejo kluba, da bi mogel na tej seji klub merodajno razpravljati o pogojih opozicijskih strank, na kar bi se g. Uzunović z ozirom na končno razjasnitev v radikalnem klubu odločil, ali sestavi vlado ali vrne mandat, kar nekateri tudi smatrajo za možno. V slučaju, da bi g. Uzunović vrnil mandat, mislijo nekateri radikali, da bi bila potem brezdvoma edina možnost, da bi novi mandat dobil g. Trifković. Drugi radikali mislijo, da bi g. Uzunović dobil nov mandat, ki bi se ne glasil na široko koalicijo, marveč da bi samo dajal možnost sestaviti vlado iz radikalov in radičevcev, tako da bi ostala vlada nespremenjena. Tudi to so seveda želje posameznikov.

Konferenca med dr. Korošcem in dr. Hohnjem ter podpredsednikom radikalnega kluba.

Belgrad, 18. dec. (Izv.) Dopoldne sta se sestala v Jugoslovanskem klubu poslujoči podpredsednik radikalnega kluba g. Ilija Mihajlović in g. dr. Korošec, načelnik Jugoslovanskega kluba. Po posvetovanju v klubu je imel g. dr. Hohnjec v imenu Jugoslovanskega kluba konferenco v radikalnem klubu. Tudi popoldne sta imela sestanek podpredsednik radikalnega kluba g. Ilija Mihajlović in g. dr. Korošec. Misli se, da se obadva obveščavata o poteku krize, ker se javljajo od druge strani neprestane intrige.

Hrvatski katoliški blok v Zagrebu.

Zagreb, 18. dec. (Izv.) Včeraj ob 9. uri se je vršilo v prostorih katoliškega kazina zborovanje pristašev HPS in Zveze hrv. kršćanskih socialcev. Zborovanju je predsedoval g. Nikola Jagatić. Govoril je vseučiliški profesor dr. Stjepan Bakšić, ki je pozival k složenemu nastopu vseh zagrebških katoličanov brez razlike strankarskega prepričanja in na obrambo katolicizma v javnem in državnem življenju. Nato so govorili še zastopniki hrv. kršč. socialcev. Na zborovanju se je storil sklep, da nastopijo pristaši HPS in hrv. kršč. socialci pri teh oblastnih volitvah v Zagrebu pod skupnim imenom »Hrvatskega katoliškega bloka«. Za nosilca liste »Hrv. kat. bloka« je bil izvoljen tajnik »Zveze hrv. kršč. socialcev« g. Aleksander Šipek, trgovski poslovodja; na skupnem mestu pa kandidira dr. Josip Andrić, urednik »Seljačkih novina«. V nadaljnjem se vrste na listi pristaši HPS in ZHKS. Nastop »Hrvatskega katoliškega bloka« pri oblastnih volitvah je zbudil veliko simpatij pri zagrebških katolikih.

HPS V SUBOTIŠKEM OKRAJU.

Subotica, 18. dec. (Izv.) Ljudska stranka je napravila za oblastne volitve sporazum z vsemi drugimi opozicijskimi strankami. V volitve gre pod imenom »Gradjanski blok«. V Subotici je nositelj takšne liste bivši poslanec Jugoslovanskega kluba g. Miša Prpić. Upanje na uspeh je za ljudsko stranko v subotičkem okraju veliko. Kakor poročajo, je ljudska stranka pridobila zelo mnogo pristašev in bo povsod postavila svojo listo.

Jugoslovansko-italijanski spor.

Mussolini o italijansko-albanski pogodbi.

Rim, 18. dec. (Izv.) Večerni listi prinašajo izjavo, ki jo je dal Mussolini dopisniku pariškega lista »Figaro«, čigar lastnik Cotti nadaljuje časopisno kampanjo za zblizanje med Francijo in Italijo. Na vprašanje glede ogrožavanja Nizze in Korzike od strani Italije je rekel Mussolini: »Vest o nameravanem napadu na Nizzo in Korziko, je kakor otroška miza, ki ne more stati po konci.« Glede italijansko-albanske pogodbe pa je dejal Mussolini: »Jaz si nisem nikdar niti za trenutek mislil, da bi mogla italijansko-albanska pogodba, ki bo registrirana pri Društvu narodov v Ženevi, motiti razgovore v Ženevi. Albanija vzbuja veliko pozornost Italije, ki ima v Albaniji svoje interese. Toda njena teritorialna integriteta in njena neodvisnost se bo strogo spoštovala. Pogodba, ki naj precizira in uredi vse točke, ki interesirajo Italijo in Albanijo v njenih sedanjih in bodočih odnosih, je bila potrebna. Toda v tem ni ničesar in nikdo ne sme v tem videti kaj takega, kar bi moglo vzbuditi vznemirjenje. Italija ima potrebo delati: to je vse. In mi enostavno zahtevamo, da nas pustijo v miru.«

Sofija, 18. dec. Zunanji minister je pozval v Sofijo bolgarskega poslanika v Tirani, da mu poroča o italijansko-albanskem pakcu.

Reka, 18. dec. Zadnji čas se čuti v tukajšnjem ozračju velika napetost proti Jugoslaviji. Jugoslovanski konzulat je močno zastražen, istotako meja. Italijanski uradni činitelji izjavljajo, da te odredbe nimajo zunanje političnega ozadja, marveč so se ukrenile zato, da se beguncem prepreči neopažena vrnitev odnosa, da se sumljivim elementom onemogoči beg.

Kvestura je jugoslovanskemu dijaštvu prepovedala nošenje dijaških čepic. Tem povodom je došlo med našim in italijanskim dijaštvom opetovano do spopadov. Vmešavali so se tudi karabinerji. En naš dijak je težje ranjen.

Francija in Italija.

Italija kot kalika miru.

Pariz, 18. dec. »Matin« prinaša Sauerweinovo uvodnik o položaju, nastalem po italijansko-albanskem paktu. Vsled tega pakta, ki krši status quo na Balkanu, je pričakovati, da bo Jugoslavija usmerila svojo politiko v obnovo odnosov z Rusijo. Sedanja napetost v svetovnem položaju je povzročila Italija s svojo nenadno inicijativo na Balkanu.

Nova politika Mussolinija.

Napolj, 18. dec. Mussolini je izjavil nasproti tujakšnjemu zastopniku »Associated Press«: »Francosko-italijanski sporazum je temeljna potreba evropskega razvoja. Mussolinijev vodilni motiv je, da zadosti nujni potrebi Italije po moralni, duševni in fizični ekspan-

ziji s pomočjo miroljubne, vendar ne pacifiistične politike. Dosega tega cilja nikakor ni nezdržljiva s prijateljstvom in sodelovanjem z drugimi narodi. Dejansko želi Italija sodelovati posebno s Francijo in Veliko Britanijo.« Mussolini je dalje opozoril na italijanske kolonialne želje in pripomnil, da pa to še ne pomenja, da hoče Italija prvemu narodu, ki ga sreča, skočiti za vrat in mu vzeti kako kolonijo. Italija vodi miroljubno, vendar pa ne pacifiistično politiko.

Francooski ministrski svet za obrambo meja.

Pariz, 18. dec. Včeraj se je v Elizejski palači sešel ministrski svet pod predsedstvom predsednika republike Doumerguea. Predmet posvetovanja so bili dogodki na francosko-italijanski meji.

Politično ozadje prevrata v Litvi.

Riga, 18. dec. (Izv.) Novi litavski diktator, major Plechavizius, je bil vodja litavske fašistične stranke, ki se imenuje »Pazanga« — napredna stranka. Znan je kot pristaš politike, po kateri naj se Litva nasloni na Nemčijo; zvezi s Poljsko, Rusijo ali ostalimi obrobniimi državami je odločno nasproten. V zadnjem parlamentarnem zasedanju je zlasti naglašal zahtevo, da se Vilna vrne Litvi; ravno tako je pobijal prijateljsko pogodbo z Rusijo, ker ni dovolj naperjena proti Poljski.

Na Poljskem je povzročil litavski prevrat znatno vznemirjenje ter se je razmerje med obema deželama zelo poostriilo. Tako Pilsudski kakor Smetona pošiljata na mejo vojaštvo. Pričakovati je, da bo nova vlada sprejela v svoj politični program vilnsko vprašanje; v tem slučaju bo težak spor s Poljsko neizbežen.

Riga, 18. dec. (Izv.) Vodja državnega prevrata v Litvi, major Plechavizius, se je dal izklicati za diktatorja. Precejšnje število častništva, del posadke v Kovnu in posadka v Schauenau Plechaviziusove diktature nočejo priznati ter možnost meščanske vojne ni izključena. Razen tega pripravljajo protiakcije komunisti, ki so posebno močni v obmejnih mestih Teltsche in Szawle. Nova oblast je poslala tje kaj vojaške čete.

v Riga, 18. decembra. (Izv.) Položaj v državi je nespremenjen. Ministrski predsednik

Woldemaras je dal zastopnikom časopisa izjavo, da se zunanja politika Litve ne bo izpremenila.

Izjave nove litavske vlade.

v Berlin, 18. dec. (Izv.) Po informacijah, ki jih je dal litavski poslanik v Berlinu na podlagi poročil iz Kovna, postaja položaj vlade Smetone vedno trdnjši. Nova vlada je dala kategorično izjavo, da se bo izogibala vsemu, kar bi moglo izzvati konflikt s Poljsko.

Stari vladi zveste čete zasedle utrdbе v Kovnu.

v Berlin, 18. dec. (Izv.) Po poročilu »Deutsche Allgemeine Zeitung« iz Rige je del vojaštva, ki je ostalo zvesto stari vladi, zasedel višine in najmočnejše utrdbе, ki se nahajajo v okolici mesta. Iz 8 regimentov obstoječa vojska je poslala posadki mesta ultimatum, da preda mesto do 6 zvečer.

V enem dnevu dve vladi.

v Riga, 18. dec. (Izv.) Nova vladna koalicija je sestavljena predvsem iz socialistov. Podpirajo jo narodne manjšine. Sestavila se je nova vlada, ki ji stoji na čelu Skujeniks; zunanji minister je Zilenc (socialist).

v Kovno, 18. dec. (Izv.) Kabinet je odstopil. Na prošnjo državnega predsednika je sestavil novo vlado Woldemaras, ki je sam prevzel predsedstvo vlade in zunanje zadeve.

Homatije na Kitajskem.

Kitajci obstreljevali angleške ladje.

London, 18. dec. (Izv.) Unikajoče se čete maršala Yang-Sen so obstreljevale japonski parnik »Rasumarut«; pet mož je bilo ubitih. — Pri Khasiju so Kitajci istočasno obstreljevali angleške ladje.

Anglija pošilja na Kitajsko ojačenja.

London, 18. dec. (Izv.) Suffolški polk je odrinil v Hongkong. Z Malte je odpeloval na Kitajsko brodogrje rušilcev.

Angleška spomenica pekinški vladi.

v Peking, 18. decembra. (Izv.) Britanski poslanik je predložil vladi v Pekingu spomenico, ki vsebuje nekaj načrtov angleške vlade. Kakor se doznavajo iz dobro poučenih krogov, gre za nekatere predloge, ki so največje važnosti za razvoj političnih dogodkov na vzhodu.

Madjarske volitve.

Izid volitev v Budimpešti.

v Budimpešta, 18. decembra. (Izv.) Danes popoldne so se prešteli glasovi volivnega okrožja Budimpešta I. Izvoljeni so bili 3 kandidati kršč. soc. gospodarske stranke in sicer: Karel Wolf, Ivan Kosalka in Aladar Contra. Nadalje so bili še izvoljeni Cosma Evgen (vladna stranka), Jožef Bakoza (demokrat) in Julij Peidel (soc. dem.).

Končni volilni uspehi.

v Budimpešta, 18. decembra. (Izv.) Izvzemši Budimpešto in še par volilnih okrožij (10 mandatov) so znani volilni izidi iz vseh okrožij in sicer: vladna stranka si je priborila 206 mandatov (169 edinstvena vladna stranka, 32 kršč. soc. gospodarska stranka; ostali mandati so razcepljeni). Opoziciji pa pripade 29 mandatov. 11 izmed teh pripade soc. demokratom, 6 demokratom, ostali so razcepljeni.

Zastoj v češko-slovaških pogajanjih.

Praga, 18. dec. Senatorski in poslanski klub slovaške ljudske stranke sta imela včeraj v parlamentu skupno posvetovanje, na katerem so pretresali uspeh dosedanjih pogajanj strankinih voditeljev z vlado in zastopniki vladne koalicije. Sklenili so, da bo stranka zaenkrat čakala, da se vprašanje o vstopu v vlado razvije dalje. V tem pa ne bo izpremenila svoje dosedanje taktike v parlamentu in bo sodelovala s koalicijskimi strankami.

ANGLEŠKO BRODOVJE V EGEJSKEM MORJU.

Atene, 18. dec. Za dan 12. januarja prihodnjega leta je tu napovedan prihod 28 enot britanskega sredozemskega brodogrja. To se smatra kot posledica napetega položaja na Vzhodu.

Ratifikacija nemško-italijanskega pakta odložena.

Rim, 18. dec. V vprašanju nemško-italijanskega pakta se je položaj zadnje dni izpremenil. »Popolo d'Italia« piše, da se pakt kmalu podpisuje, vendar ratifikacija ni neposredno pred durmi. Besedilo še ni končno veljavno določeno, marveč samo v glavnih potezah ter se utegne izpopolniti. Po Locarnu, Ženevi in Thoiryju bi bilo sovražno stališče nasproti Nemčiji nesmiselno. Briand vodi v evropskem imenu francosko, Mussolini pa izrečno italijansko politiko.

Ustavno vprašanje na Poljskem

Varšava, 18. dec. Glavni odbor krščansko-demokratske stranke je sprejel resolucijo, v kateri poziva strankin parlamentarni klub, naj uporabi vsa sredstva, da poda vlada točna pojasnila o namerah, ki jih ima glede izpremembe državne oblike, kakor tudi glede ureditve finančnega in gospodarskega položaja.

Orožje za Romunijo in Poljsko.

Listi poročajo iz Moskve, da je dobila Romunija od Italije 50.000 pušk, 12 milijonov krogel in 3000 strojnih pušk. Razen tega ima Grčija na podlagi dogovora, sklenjenega z Jugoslavijo, pravico, da preko jugoslovanskega ozemlja prevaža v Poljsko orožje, ki dospe v njene luke.

JUGOSLOVANSKO-BELGIJSKA POGODBA.

Bruselj, 18. dec. Vandervelde in jugoslovanski poslanik sta včeraj podpisala trgovsko in plovbeno pogodbo, sklenjeno na podlagi medsebojnih največjih ugodnosti.

ITALIJANSKI EMIGRANTI »DRUŠTU NARODOV«.

v Ženeva, 18. decembra. (Izv.) Svet »Društva narodov« je prejel spomenico, ki so jo sestavili zastopniki političnih beguncov in v kateri se opisuje položaj italijanskih emigrantov v inozemstvu.

MEDNARODNA ZRAKOPLOVNA KONFERENCA.

v Pariz, 18. decembra. (Izv.) Tu se je danes vršila konferenca mednarodne zrakoplovne zveze; na konferenco so prišli zastopniki 18 držav, med njimi prvič tudi zastopnik nemškega letalstva.

REGENTSTVO NA ROMUNSKEM.

Bukarešta, 18. dec. Kralj Ferdinand bo zimo prebil na francoski Rivijeri. Začasa njegove odsotnosti bo izvrševal vrhovno oblast regentski svet, ki mu bo načelovala kraljica Marija.

ZAKON PROTI UMazanosti IN ŠUNDU V NEMČIJI.

Berlin, 18. dec. Državni svet je z večino glasov sklenil, da proti zakonu o umazanosti in šundu ne bo vložil ugovora.

Beleške

»Delavska politika« se hudi na nas, ker nočemo priznati, da bi mogla in hotela socialdemokratska stranka, ki zdaj ponuja svoje kandidate za oblastno skupščino, res narediti kaj koristnega za delavstvo. Naj gospodje od »Delavske politike« vzamejo v roko zadnji »Napreje« od 18. decembra št. 51, ki ga urejuje njihov sodrug g. Bernot in preberejo uvodnik »Socialpatriotje« v zvezi z mladobelečci, pa bodo videli tam socialdemokratsko stranko izvrstno fotografirano od navdušenega marksista. Kaj pravi vse g. Bernot? Na primer: »V vojni zvezi z liberalci je že začela (socialdemokratska stranka) kupčevanje na račun delavskega pokreta.« Sledijo očitki, ki so zelo hudi in mastni. Zavoljo zveze z SDS je socialdemokratska stranka, pravi g. Bernot, »pomagala odstraniti korupciji nedostopne načelnike delavskih institucij in so se na njihova mesta postavili orjunaši. Da bi se ustrojavale strokovne organizacije, so se te razdvajale, razbijale... V delavskih organizacijah so zavladali koritarji, čim boljše ima kdo komolce, tembolj je zaslužen socialist. Včeraj še razbijač, danes borec za enotno fronto, ne samo borec, pravi nadpastir.« In dalje očita »Napreje« socialdemokratski stranki, oficijelni namreč, ki je zdaj postavila združeno listo za oblastno skupščino, da je »agent kapitalistične korupcije«. In g. Bernot končuje: »Mi smo obžalujemo one maloštevilne delavce, ki so iz strahu ujetniki te liberalno-socialistične korupcije. Razumljivo je, če se neveden delavec boji kapitalista; neumljivo pa je, če tridesetletni delavski borec podpira tajno enotno fronto oficijelne socialistične stranke v boju proti organizirani (pravi) socialni demokraciji. Tu vidimo, kako globoko je pognala korupcija svoje korenine.« — G. Bernot pač boljše pozna razmere v marksističnih vrstah kot mi. Jasno je torej, da med SDS in socialisti obstoja enotna fronta za oblastno skupščino, da bodo tam podpirali centralistično liberalno buržuazijo, s katero so naši oficijelni socialisti že iz dni Narodne vlade tesno zvezani.

»Posebne« imenuje »Jutro« radikalni listi v logaškem in radovljiskem okraju. Tako le poroča: Pri deželnem sodišču v Ljubljani sta včeraj vložila gg. A. Svet iz Podkrajnika pri Rakeku ter A. Turk iz Zelš pri Cerknici svojo posebno listo za logaški okraj. Nosilec je Anton Kokelj iz Vrha pri Sv. Treh kraljih, večina kandidatov je iz Zelš pri Cerknici. — Policijski agent P. Kette z Bleda in železniški uradnik Weber z Jesenic sta vložila posebno listo za srez Radovljica z nosilcem Jakobom Peternelom, posestnikom z Bleda. — Poročanje kaže na veliko resnicoljubnost in neverjeten — strah esdeesarjev.

»Za duhovnike, namreč za tiste, ki so hoteli kandidirati na Pucjevi listi, se zavzema »Jutro«. Ker se »Jutro« kot glasilo najstrupenejših nasprotnikov cerkve zaletava v škofijstvo, je to najboljši dokaz, da je škofijstvo pravilno postopalo. »Jutro« tudi ni prav, da kandidira župnik g. Eppeh. Tozadevno bi pripomnil, da se je v Kočevju in med Kočevrari od agromerkurskih časov sem precej izpremenilo.

Naročitev »Narodne Enciklopedije« in »Službenih Novin«.

... »Pozivljam... s pristavkom, da je za občine naročitev obvezna...« (Vel. župan Ljublj. obl. pod S. br. 2576-2 od 3. decembra 1926.)

Ze v št. 284 »Slovenec« od 14. t. m. je bilo po vsej pravici grajana dejstvo, da je ukazal veliki župan pod S. št. 2576-2 od 3. decembra 1926 vsem občinam in šolam, da morajo naročiti »Narodno enciklopedijo« in da je sam naročil za vse to knjigo, ki za naše občine absolutno nima nikakega pomena. Naj nam bo dovoljeno k stvari še nekaj dodatnih opazki!

Prvič: Imenovano delo utegne iziti v kakih 24 zvezkih, ki bo vsak veljal brez poštnine 40 Din. Celotno bo torej veljalo vseh 24 zvezkov s poštnino precej nad 1000 Din že vsako občino samo. Kaj pa šole? Kdo plačuje šolske potrebščine in izdatke za šole? Ali ne zopet občina? Vzemimo torej, da mora večja občina plačevati stroške za dve, tri, štiri ali celo več šol. Tako bo obremenjena občina za dvakratni, trikratni ali celo večkratni znesek za eden ter isti nepotreben namen. To je eno, če si ogledamo stvar od materialne strani, ki vodi do absurda, ako pogledamo na drugi strani, kako g. veliki župan naroča občinam in šolam štedenje do skrajnih mej možnosti v svojih okrožnicah U. št. 5808 od maja in U. št. 7061-1 od oktobra t. l.

Oglejmo si še drugo plat tega vprašanja: namreč pravno. Ali je bil veliki župan naslanjač se morda na kak postaven predpis upravičen in opravičen izdati ukaz občinam, da morajo naročiti »Nar. Enc.«? — Odgovor je kratak: Ne! K večjemu je mogel to občinam priporočati. Ali se torej občine po zakonu dolžne, sprejeti in plačati proti lastni volji jim usiljeno delo? Zopet mora biti odgovor kratak: Ne! Ukaz je sleer ukaz; toda ukaz še davno ni in ne bo, ker bil ni more — zakon. Kako si pač predstavlja g. veliki župan (nota bene: ne kot oseba, marveč kot oblast), na kakšen način naj prisili občine, da plačajo tako ogromne vsote za nekaj, ali kako naj se prisilno izterja od njih dotični zneski? Po vsem našem pravnem pojmovanju nima za to nikakih pravnih sredstev.

Naš zakon — za občine blivše Kranjske veljavni občinski red — ima edino določbo v predzadnjem § 66, ki pravi, da lahko deželni odbor (sedaj veliki župan) postavi v občinski proračun kak znesek vsled kake razsodbe ali kakega drugega po postavnih določilih izvršljivega odloka. Torej ima tudi pravico brez sklepa občinskega odbora enostavno uradnim potom odrediti doklade v dotični namen. Toda zakon pravi izrečno: »Če opusti občinski odbor postaviti v proračun to, kar je občina dolžna plačati po razsodbi ali po kakem izvršljivem odloku.« Ukaz velikega župana pa ni niti prvo niti drugo. Ergo: Ni upravne oblasti, ki bi mogla občine postavnim potom prisiliti k plačilu nenarodenega dela. Pravimo: nenarodenega! Kajti naročitev po velikem županu za občine, toda brez njihove vednosti, po našem pojmovanju civilnega prava vendar ne more biti obvezna za občine. K večjemu je obvezna za naročitelja! Kaj pa zopet sledi iz tega? Nič več in nič manj nego to, da založništvo »Narodne enciklopedije« ne more terjati naročnine oziroma cene za to delo od občine v civilnopravnem postopanju tudi ne sodnim potom. Radovedni smo, katero sodišče bi moglo obsoditi občino na plačilo neke stvari, ki je ni naročila. Založništvo se bo moralo pač držati s svojo terjatvijo — naročitelja in ne občin. O kakem regresu v teh primerih ne more biti ni govora.

Čisto pravilno pravi dopisnik »Slovenec« v zgoraj omenjenem dopisu, da naj se pritožijo občine na upravno sodišče. Ker je stvar načelne važnosti priporočamo še enkrat, naj store to tako, da ne zamude roka, ki šteje 30 dni od dneva, ko so prejela od okrajnega glavarja odlok o že izvršeni naročitvi. Kompetenca (pristojnost), upravnega sodišča je dana, ker ne gre za izpodbijanje kakega ministrskega odloka, marveč za neposreden ukaz velikega župana kot nadzorstvenega oblastva nad občinami, kar je bil popred deželni odbor.

Se to bodi pripomnjeno: Izključeno je, da bi bila »Narodna Enciklopedija« tudi posebe v slovenskem jeziku. Ta trditve v okrožnici velikega župana ne more držati, če pa morda interesirana stran danes kaj takega obeta, je to vsaj zaenkrat samo obljuba, ki nikogar ne veže. Kolikor je nam znano, je sedaj v delu XVI. zvezek. Res je le toliko, da imajo doslej izdani zvezki prav neznatno število prispevkov tudi v slovenščini od le prav redkih naših kulturnih delavcev, ki so obljubili sodelovati pri tem delu.

Mi sploh ne razumemo, kako pride najvišja administrativna oblast — ministristvo — do tega, da prevzame vlogo neke generalne agature in naroča kupčijo popolnoma zasebnega dela velikim županom kot nekakim podagenturam? Potem ni čudno, da je naša uprava taka, če se ukvarja ministristvo s takimi rečmi, ki je priporočanje kakega tiskarskega dela, — ali če se priporoča zavarovanja pri raznih zavarovalnicah itd.

To priliklo moramo porabiti, da izpremenimo eno, dve tudi o »Službenih Novinah«.

Okrajni glavar v Logatcu pozivlje občine z ukazom od 27. novembra t. l. št. 1087, da morajo naročiti ta list. Seveda so dobile take ukaze tudi vse druge občine. To pa še ni vse. Ukazano je celo vsem denarnim zavodom, da morajo naročiti »Službene Novine«, sicer da jih morajo županstva naznaniti glavarstvu. Tudi to nam na noben način ne gre v glavo. Čemu neki imamo za Slovenijo svoj »Uradni list«, ki prinaša za nas vse to, kar prinašajo »Službene Novine« in kar se tiče nas? Čemu torej našim občinam »Službene Novine«? Da pa ne more nobena oblast prisiliti zasebnikov — to so pač denarni zavodi, — da bi morali naročiti za nje nepotrebno stvar, razume menda vsakdo. Smo skromnega mnjenja, da ne more nobena oblast prisiliti k naročbi niti javnih — vsaj na papirju še avtonomnih občin ter drugih avtonomnih zastopov.

K sklepu še to: Apeliramo na slovenske poslance, da krepko nastopajo tudi proti te vrste obremenjevanju Slovenije in naših avtonomnih zastopov, ter celo zasebnopravnih korporacij. Vprašamo pa tudi obe »Županski zvezi« — v Ljubljani in Mariboru, če sta dovolj krepko nastopili v obrambo avtonomnih pravice včlanjenih edinic?

ZATO KUPUJTE ZAHTEVAJTE PAZITE da boste sveži in zdravi prvovrsten pridelate h kavi ter povsod KOLINSKO CIKORIJO ki daje kavi fin okus, barvo in izdatnost. Pri nakupu da dobite samo prave takšnele zavitke:

v Berlin, 18. dec. (Izv.) Kakor poročajo časopisi iz Moskve, so bili včeraj izključeni iz komunistične stranke v Nemčiji in s tem iz tretje internacionale Maslos, Ruffischer in še drugi.

Kaj se godi doma

Volitve v oblastno skupščino.

NOVE KANDIDATNE LISTE PRI LJUBLJANSKEM SODIŠČU.

Na kraljev rojstni dan dopoldne je narodno-radikalna stranka vložila prvi dve svoji listi in sicer:

Za okraj Logatec. Nosilec liste Anton Kokelj, posestnik na Vrhu pri Sv. treh kraljih, Opeka Matevž, posestnik v Zelšah pri Cerknici in Obreza Anton, posestnik in trgovec v Podskrajniku pri Rakeku. Namestniki: Demšar Andrej, posestnik v Zireh, Veber Franc, posestnik v Zelšah in Škof Janez, posestnik v Dolenji vasi pri Cerknici, in

za okraj Radovljica. Nosilec liste Jakob Peternel, posestnik in bivši župan na Bledu, Gregor Klančnik, posestnik in župan v Dovjem-Mojstrani, in Alojzij Peterman, železničar v pokoju in bivši župan v Kranjski gori. Namestniki: Franc Arh, posestnik na Bledu, Karol Slanovic, trgovec in gostilničar v Boh. Beli in Tone Veber, žel. uradnik na Jesenicah.

Ljubljana-okolica. Dne 17. t. m. je dopoldne prijavila sodišču kandidatno listo SDS skupno z narodnimi socialisti. Nosilec liste trgovec Fran Zebal z Rudnika. Kandidati: Karol Mayer, viš. poštni oficial v pok., Vrhnikar, Franc Švigelj, mag. svetnik v pok., Ljubljana, Josip Matijan, posestnik, Vižmarje, Fran Rupnik, žel. strojevodja v pok., Ljubljana, Pavel Pavčič, tes. mojster, Fuzine in Ivan Hvastija, posestnik, Savlje pri Ježici.

Včeraj ob 4 popoldne sta bili pri sodišču vloženi 2 kandidatni listi in sicer lista SLS za mesto Ljubljana, ki smo jo objavili včeraj in lista NRS za Ljubljano-okolico. Kandidati zadnje liste so: dr. Ivan Modic, odvetnik, Ljubljana, Franc Janežič, posestnik, Podgorica pri Grosupljem, Vladimir Kuret, referent za kmetijstvo, Ljubljana, Jakob Cvajnar, posestnik, Medvode, Anton Hlebec, postajenačelnik, St. Vid nad Ljubljano, Janez Valentinčič, gostilničar, Cikava pri Grosupljem in Josip Stojkovič, vlakovodja, Novi Udmat. Namestniki: dr. Niko Zupančič, bivši minister, Ljubljana, Jakob Bajt, ključavničar, Rudnik, Alojz Bizjak, delavec, Glinica pri St. Vidu nad Ljubljano, Ivan Komel, posestnik, Podgora pri St. Vidu nad Ljubljano, Anton Benegalijski, krojaški mojster, Ljubljana, Pavle Dežman, nadzornik strojev, Ljubljana in Lovro Žun, carinski uradnik, Novi Udmat.

Doslej je bilo pri deželnem sodišču vloženo 30 kandidatnih list s 128 kandidati in ravnotoliko namestniki.

SKS je vložila listo v kočevskem okraju. Nosilec liste je g. Albin Prepeluh.

ZDS je vložila kandidatno listo v kočevskem okraju. Nosilec liste je g. Kopač.

Požigi v kranjski okolici.

Iz Kranja nam poročajo: Zima je pred durmi in zločinska roka požigalčeva še ne miruje. Premalo se je še nasitil ob 20 požarih v zadnjih mesecih! Vedno lažje in lažje novih žrtev in zdi se nam, kot da s slastjo uživa težke skrbi, bdenje in škodo prizadetih posestnikov v okolici. — Ta teden je poizkusil zažgati v Naklem, a pravočasno so se opazili ljudje podtaknjenje. V četrtek, 16. decembra popoldne je naznanil otrok iz zvonika, da gori v Senčurju pri Kranju. Takoj se je kranjsko gasilno društvo z avtomobilom odpeljalo v Senčur in pomagalo gasiti na posestvu g. Kuralta. V petek, dne 17. decembra so se proti večeru začeli dvigati valovi gostega dima proti nebu, gorelo je v Predosljih pri Kranju. Natančno poročilo še sledi.

Ni čudno, če so ti številni požari v okolici močno razburili tudi meščane. Vsek se boji zlobne roke, ki bi z vso neusmiljenostjo zdaj pa zdaj lahko podtaknila ogenj pri kakem posestvu v mestu in škoda bi bila lahko ogromna. Zato je z veseljem pozdraviti sklep kranjskega gasilnega društva, da vsako noč postavi stražo in v njihovem mestu. To se je dejansko že začelo izvajati. Vendar pa odboru svetujemo sledeče: Neprimerno je zahtevati celonočno straženje od delavca, ki se čez dan utruja pri poklicnem delu. Zato naj odbor stražo časovno omeji na par ur za vsakega člana.

Žrtev dela.

Iz Trbovelj nam poročajo: Na Dobrni se je v četrtek popoldne zopet pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal delavec pri vzpenjači I. Pilnauer, star okrog 50 let. Vzpenjača, kateri so priklopljeni 4 polni in 4 prazni vozički za premo, vodi skozi kratek predor na drugo etažo. Nesreča se je zgodila, ker sta se na vrhu odtrgala dva prazna vozička od ostalih dveh. Pridrvela sta z vso močjo v nižino, kjer je bil zaposlen Pilnauer. Ta se je sicer še pravočasno umaknil na stran, toda padajoča vozička, ki sta padla iz tira, sta se zadela ravno ob steber, do katerega se je ponesrečenec umaknil. Delavci so ga vsega razbitega potegnili izpod razvalin.

Tolovaj Klemen v okolici Ljubljane.

Varnostne oblasti zasledujejo z največjo intenzivnostjo slovitiga tolovaja Franceta Klemena, ki se je pred dnevi zopet pojavil v naših krajih, potem ko so ga italijanske oblasti v Postojni izpustile iz zaporu na svobodo. Okoličanski kmetje pripovedujejo, da se France Klemen kladi v neposredni ljubljanski okolici in da prenočuje po kozoletih. Včeraj so ga opazili v Sločah pri Ježici. Prenočevati je hotel na nekem kozolcu, pa so ga odgnali. V divjem begu se je odstranil, kajti nekateri so ga spoznali za Klemena.

Vlom v vinsko klet.

Podjetni Dalmatincec Marko Ložič je nedavno otvoril novo vinsko klet v Puharjevi ulici v bližini »Figovca« v veliki Frhljehovi hiši. Bil je včeraj izredno presenečen, ko je opazil, da je imel ponoči nenapovedan obisk in da sta se obiskovalca bogato založila s sirom, sardinami, salamo in vinom. Škoda znaša okoli 800 Din. Nočna obiskovalca pa sta tudi vzela seboj iz predala okoli 300 Din gotovine. V vinsko klet sta ponoči prišla na ta način, da sta s ponarejenim ključem odprla vhodna vrata vinske kleti. Vrata sta po izvršenem vladu zopet zaprla. Tega vloma sta bila osumljena dva mizararska pomočnika, ki sta bila aretirana.

Damski plašči

v krasnih barvah, s kožuho ali brez, ravno kar došli v ceni od 400 Din do 700 Din.
F. in L. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.
Oglejte si razstavo v izložbi!

Ljubljanske slike.

V senu.

Na nekem blevu v senu je prenočevala... Iz sene je molela le glavica, zavita v jopo. Zjutraj je začutila trde korake; obenem so razsvetlili senik žarki električne luči. Zadržala je, kajti v strahu in trepetu je takoj zasvetila, da prihaja do nje mož postav, ki jo bo odpeljal v zapor. Emilija se je stresla, senu je zašumelo. Stražnik je zapazil šum in se tja ozrl ter zapazil njo. Povabil jo je na policijo. Tu je pozneje Emilija pred izkušenim in trpljenjem deklet dobro poznavajočim stari nadzornikom pripovedovala svojo usodo. Bila je zdravo kmetijsko dekle. Hrepenenje po mestu in lažje življenje jo je gnalo v mesto, kjer je začela brezskrbno in lahkomišlno živeti. Delati ni hotela več, čeprav v najlepših letih. Končno so jo odpeljali za tri leta v prisilno delavnico tja v Begunje na Gorenjskem. Pred dnevi je zapustila dom, kjer je okusila spoznanje in prijateljstvo svojih sosesrečnic. Pred nadzornikom je opisala življenje v zavodu ter končno naštevala svoje tovarišice in prijateljice, ki so podlegle težki bolezni. Gospod nadzornik ji je bral posamna imena, a pri mnogem je pristavil: »Ta je tudi že v večnosti! Ze davno mrtva! Jetika! Spolna bolezen!... »Kaj bo z Vami, Emilija, ko ste še tako mlada, pa nočete delati!« je pripomnil nadzornik. »Hm! Delati nočem? Hm! Šla bom tja, kjer so že druge! Sedaj sem na cesti, pa me poberite in peljite v palačo. Bodele videli, kako bom blestela!« — — — Sinično trpkostjo je Emilija zapuščala nadzornikovo sobo.

Lepi cucek v boju s konjačem.

Živahen je Vodnikov trg. Polno je lepega sadja, zelenjave, dobrega masla, sira, mastno pitane perutnine in drugih dobrin. Kadar ni pasjega kontumaca, ljubljanski cucuk, kučki in druga razvajena ščenad lahko skačejo po Vodnikovem trgu. Toda goro jim, če je pasji kontumac. Ti četvero nožni nimajo potem pod nobenim pogojem dostopa na Vodnikov trg, tudi če imajo predpisano legitimacijo, to je nagobčnik. Na Vodnikov trg se je priklutil eleganten cucek, pripadajoč gotovo bolj plemenitaški rodbini. To se je videlo že po njegovi zunanosti. Bil je član rodbine plemenitih »špicov«. Smukal se je po prostranem trgu med branjkami in skrbnimi gospodinjami. Mogoče je iskal svojo gospodarico? Mogoče je pobegnil od doma? Ljubljanski konjač, vestno vršil svoje funkcije, je postavil svoj šotor in voz pod kostanjem na trgu in mrko opazoval, kje zaloti kakega delinkventa. »Hop! Ali si ti špic?« Vrgel je proti cucuku bakreno tenko žico, ki je kmalu objela drobni cucuk vrat. Toda cucek se je neustrašeno postavil v bran proti svojemu dvonogemu sovražniku in preganjalcu. Upiral se je na vse kriplje, bevsal, lajal in grizel, tako da je kmalu objela mnogo oprava, predno je cucuk spravil do voza. Toda tu je bil pravcati boj... Cucek se je branil z vsemi štirimi in trajalo je dolgo, da je konjač cucuka spravil v kajbico... Čegav je cucek, se bo pač pozneje ugotovilo... Delinkvent cucek pa ne pride pred sodišče...

Madjar na potovanju.

V Ljubljano je prispel s tržaškimi opolnočnim vlakom Szekely Jenő, po naše mogoče Sekaj Jan. Ni se kot imeniten gospod javil našim oblastem, marveč so ga morali pred njo s silo prignati. Szekely Jenő je vztrajen papotnik; kot zlatarski pomočnik je prehodil skoraj že vso Evropo, bil je v Parizu, videl je francosko Rivijero in sedaj se je čez Italijo vračal v svojo domovino na Madjarsko. V Ljubljani ga je sprevednik tržaškega vlaka izročil policiji, ker je na Rakeku vstopil v brzovlak, ne da bi plačal vožnji listek. Jenő ni hotel niti besedice razumeti po naše. Pravil je: »Madyar-ember! Tudum magyarum! Parlo italiano! Slovenisch nem!« Organi so mu odgovarjali: »Nem tudum magyarum!« To je bilo Madjaru silno čudno, kajti bi mi morali znati ta jezik. V šoli v Budimpešti se je baje učil, da sega madjarski jezik tja do Italije... Učil se bo lahko našega jezika.

Opozarjamo Vas

že danes na

božično številko Slovenca

Zaradi znatno zvišane naklade in izredne obsežnosti bo ta številka najbolj prikladna za TRGOVSKO IN OBRTNIŠKO REKLAMO.

Poslužite se je! Ne bo Vam žal!

Oglasi za božično izdajo se sprejemajo do četrtega opoldne.

v zaporu. Tudi državni pravdnik bo imel z njim posla, ker je železnico opeharil za vožnji listek...

V restavraciji.

Iz mesne ubožnice v Japljevi ulici je Janez K. odšel malo pogledat, kako živi Ljubljana zvečer. Nekaj časa okrog tavačo je začutil glad ter jo mahnil v lepo restavracijo Mikličevo v Kolo-dvorski ulici. Z dobrim tekom je jedel in pil. Napravl je okrog 34 Din zapitka. Ker ni mogel plačati, so ga odpeljali na stražnico. Ko so ga izpraševali, zakaj je to napravil, ni dal od sebe nobenega pravega odgovora. Odpravili so ga s stražnice na zaj v mestno ubožnico.

Slovinci v Italiji

Tudi »Bogoljub« ustavljen. Na Primorsko ni došla decemberska številka »Bogoljuba«. Narodniki se pritožujejo in obenem izražajo strah, da je tudi »Bogoljub« ustavljen za Italijo. Tako bo Primorska ostala tudi brez poljudnega cerkvenega lista. Oficielno list ni prepovedan; tudi »Slovenec« ni oficielno prepovedan, a kljub temu ne pride več niti ena številka na Primorsko. Tako postopanje je najbolj diplomatsko, ker doseže svoj cilj in ne prinaša nikake uradne zamere.

Pozdrav novega tržaškega prefekta. V četrtek je novi tržaški prefekt prevzel svoje posle in takoj razposlal pozdravno okrožnico svojim uradnikom in tudi »fašistovskim hierarhijam«. Ze v okrožnici same, ki je bila poslana tudi predstavnikom fašistovske stranke, kar do sedaj ni bila navada, je razvidno, da se čutijo vsi naši prefekti, ki so bili imenovani po zadnji upravni reformi, bolj močno, da so jim poverjene funkcije, ki jih napravljajo prave gospodarje dežele, vedno seveda »po volji Duceja«. Niti pokrajinski tajniki fašistovske stranke ne bodo smeli delovati preko njih, torej tudi stranka se bo morala pokoriti poveljem prefekta; do sedaj je bilo narobe, to je prefekt je moral poslušati fašistovskega tajnika. »Poklican od zaželenega zaupanja vlade, da vodim prefekturo te pokrajine, prvi prefekt Formaciari, sem prevzel danes posle. Moja naloga je precizna: izvrševati in dati izvrševati na vseh poljih razvite smerne načelnika vlade. Te se lotim in jo bom izvajal z navdušenjem in živo zvestobo uradnika, Italijana in fašista.« Nadalje pravi prefekt za pomoč in sodelovanje vsega uradništva v svrhu obnovitve domovine in primorske dežele, katere usoda je vladni na srečo, ter pošilja pozdrave vsemu uradništvu in fašistovskim hierarhijam ter vsem prebivalstvu te žarke pokrajine. Prefekt Formaciari je torej s svojim pozdravom vsemu prebivalstvu tržaške pokrajine priznal, da biva poleg italijanskega še drugi rod na Tržaškem. To ni sicer veliko, a veliko je bilo že prefektov na Primorskem, ki bi hoteli Slovenca kar ignorirati.

V PONEDELJEK 20. DEC. OB 8 ZVEČER
V VELIKI DVORANI HOTELA »UNION«

VELIKI KONCERT GLASBENE MATICE

NA SPOREDJE JE BORODIN, STRAVINSKI,
HONEGGER IN GLINKA

DIRIGIRATA

E. ADAMIČ IN L. M. SKERJANC

Družba sv. Mohorja ob 75 letnici.

Mohorjeve knjige za leto 1926 so začeli razpošiljati. Res je silno neprijetna ta letošnja zamuda, ko tisoči in tisoči izprašujejo po njih. Uvažujemo katastrofalne posledice povodnji, ki tudi Mohorjevi ni prizanesla in se nadejamo, da bodo prihodnje leto po stari navadi knjige za »prešee« že na mizi. Preden vsako knjigo posebej ocenimo, je prav, da za uvod ob 75 letnici pregledamo delo in zgodovino naše Družbe.

Leta 1851. so ustanovili za vse dobro in lepo navdušeni rodoljubi v Celovcu Društvo sv. Mohorja, ki se je še-le pozneje razvilo in prekrstilo v Družbo sv. Mohorja.

Nepozabni kulturni delavec škof Anton Martin Slomšek je dal prvi pobudo za to in v družbi s tedanjim kaplanom Andrejem Einspielerjem je ustanovil društvo, čigar namen je bil »na svetlo dajati in razširjati dobre knjige, ki um, srce in voljo ljudi razsvetlijo in požlahtniti in se zraven tudi dober kup razprodajati zamorejo.« Iz lastnega je dal mlademu društvu za tedanji čas ogromno vsoto 500 goldinarjev in obljubil tudi svojo pisateljsko pomoč. V prvem vseslovenskem odboru najdemo poleg predsednika Andreja Einspielerja še po dva odbornika iz vsake slovenske škofije.

Od leta 1852—1859 je izdalo Društvo sv. Mohorja že 23 različnih knjig. In letos potečejo

vprav tri četrtine stoletja, odkar deluje Društvo (oz. Družba) sv. Mohorja, letos nam Kolar napoveduje 80. zvezek Večernic. Za to se smemo, da, se moramo malo ozreti na delovanje te nad vse važne narodne kulturne ustanove, ker praznuje letos jubilej 75 letnice. Toda število članov Društva sv. Mohorja se je iz prvotnih 785 članov sicer dvignilo l. 1854 na 978, a je leta 1859 padlo zopet na 263 članov. To padanje članov je bilo treba ustaviti, voditeljem je bilo to znamenje, da stvar ni bila v pravem tiru. Zato se je 24. junija 1860 postavilo Društvo na novo organizacijsko podlago, po škofijah in farah je nabiralo člane in se prekrstilo v Družbo sv. Mohorja, čije prve predsednik je bil kanonik dr. Valentin Müller, tajnik in duša vsega podjetja pa Anton Janežič.

Razvoj je pokazal, da je družba na pravi poti. Dasi je namen in smernice društva niso niti najmanj izpremenile, je naraslo število Mohorjanov l. 1860. čez tisoč, leta 1880. čez 25.000 in leta 1900. do blizu 80.000. Te številke govore več kot more govoriti najbolj zgovorna knjiga. Celovec je postal v šestdesetih letih na mah središče slovenskega slovesstva in je to svoje častno mesto obdržal dolgo vrsto let. Slovenska knjiga ni izšla iz središča Slovenije, iz Ljubljane, ampak od periferije se je širila proti središču. Tajnik družbe sv. Mohorja, nesebični in neumorni slovenski kulturni delavec in pisatelj, vzor pravega slovenskega rodoljuba in brez primere pridnega tihega delavca, profesor Anton Janežič, je za-

šel izdajati l. 1858 v Celovcu naš prvi literarni list Slovenski Glasnik in kakor je bil Glasnik zibelka našemu Levstiku, Stritarju, Erjavcu, tako je bilo Društvo sv. Mohorja matica vsem Slovincem in vsem našim pisateljem. Mladi tajnik Janežič je zbral vse niti naše lepe in poučne knjige v svoji spretni roki in te niti je znal tako preplesti, da je stikal nerazrušljivo — našo Družbo sv. Mohorja.

Tekom let je izdala Družba sv. Mohorja nad dva milijona knjig in jih poslala vsepovsod, kjer žive Slovenci. Našla je pot v Afriko in Ameriko, v Nemčijo in Italijo. Knjig naše Družbe ne bere samo posamezni naročnik, bere jih vsa družina; bero jih pa ne samo tisto leto, ko so izšle, bero jih leta in leta, bero jih rodovi, ker knjiga se ne zavrže, kakor časopis, ampak knjiga se shrani in širi. Zato ne govori in ne piše noben slovenski pisatelj nikjer toliko ljudem, kakor v Mohorjevi družbi. Kdor hoče govoriti vsem Slovincem, kmetu in izobražencu, otroku in starčku, ženi in fantu — ta piše v Mohorjevi družbi. Erjavce, Jurčič, Detela, Vošnjak, Tavčar, Medved, Meško, Milčinski, Zbašnik, Šorli, Gangl, Jaklič, Finžgar, Cankar, Pregelj, Krek, Lampe in še koliko drugih so pisali v Družbo sv. Mohorja. Ko bo bodoči pisatelj slov. literarne zgodovine ocenjeval delovanje Družbe sv. Mohorja, bo lahko napisal, da so prav vsi slovenski leposlovci pomagali graditi veliko stavbo slovenske knjige.

Naša družba pa ni izdajala samo lepo-

slovnih knjig, ampak je tudi izdajala in še izdaja knjige iz vseh vrst narodnega gospodarstva: iz čebelarstva, vinarstva, poljedelstva, travništva, domačega zdravstva, živinoreje, kmetijstva, sadjarstva — vse, vse je tekom let obdelala, kar more rabiti naš kmet in narodni gospodar. In to ne v eni knjigi te vrste, ampak v dveh, treh garniturah. V delih izpod peres najrazličnejših strokovnjakov je sejala seme gospodarskega napredka med Slovence. In to ni majhna njena zasluga, ker te knjige so vedno na višku časa, modernega napredka in poznajo vse najnovejšo pridobitve dotične stroke.

Večkrat izda Družba po en molitvenik, ker 90 odstotkov njenih naročnikov tak molitvenik zahteva in rabi, ker ima tako lahko vsak otrok v družini svoj lasten molitvenik. Ti molitveniki nudijo čisto res izbrana dela, deloma so izvirna slovenska, deloma so prevedena iz tujih jezikov.

Zoper molitvenike so mnogi, zlasti meščanski sloji godrnjali. Je nekaj na tem, da isti molitvenik, ki je namenjen najširšim slojem, inteligentni ni prikladen. Zato je uredila Družba tako, da poslej izdaja, kadar ga izda, samo vezan molitvenik in samo za one člane, ki si ga žele. Druga stvar pa so knjige, ki so znanstveno-verse vsebine. Kar počez kak časniki udari tudi po teh, dasi sam bržkone nobene ni prebral. Od teh pa so n. pr. Sveto pismo, Jeruzalemski romar, Filotea, Mesija, Katoliška cerkev, Apostoli Gospodovi i. dr. že tako tehtni in temeljiti, da bi delali čast

Dnevne novice

Česa je treba v naše slovenske domove?

Prave umske in srčne izobrazbe, ki temelji na katoliških načelih! Lepih knjig, ki nam nudijo vzgojno in zabavno čtivo, pisano v krščanskem duhu! Časopisov, ki utrjujejo v slovenskem narodu verska načela in narodno zavest! Zato pa v vsako slovensko hišo Mohorjeve knjige in naše časopise: »Slovenec«, »Domoljub«, »Sloven. gospodar«, »Pravico«, nabožne in poučne časopise in revije!

...

★ Še enkrat prosimo vse, ki so prejeli v ra prodajo Koledar naše Kmetijske zveze, naj ga takoj vrnejo, če ga niso razpečali. Pošte moramo novim naročnikom pred novim letom. Kdor nam ne vrne in ne razproda, nam napravljajo škodo. — One, ki so Koledar razprodali, pa prosimo, naj nam po položnici nakažejo čimprej tozadevne vsote. — Tajništvo Jugoslovanske kmetijske zveze, Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

★ Promocija. V sredo 22. decembra bo na zagrebški univerzi promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Ivo Bajželj iz Šiške.

★ Umrli je 16. decembra v Gradcu g. dr. A. Pregl, dvorni svetnik v p., ki je pred prevratom služboval v Ljubljani. Umrli je bil znan po svoji dobrohotnosti med vsemi, ki so iskali njegove zdravniške pomoči. Blag mu spomin!

★ Upokojitve v državni službi. Na predlog ministrstva notranjih zadev so stalno upokojeni: načelnik pri velikem županu v Ljubljani Janko Kremenšek, dvorni svetnik pri velikem županu v Ljubljani Ivan Tekavčič, višji ravnatelj Matija Zamida, ravnatelj Fran Zbašnik, vladni svetnik Fran Lasič, višji ravnatelj pomožnih uradov Ivan Juvanc, vsi pri velikem županstvu v Ljubljani, ter okrajni tajnik Ant. Šporec pri okrajnem glavarstvu v Novem mestu in Franc Robar, okrajni tajnik pri okrajnem glavarstvu v Prevaljah.

★ Potres. Dne 17. decembra sta zabeležila ljubljanska potresomera dva močna, oddaljena potresa in sicer prvega ob 7 uri 32 minut 50 sekund, drugega ob 12 uri 41 minut 43 sek.

★ Nove vojne ladje. Naša država je naročila v Angliji šest torpedovk in dve podmornici.

★ Najlepše in najcenejše slovenske knjige. Nova založba je za praznike znižala cene temle knjigam: Ivan Cankar: Podoba iz sanj stane za dijake 8 Din, Stanko Majcen: Kasija in Vojeslav Mole: Tristia ex Siberia samo 6 Din. Kdor hoče res lepe knjige, naj ne zamudi te prilike.

★ Kapčev na belgrajskem ljudskem vseučilišču. Na belgrajskem ljudskem vseučilišču je te dni predaval Jurij Kapčev, ki je bil rojen 1868 v Ohridu. Studiral je v Bolgariji, pravno pa v Moskvi, kjer je imel stik s slovanofilskimi krogi. Potem je dalje časa izvrševal advokatski poklic v Bolgariji. Začetkom svetovne vojne je izdal »Balkansko zastavo«, v kateri se je zavzemal za Srbijo, za Rusijo in za

slovanstvo. Velel sporu s carjem je moral pobegniti v Rusijo. Leta 1919 se je vrnil. Napisal je delo o Stamboljskem in njegovi dobi. — V predavanju se je zavzemal za zedinjenje vseh južnih Slovanov. Zedinjenje Bolgarov s Srbi, Hrvati in Slovenci je samo vprašanje časa. Nemška nevarnost nas sili k zedinjenju. Kapčev veruje, da je nastal čas, da drug drugemu bratsko prismo roke in da z delom dokazemo, da je rešitev Bolgarske in Jugoslavije v njunem zedinjenju in njuni slogi.

★ Lastniki blokov št. 3, 12 D, 16 R, 24 B, 30 F in 44 E z dne 7. decembra, 52 C, 11 A, 1 B, 39 D, in 23 C z dne 10. decembra, 12 A, 44 B, 50 F, 36 C in 8 D z dne 11. decembra, 50 D, 7 C, 12 F in 42 E z dne 13. decembra, 20 B, 33 A, 4 E, 47 C in 19 E z dne 16. decembra ter 48 C, 15 B, 10 A, 4 D, 27 E, 32 F in 41 N z dne 18. decembra, naj se izvolijo oglašiti v naši detajlni prodaji na Dunajski cesti 23 dvorišče, kjer se jim izroče nagrade. Tudi prosimo, naj se zglašijo onih šest lastnikov blokov iz prejšnjega seznama, ki nagrad še niso dvignili. Obenem si dovoljujemo vljudo opozoriti, da nadaljujemo z reklamirni prodajami za Božič. — Carl Pollak, d. d., tvornica usnja in usnatih izdelkov, detajlna prodaja: Ljubljana, Dunajska cesta 23, dvorišče. 8655

★ Natečaj za osnutke plakatov. Zveza za tujski promet v Sloveniji razpisuje za tri najboljše osnutke propagandnih plakatov, ki bi predstavljali najnamenitejše pokrajinske lepote Slovenije, tri nagrade v zneskih 1500 Din, 1000 Din in 800 Din. Nagradi osnutki ostanejo last Zveze. Natečaj se zaključil s 15. januarjem 1927. Vse podrobnejše informacije se dobe v pisarni Tourist-Office v Ljubljani, palača Ljubljanske kreditne banke.

★ Ljubitelje klasičnega slovstva opozarjamo na četrti zvezek Zbranih spisov Ivana Cankarja, ki je pravkar izšel v Novi založbi v Ljubljani. Knjigo je dobili v vseh knjigarnah po 68 Din broširan, 84 Din v polplatno, 110 dinarjev v polusnje vezan izvod. Kdor naroči celotno serijo Zbranih spisov pri Novi založbi, prejme zadnji zvezek brezplačno.

★ Krajevni odbor Rdečega križa SHS v Trzinu za poplavlence. Z veliko požrtvovalnostjo je priskočil na pomoč poplavlencem krajevni odbor Rdečega križa v Trzinu. Nabral je Din 16.423 50 par v gotovini ter večjo množino obleke in živil. Te darove je deloma sam razdelil najpotrebnejšim poplavlencem, ostali znesek Din 11.433 pa je poslal oblastnemu odboru Rdečega križa v razdelitev. Za to izdatno pomoč izrekamo krajevni odboru Rdečega križa v Trzinu najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo tamošnjemu učitelstvu za požrtvovalno delo. Naj bi ta človekoljubna akcija našla mnogo posnemalcev!

★ Vsak želj napraviti za Božič svoji družini veselje s kakim darom. Tako hočemo tudi mi razveseliti bedne slepe s podporami in jim olajšati trpljenje. Zato prosimo p. n. občinstvo, da nam gre pri tem na roko in se spomni s kakršnikoli darom bednih slepih. Milodare sprejema (v denarju ali v blagu) pisarna Podpornega društva slepih, Ljubljana, Wolfova ulica 12.

★ Božična darila našim gospodinjam. — Najpripravnije in nadvse praktično božično in zlasti novoletno darilo za naše gospodinjje je »Gospodinski koledar« Jugoslovanske Matice, ki obsega poleg raznih poučnih člankov in navodil za domače gospodinjstvo tudi mnogo novih kuhinjskih receptov. Cena 20 Din, za člane 15 Din.

★ Dvestoletnica gimnazije. Državna gimnazija v Slavoniji Požegi je na kraljev rojstni dan praznovala dvestoletnico svojega obstanka na zelo slovesen način.

SVILENA SRAJCA

poleg krasna samoveznica je darilo srečnih
Tvrška Drago Schwab, Ljubljana.

Še je čas,

da si zagotovite pravico do zadnje nagradne tekme pri »Slovencu«!

Skrbite, da boste imeli dne 31. decembra letos poravnano vso naročnino do konca tekočega leta. — Vsak tak točno plačujoči naročnik bo imel pravico do žrebne številke, s katero v srečnem slučaju zadene eno izmed štirih nagrad po Din 1000~

Številke se bodo oddajale sredi januarja.

vsaki založbi tudi velikih narodov. Jih je pač treba prebrati.

Pa kdor ne mara nabožnih knjig, naj bere v publikacijah naše družbe in v njenem založništvu izišle strogo znanstvene knjige: Dr. Grudnovi Zgodovino slovenskega naroda, Zgodovno Prešernovo čitanko, Breznikovo slovnico, Kranjčevu Zgodov. Srbov, ki bo prva tozadevna knjiga v slovenskem jeziku. To pa ni so molitveniki, ampak dela, ki držijo vsako kritiko, pa naj bo še tako stroga.

In poljudno znanstvo! Tavčarjev Pravniki, Staretova Občna zgodovina, Erjavčeve prirodo-pisne knjige, Križaničeva Cerkevna zgodovina, Sama dela, ki jih še danes prebirajo z nasladi in užitek in nemalo koristjo.

Narodnostno-vzgojne smeri Družba svetega Mohorja nikdar ni zanemarjala. Pod Avstrijo je še priobčevala knjige o Srbih in Bolgarjih in o severnih Slovanih. — Publikacije Družbe sv. Mohorja povedajo njene bravce na Kitajsko in Japonsko, v Ameriko, Avstralijo in daljni Vzhod.

V »Mohorjevi knjižnici« najdeš imena in dela svetovnega slovesa: Platon, Baar, Tolstoj, Nicodemus, Dickens poleg najboljših slovenskih pisateljev.

Mohorjeva družba je z zgodovino slovenske knjige nerazdružljivo zvezana in je brez-

dvomno storila za Slovence v verskem, moralnem, gospodarskem, leposlovnem in narodno-vzgojnem oziru toliko, kot nobeno drugo založništvo. Kdor toliko dela kot naša Družba, lahko tupačam izda tudi kaj manj vrednega; to se pripeti vsakemu založniku; to tembolj v sedanjih časih, ko je dobra povest tako redek pojav. V celoti pa so njene knjige za naše ljudstvo prvovrstne, neprecenljive, pisane v lepi slovenščini in v zdravem duhu. Res, da je bilo po vojni radi umika družbine tiskarne iz Celovca, radi vsesplošne praznote na slovenskem polju vsebinske in tehnične ne-kaj zastaja, ki je pa, sodeč po programu Družbe in po letošnjih knjigah, že skoro docela premagan. Popolnoma pa bo zmagan tedaj, ko Družba pride — kamorkoli že — v kak manjši ali večji kulturni centum, da se ne bo stiskala z vsem obratom po barakah v oddaljenih Prevaljah. O nespodobnem boju Vodnikov zoper Mohorjevo ne bomo pisali. Pride dan, ko se bodo tudi ti račun pregledali, pa temeljito. Dejstvo je: Vsa tradicija te vseslovenske Družbe, sedanja njena naloga in njeno delo je zgolj kulturnega pomena, ker je čisto nepolitična in prav zato zasluži, da se ji pridruži vprav demonstrativno vse slovenstvo.

Zato bodi ob 75 letnici Družbe sv. Mohorja naše geslo: Kdor Slovenec — ta Mohorjani!

★ Karambol avtomobila prosvetnega ministra. Te dni je v Belgradu trčil avtomobil prosvetnega ministra g. Trifunoviča v Aleksandrovi ulici v nek avtomobil. Ministrov avtomobil je dobil močne poškodbe, vendar pa ni bilo nobenih človeških žrtev.

★ Nova kačaska tolpa. V Kačaniku pri Skoplju se je pojavila nova tolpa kačakov. Napadli so hišo neke vdove in ji odnesli vse, kar so mogli. Orožništvo se je takoj podalo za njimi, vendar se jim ni posrečilo jih prijeti. V Kačaniku je to že sedmi slučaj napada kačakov. Napad teh kačakov ni političnega, ampak roparskega značaja.

★ Reška policija prepovedala našemu dijaštvu nošenje predpisanih kap. Reška kvestura je prepovedala našemu dijaštvu nošenje dijaških kap. Vsled tega je prišlo med našim in italijanskim dijaštvom do pretepa. V tem pretepu je bil težko ranjen dijak III. letnika trgovske akademije Milutin Pejić.

★ Pravi juhin dodatek »Juhanc« razveseli vsak dan omizje, ker napravi juho izvrstno. V kvaliteti najboljši, v ceni najcenejši! 8737

★ Darilo za Božič in Novo leto je edino najboljši pletilni stroj patent »Ideal«, ki nudi vsakomur dobre dohodke in trajno eksistenco. Zaloge in polpolni pouk nudi Fran Kos, Ljubljana, Zidovska ulica. 8651

★ Cevlje za male noge št. 35, 36 in 37, več tisoč parov močnih, solidnih in trpežnih. prodaja tovarna Peter Kozina in Komp., Tržič v svojih lastnih trgovinah Ljubljana, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1, po povprečni ceni Din 145. — dokler ta zaloge traja.

★ Flobert puške so lepo božično darilo, za katerih nakup in nošenje ni treba oblastvenega dovoljenja, dobite najceneje pri puškarnju Josip Stenjad, Maribor, Aleksandrova 18.

★ Še je čas, da si nabavite za božično ali novoletno darilo priznato prvovrstno in karski zadrugi v Ljubljani, Kongresni trg 2. najcenejša čipkarska dela pri Osrednji čip-

★ Specijelno za gg. duhovnike so ravno-kar došli nepremočljivi Hubertus-plašči iz velblodske dlake. — Krasne črne suknje vedno na zalogi pri tvrdki F. Lukič, Ljubljana; Pred škofijo 19. 8350

★ Ito — zobna pasta najboljša.

★ Naznanjamo, da se zopet vrši letos velika božična prodaja v vseh oddelkih in prostorih veletrgovine R. Stermecki, Celje po globoko znižanih cenah.

Levert & Schudel, Haarlem
(Holandija)
naifinejši Creme likerji
(Curaçao, triplé sec, Sherry-Brandy, Orange, Bonnekamp, Cacao Šhona itd., itd.) so najbolj priporočljivi.

Ljubljana

○ »Ljubljana« ima v ponedeljek ob 8 zvečer skupno pevsko vajo. Ker je Silvestrov večer pred durmi, je udeležba za vse obvezna. — Odbor.

○ Ljudski oder vprizori v nedeljo 26. decembra ob 3 popoldne Grillparzerjevo žalostno »Ljubezni in morja valov«. Ker je predstava dosegla velik uspeh in je bila že trikrat razprodana, a občinstvo še vedno vprašuje po njej, je Ljudski oder spremenil svoj repertoar v toliko, da še enkrat vprizori to delo in sedaj zadnjikrat v tej sezoni. Opozarjamo na to predstavo tudi zunanje obiskovalce, ker se konča že do pol 6 zvečer.

○ Slovenska orliška zveza priredi 27. in 28. decembra v Ljubljani v prostorih Krekove prosvete (Poljanska cesta) socialno-prosvetni tečaj za naše žensktvo. Prvi dan bodo predavanja načelne vsebine o prosvetnem in organizatornem delu žene. Posebne važnosti bodo predavanja o ženski izobrazbi, zlasti za izboljšanje socialno-gospodarskih razmer v naših gospodinjstvih. K tem predavanjem vljudo vabimo poleg naših članic tudi vse žene in dekleta, ki jim je mar lastne izobrazbe. Drugi dan bodo izpiti članice iz poslovanja. Slovensko žensktvo, pokaži z obilno udeležbo, da želiš izobrazbe sploh in posebno še načelne izobrazbe, ki je v današnjih časih tako nujno potrebna!

○ Moška meščanska kongregacija pri sv. Jožefu se udeležila danes ob 4 popoldne pogreba umrlega člana g. B. Reskvarja. Zato odpade današnji shod v kapeli.

○ Za rezervne častnike. Artilerijski brigadni general g. Sava Tripkovič bo v torek 21. decembra ob 17 predaval v častniškem domu v Ljubljani (vojvode M. Miča vojašnica) o »Uporabi topništva v Alpah«. Rezervni častniki se vabijo, da se udeležijo tega predavanja.

○ Kolo jahačev in vozačev, za čegar pokrovitelj je Nj. Vel. kralj Aleksander določil svojega prvorojenca prestolonaslednika Petra, je bilo, kakor znano, letos ustanovljeno v Ljubljani. Društvo se razvija pod najpogostnejšimi izgledi na lep procvit in uspeh, četudi se zaradi zakasnele ustanovitve in takorekoč že prošle dirkalne sezone ni moglo takoj prvo jesen pokazati s kako večjo prireditvijo pred širšo javnostjo. Zato pa so zdaj završene vse priprave in položeni temelji za intenzivno zimsko delo. V posebni jahalni šoli bodo imeli člani društva priliko, da se spopoznajo v jahanju pod vodstvom izkušenega učitelja, na kar posebno opozarjamo vse tiste, ki se zanimajo za ta lepi in plemeniti sport. Jahalna šola se

Najizdatnejše božično in novoletno darilo je oblačilno blago

Najugodnejši in najcenejši nakup v novi trgovini

A. POTOKAR, — Ljubljana
Vodnikov trg 2 (na »trgu«).

prilike 1. januarja 1927. Razen tega si je stavil odbor nalogo, da za vse, ki se zanimajo za konjski sport, prireja strokovna predavanja. Za svoje člane in njihove rodbine bo prirejal interne jahalne konkurence, karusel, skupne izlete na konju, lovsko jahanja, zabave itd. Z ureditvijo dirkališča se prične takoj na spomlad prihodnjega leta in se nam obetajo lepe dirke, galopne in dirkalne. G. minister vojske in mornarice je nakazal upravi denarno pomoč. Uprava se trdno nadeja, da se ji bo posrečilo spraviti skupaj potrebna denarna sredstva, posebno odkar se dnevno javljajo novi člani in članice in se zanimanje za ta viteški in plemeniti sport čimdalje bolj veča. Vpis v članstvo vrši društveni blagajnik g. A. Knez, Gosposvetska cesta 1, in tajnik podporočnik g. Okorn v 16. artilerijskem polku.

○ V šentjakobski in stolni prosveti predava v ponedeljek ob 8 zvečer g. kanonik dr. Tomaž Klinar.

○ »Krekova mladina«, Ljubljana, pozivlja vse članstvo, da se udeleži Cankarjeve proslave, katere se bo vršila v ponedeljek ob pol 8 zvečer v dvorani Mestnega doma. Proslavo priredijo gojenci dramatične šole članj »Krekove mladine«, »Svobode« in »Bratstvac« pod vodstvom g. prof. O. Sesta. Vstop imajo tudi po članstvu vpeljeni gostje. Vstopnine ni!

○ V šentpetrskem prosvetnem društvu predava jutri v ponedeljek ob 8 zvečer msgr Viktor Steska o pratiki, njeni vsebini in zgodovini. G. predavatelj bo zlasti koaderski del obširno pojasnil, pri katerem gremo navadno laikomiselno, ne da bi se vprašali, zakaj je to tako in ono drugače urejeno. Predavanje je do slej povsod zelo zadovoljilo in upamo, da privabi tudi v prostore šentpetrskega prosvetnega društva mnogo poslušalcev.

○ Krščansko žensko društvo vabi svoje članice in prijateljke društva na domačo zabavo, ki se vrši nocoj ob 8 v dvorani Akademiskega doma (Miklošičeva cesta). Na sporedu so orkestralne točke, solo gosli in glasovir, solo-petje in komični prizori. Pri prosti zabavi igra Jazz-band. Vstopnine ni. — Odbor.

○ Rokodelski dom. Opozarjamo na zanimivo predavanje »Božič v slikah«, ki bo danes ob 5 v dvorani Rokodelskega doma. Predaval bo g. prof. dr. Josip Jerše. Mnogo lepih akc-optičnih slik bo pojasnjevalo predavanje.

○ Božična razstava umetnin, ki jo je priredilo Društvo oblikujočih umetnikov v Ljubljani, se odvori danes ob pol 11 popoldne v Jakopičevem paviljonu. Poleg slikarstva, kiparstva, arhitekture in grafike so razstavljeni tudi umetno-obrtni izdelki, predvsem vezeni in batika, keramika ter plestarstvo. Za letošnji Božič nam nudi razstava v Jakopičevem paviljonu celokupno udeleževanje oblikujočih umetnikov v zaokroženi celoti od najstarejše do najmlajše vrste. Božična razstava ima namen nuditi obiskovalcem priliko nabaviti si po ugodni ceni umetnine, odnosno umetno-obrtnne predmete ter na ta način omogočiti oblikujočim umetnikom svobodnejše udeleževanje.

○ Kulturno politični klub SKAS. V ponedeljek 20. decembra se vrši v društvenem lokalu ob 6 zvečer redni sestanek. Dnevni red: Problem Narodnega sveta.

○ Slavnostna koncerta v Unionu. V našem včerajšnjem glasbenem poročilu pomotoma ni bil omenjen pevski zbor z realke, ki je štel 46 gl.

○ O ustroju naših samouprav bo predaval v torek 21. decembra ob 8 zvečer v Akademskem domu g. dr. F. Logar. Opozarjamo na to predavanje vse št. starešine in akademike in jih nanj vabim. Gostje dobrodošli! — Predsednik SKAS.

○ I. dekliška osnovna šola pri Sv. Jakobu priredi v četrtek 23. decembra ob 4 popoldne svojim revnim učenkam božičnico. K tej prireditvi vljudo vabimo vse dobrotnike siromasne dece, ki so v svoji dobrosrčnosti mnogo pripomogli, da bodo imeli našli revni malčki toplo obleko in gorko obutev. Vabimo zlasti članice Kola jugoslovanskih sester, ki so znatno pomnožile darove za našo božičnico. — Upraviteljstvo.

○ Nemški tečaj. Vse gojence nemškega tečaja Delavske zbornice, oddelek B, opozarjamo, da se vrši prihodnji teden pouk v ponedeljek 20. decembra mesto v petek. Pouk smo preložili radi tega, ker je v petek sveti večer. Pouk se vrši v sobi št. 1 ob 19.

○ Inženjski izpit na tehnični visoki šoli na Dunaju sta napravila te dni gg. Zoran Rani in Riko Tavčar, oba iz Ljubljane. Čestitamo!

○ Umrli so: Ivan Urbanc, delavec, 28 let. — Marija Kovačič, delavčeva žena, 47 let. —

izvirne francoske pastilje **VALDA**
proti navduhi, nahadu, gripoli, katarju, hripi ter influenci.
Prodajajo vse lekarne, kakor tudi drogerije.

Do Božiča znižane cene!

Zimske suknje in druga oblačila nudi v največji izbiri

J. Maček, Ljubljana
Aleksandrova cesta 12.

Marija Rebernjak, žena hišnika, 37 let. — Marija Antihar, hči posestnika, 16 let. — Matija Kaplan, cestar, 58 let. — Dinka Rihar, žena pecarja, 37 let. — Franc Pajtar, delovodja, 56 let. — Karel Videmšek, mizar, 37 let. — Ivan Počkar, poštni poduradnik v pokoju, 62 let. — Zofija Valentin, hči delavca, 3 leta. — Amalija Perčič, zasebnica, 34 let. — Ada Verhek, hči klobučarskega pomočnika, 3 mesece. — Alojzij Kuzma, čevljar, 28 let. — Marija Pečnik, zasebnica, 61 let. — Marija Peternej, krojačeva žena, 46 let. — Karolina Moraus, zasebnica, 60 let. — Franc Aplenc, mestni ubogi, 61 let. — Franc Srakar, zasebnik, 33 let.

○ **Ljubljanski trg.** Včerajšnji trg je po dolgem času zopet enkrat nudil živahno sliko, tako, kakor je bila običajna vsak dan v onem času, ko so imeli ljudje še dovolj denarja in ni na vseh koncih in krajih zevalo iz njih obupno pomanjkanje in beda. Da pa je bil trg včeraj tako izvrsten, so vzrok blžajoči se božični prazniki. Zato je bil trg bogato založen s mesom, zlasti s prekajenim, dalje s perutnino, mlečnimi izdelki, sadjem, razmeroma pa manj s svežo zelenjavo, tudi množina na trg prinesenega krompirja ni zadostovala za vse gospodinjke, ki so povpraševale po tem najcenejšem proletarskem živežu. Cene živin so se gibale v približno sledečih mejah: goveje meso 15—18 Din, telečje 17—20, svinjsko 18—22, slanina 20—22, suha, prekajena slanina 28 do 30 Din, klobase 25 Din za kg, mast 22,50 Din. Cena perutnine je bila: kokoši 25—30 Din, gosi 80—100, purani 50—60, domači kuni 15 do 20 Din. Mleko se prodaja liter 2,30—3 Din, jajca po 1,50 Din komad. Sadje, jabolka in hruške, 3—6 Din kg, orehi 12 Din kg, maroni 12 Din kg, domačega kostanja na trgu ni več. Kislo zelje 3 Din kg, kisljaka 2 Din, glavno zelje 2 Din glava, krompir pa po 1,50 do 2 Din kg.

○ **Tatvine v Ljubljani.** V petek zjutraj je opazil Marko Ložič, lastnik nove dalmatinske kleti v Puharjevi ulici, da je bilo ponoči vlomljeno v klet. Neznani vlomilec je odnesel 300 Din denarja, nekaj delikatesnih jedstev, kakor sardin, sira, salame in več litrov dalmatince. Ložič je vzlomil osumil dve osebi, ki jih je policija aretirala. — Delavec Josip Zdešar iz Polhograjskega grada je prišel v petek v Ljubljano, kjer je imel opraviti pri Okrožnem uradu na Miklošičevi cesti. V večji uradnega posloplja je pustil svoje 800 Din vredno kolo, katero mu je izmaknil neki neznan kolesarski tat. Kolo je znamke »Eskar«, črno prepletkano. — Kuharici Mariji Gorjančevi na Miklošičevi cesti 18 je bilo ukradeno iz nezaklenjene drvarnice več perila in obleke v skupni vrednosti 300 Din. Perilo je bilo spravljeno v drvarnici v pleteni košari. — Neki desetletni deček je bil na trgu zasačen v trenutku, ko je hotel ukrasti veliko, 90 Din vredno tableto čokolade.

○ **Policajska kronika.** Policija je aretirala nekega pijanca, ki je razgrajal v kavarni Merkur in nekega bejača. Poročila navajajo več tatvin, en slučaj telesne poškodbe, dva prestopka pasjega kontumaca in 17 cestno policijskih prestopkov.

○ **Gremij trgovcev v Ljubljani** obvešča svoje članstvo, da odpade v ponedeljek in torek pouk na tukajšnji gremijalni šoli. — Načelstvo.

○ **Opozorjamo cenjene čitatelje** na današnji oglas brisavskega salona A. Gjud na Kongresnem trgu.

○ **Ravnokar** je došla večja pošiljatev živih sladkovodnih rib, ki se bodo prodajale vse poštne dni pred Božičem. Velika izbira morskih rib in prvovrstne pitane in očistene štajerske perutnine, kakor pulardi, purani, gosi in race. Najnižje dnevne cene. Trdka »Ribar«, Ljubljana, Gradišče. 8696

○ **Za Božič** doleže krasne svilene in volnene bluže. Kristoflič-Bučar, Stari trg 9. 8615

○ **Opozorjamo** na oglas trdke F. Potočnik, krojno učilišče v Ljubljani.

○ **Krasne damske plašče** po neverjetno nizkih cenah dobite le pri trdki F. Lukič, Pred Škofijo 19.

Maribor

○ **Slovenska orliška zveza** priredi dne 30. in 31. t. m. v Mariboru v dvorani Zadrualne gosp. banke, Aleksandrova cesta 6, socialno-prosvetni tečaj za naše žensktvo. Prvi dan bodo predavanja načelne vsebine o prosvetnem in organizatoričnem delu žene. Posebne važnosti bodo predavanja o ženski izobrazbi, zlasti za izboljšanje socialno-gospodarskih razmer v naših gospodinjstvih. K tem predavanjem vpljudno vabimo poleg naših članic tudi vse žene in dekleta, ki jim je mar lastne izobrazbe. Drugi dan bodo izpiti članice iz poslovanja. Slovensko žensktvo, pokaži z obilno udeležbo, da želi izobrazbe sploh in posebno še načelne izobrazbe, ki je v današnjih časih tako nujno potrebna!

○ **Glasbena Matica** ponovi v Götzovi dvorani v ponedeljek dne 20. decembra ob 20. uri simfonični koncert svojega orkestra in mariborske vojne godbe. Dirigira ravnatelj Hladek-Böhinski. — Spored: 1. Čajkowsky;

Symphonie pathétique št. 6. 2. Svendsen; Norveški karneval umetnikov. — Znatno znižane cene: Sedeži 10 in 15 Din, stojšče 5 Din, dijaško stojšče 2 Din. Predprodaja od četrtka naprej pri gg. Brišnik in Höfer.

○ **Socijalisti bi radi** — pogoreli. Naši mariborski socijalisti so si ustanovili zdaj v času velikega pomanjkanja stanovanj — posebno društvo, ne za zidavo stanovanjske hiše, ampak za zidavo — krematorija (peč za sežiganje mrličev). V svojem lističu so pretekli teden to svojo zahtevo zopet ponavljali. Da bo enkrat mir, so mariborski delavci sklenili, da se naj za te nestrpne socialiste pripravi prvi krematorij — dne 23. januarja. Ta dan naj se jim njihova želja izpolni in naj na celi črti — pogorijo.

○ **Predavanje o Lurdu.** Pri današnjem mesečnem sestanku kat. prosvetnega društva v Melju predava m. g. kanonik Časl Franjo o Lurdu in njegovih znamenitostih. Ker je bil g. predavatelj letos sam v Lurdu, bo predavanje tem lepše in zanimivejše. Sestanek se prične točno ob pol petih. Vse društvenike in prijatelje društva vpljudno vabi odbor.

○ **Ljudska univerza v Mariboru.** Glasbena prireditve »Hrvaška narodna pesem«, ki bi se morala vršiti 20. t. m., se preloži radi koncerta glasbene matice na sredo 22. t. m. ob 8 (mala kazinska dvorana). To je prva prireditve iz cikla »Hrvaška kultura«, ki jo pripravlja neumorni g. prof. Družović. On bo predaval o razvoju hrvaške pesmi, koncertna pevka ga. Družovićeva pa bo zapela najbolj tipične in najlepše hrvaške pesmi. Naj nihče ne izpusti te izvanredne prilike in se pouči o bistvu in lepoti hrvaške pesmi.

○ **Nadaljnja predavanja na Ljudski univerzi v Mariboru.** V nedeljo 19. t. m. se vrši prvi »Otroški večer« v mali kazinski dvorani (Slomškov trg 17) ob pol štirih popoldne in sicer bo pripovedovala lepe pravljice ga. Vanda Gorec iz Ljubljane, ki si je s svojim izvanrednim pripovedovalnim talentom prisvojila širom Slovenije že toliko otroških src. Otroške pesmi bo pela operna pevka gđ. Lubejeva ob spremstvu prof. glasbe gđ. Zacherlove. Otrokom bo prireditve velik duševni užitek.

○ **Važno za mariborske obrtnike.** Obrtniki mesta Maribora, ki želijo prevzeti tekoča dela pri mestni občini za leto 1927., se vabijo, da predložijo s 5 dinarskim kolekom opremljene prošnje ob navedbi enotnih cen do 27. decembra 1926, 12. ure, v vložišču mestnega magistrata. Cenik za tekoča dela 1927. »Obrazci se dolo pri mestnem gradbenem uradu. Enotne cene je vpisati v izkaz za tekoča dela, katerega je priložiti k prošnji. V prošnji se mora izrečno navesti, da je ponudnik pri mestnem gradbenem uradu se nahajajoče pogoje že pregledal in iste popolnoma priznal. Mestni občinski svet si pridržuje pravico, izvoliti ponudnike ne oziraje se na najnižje cene ali na oddajo dela po določenem turnusu.

○ **Fala zaprla Dravo za splave.** V četrtek popoldne je spustilo falsko podjetje skozi spustilnik pred popravilom zadnje splave. Spustilnik bo zaprt tako dolgo, dokler ne bo na novo 40 m na dolgo betoniran izhod in poglobljena in očistena nepotrebnih skal cela okolica pri izhodu do glavnega toka Drave. To delo, ki bo trajalo par mesecev, se da izvršiti le pri najnižjem stanju Drave in ta je v zimi.

○ **Iz stavbnega gibanja.** Poslopje nabavljalne zadruge za državne nameštence na Rotovškem trgu je v toliko preurejeno in dogotovljeno, da bo začela zadruga te dni obratovati v svojem lastnem posloplju. — Trgovina s perutnino Abt v Keizerjevi ulici 8 v Melju je znatno povečala in preuredila obratne prostore. — Novo stanovanjsko hišo je pozidal ter dogotovil na Tržaški cesti št. 98 g. Lašič.

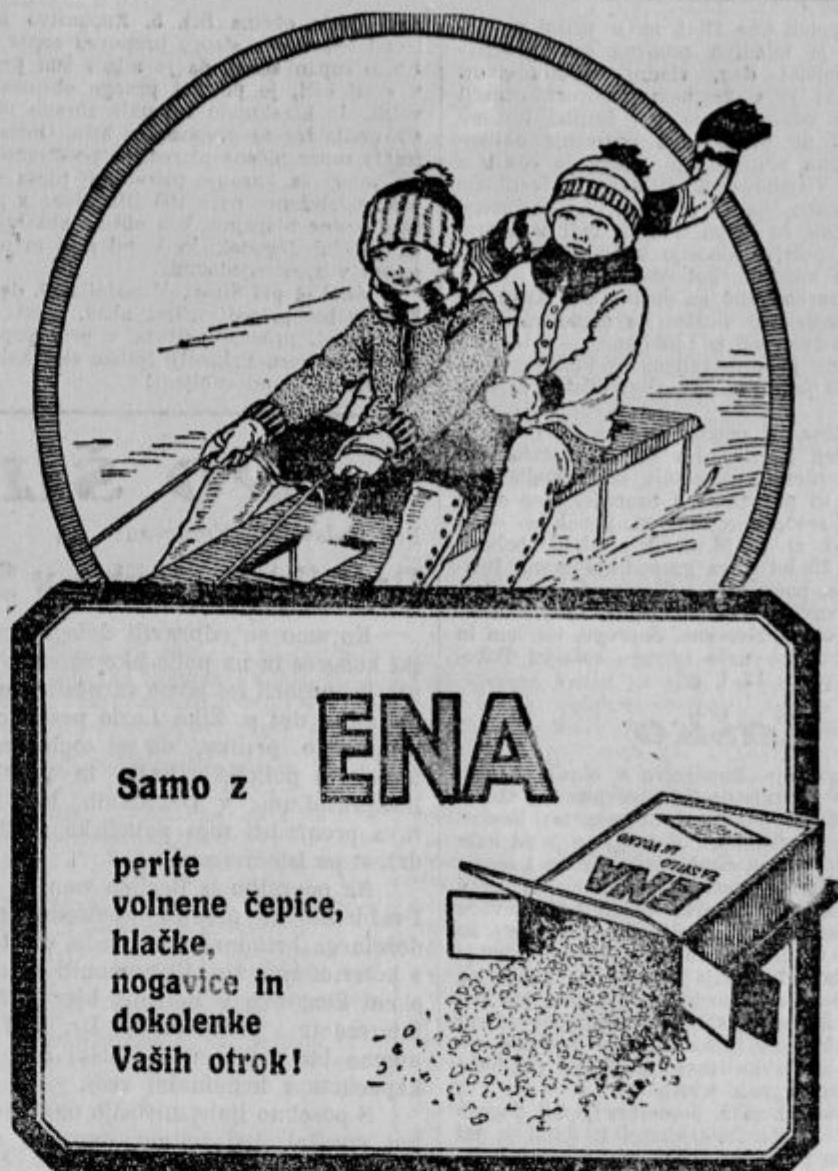
○ **Osrednje društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev** za Slovenijo podružnica Maribor, priredi dne 31. decembra t. l. v vseh prostorih Gambrinove restavracije Silvestrov večer s sledečim sporedom: Koncert, pošta in druge zabavne igre. Začetek ob 20. Konec ob 5 zjutraj. Vstopnine ni. Za obilno udeležbo se priporoča odbor.

○ **Posledice kvartanja.** V neki gostilni na Aleksandrovi cesti so »šnopsali« gostilničar S., fujaker K. in sedlarski mojster P. Radi plačanja izgubljenega vina se je vnel med njimi prepir, ki se je razvil v hud pretepec, kateremu je napravila konec šele policija. Kvartaci so prišli za nekaj ur pod »streho«. Ko so jih zopet izpustili, je šel fujaker K. domov; doma pa je tako razgrajal, fujaker ženi in otrokom s smrtjo, da so preplašeni pobegnili na ulico ter poiskali policijo. Stražnik je hotel K. aretirati, toda ta se je uprl, vlegel se na dvorišču na tla ter brcal okrog sebe, da je moral stražnik pozvati še pomoč. Komaj sta spravila dva moža hudega fujakerja v policijski zapor.

○ **Mariborski trg** je bil včeraj posebno dobro obiskan radi blžajočih se praznikov. Prodajajo se že smreke za božična drevesca, ki so pa precej drage. Mala boljša drevesca stanejo 50—80 Din.

○ **Policijski drobiž.** V petek je imela policija precej opravka z različni razgrajati, pijanci itd. Bili sta izvršeni 2 aretaciji in 37 raznih drugih slučajev pa je bilo prijavljenih.

○ **Tatvina na trgu.** Ivana Rogina, najemnica iz Vuzenice je pripeljala v Maribor košaro jajc, katere je prodala na trgu in za dob-

Samo z ENA

perlite
volnene čepice,
hlačke,
nogavice in
dokolenke
Vaših otrok!

ljeni denar si je hotela nabaviti raznih potrebnih stvari. Ko je kupovala pri mesarju meso, ji je neki tat izmaknil iz košare ves denar — 250 Din ter se izgubil v množici. Vsa objokana je prihitela Rogina na policijo, kjer pa ji niso mogli mnogo pomagati.

○ **Najboljše čevlje »Karoč** dobite Maribor, Koroška cesta 19 in od 1. oktobra tudi Aleksandrova 23 v trgovini Sl. Cernetič.

Celje

○ **Slovenska orliška zveza** priredi dne 20. in 30. t. m. v Celju v dvorani pri Belem volu socialno-prosvetni tečaj za naše žensktvo. Prvi dan bodo predavanja načelne vsebine o prosvetnem in organizatoričnem delu žene. Posebne važnosti bodo predavanja o ženski izobrazbi, zlasti za izboljšanje socialno-gospodarskih razmer v naših gospodinjstvih. K tem predavanjem vpljudno vabimo poleg naših članic tudi vse žene in dekleta, ki jim je mar lastne izobrazbe. Drugi dan bodo izpiti članice iz poslovanja. Slovensko žensktvo, pokaži z obilno udeležbo, da želi izobrazbe sploh in posebno še načelne izobrazbe, ki je v današnjih časih tako nujno potrebna!

○ **Predstava Krekove mladine.** Danes popoldne bo Krekova mladina nastopila v narodni igri »Tihotapci« in opozarjamo prebivalstvo mesta kakor tudi okolice, da se te igre v obilnem številu udeležijo. Igra je povzeta iz kmečkega življenja in se godi v času tihotapstva s tobakom med Hrvaško in našimi kraji. Igra prične ob 4 popoldne v Narodnem domu.

○ **Pevski zbor Kat. prosv. društva** v Celju ima pevsko vajo v ponedeljek zvečer ob 8. uri v društveni sobi v Opatiji. Opozorjamo vse pevke in pevce, da se te vaje sigurno udeležijo.

○ **Koncert.** Pevski zbor Kat. prosv. društva v Celju priredi dne 2. februarja 1927 pevski koncert v prostorih Narodnega doma. Opozorjamo na to prireditev prebivalce iz mesta in okolice. Pevski zbor nastopi pod vodstvom g. A. Mihečiča.

○ **Dramatično društvo v Celju** priredi v torek dne 21. t. m. zanimivo in veselo igro »Joye«. Igra prične ob 8. uri zvečer v mestnem gledališču. Opozorjamo občinstvo na to, da bodo v tej igri nastopili najboljše moči ljubljanskega gledališča, kakor gg. Levart Rogoz in ga. Saričeva.

○ **Kako se pri nas nalagajo javne davčnine.** Poselniki kinov so v zadnjem času dobili od okrajnega glavarstva poziv, da morajo v času od 1. oktobra t. l. do 1. julija 1927 odstopiti 10% od vstopne in prid. Rdečemu križu. Ako bi tega ne bili voljni, se morajo pa zavezati, da prirede vsak mesec vsaj tri predstave, katerih celokupne dohodke naj bi pobiral direktno pri blagajni delegat tukajšnjega odbora Rdečega križa. Namen tega odloka vsekakor ni slab, vendar pa moramo odločno povdarjati, da se nam način takega prisilnega davka, ki ni utemeljen, nikakor ne dopade. Ako to načelo obvelja enkrat pri kinu, je mogoče, da se razširi drugje na druga pridobitna podjetja. Ker je namen res dober — dohodek je namreč namenjen za poplavljenice — bi se vendar dal najti drug način, ki bi pripeljal do istega uspeha.

Ptuj

○ **Rojstni dan Nj. Vel. kralja** so v Ptuj obhajali s slovesno službo božjo, ki jo je ob asistenci g. vikarja Čienška in kaplana Kosija opravil č. g. prof. Anton Kolarič. Služba božja se je vršila ob devetih. Nevzoče je bilo uradništvo, profesorji z ravnateljem, učiteljsko, vojaštvo, vse ptujske šole in mnogo drugega občinstva. Z mnogih hiš so visele slovenske in državne zastave. Trgovino so bile med službo božjo od 9.—10. ure zaprle. Po cerkvenem opravilu so se vršile po šolskih šolske slavnosti.

○ **Vinska razstava.** Kakor smo že poročali, se bo vršila v Ptuj v Društvenem domu od 15. do 17. januarja vinska razstava in vinski sejem. Razstava zasleduje dvojen namen: pokazati baloško in slovenskogoriško kapljico ter privabiti vinskih kupecv. Pripravo so v polnem teku.

Kamnik

○ **Za volitve** se dobro pripravljamo, posebno so volilci zadovoljni z SLS kandidatom listo, ki na njej kandidirajo sami domačini, kajti tudi nosilec liste, prof. Mazovec je iz kamniškega okraja, rodem Kamničan s Perovega. Uspeh pri volitvah

nam je zagotovljen, četudi se je v »Jutru« nedavno nekdo iz kamniškega okraja tolažil z demokratskimi praški. Naši kmetje, obrtniki in meščani se dobro zavedajo, da je edna stranka, ki resno misli, SLS, zato bodo vsi glasovali za njeno listo.

○ **Kamniška smodnišnica** je dala od žage »Vesna« dalje, kjer je občina nedavno razžirila in uravnala cesto, napraviti peščen ploščnik tja do znamenja sv. Barbare, tako da je zdaj ob slabem vremenu možno priti iz mesta v smodnišnico po suhem. Pride to prav delavcem in tovarniškim uslužbencem, ki so dozdaj včasih morali do členkov brosti blato gori do tovarne. Zopet pa so naši vozniki skrajno nemarni, ker komaj je bil ploščnik dograjen, že je nekdo zavozil s težkim vozom nanj in ga razril, da je bilo treba takoj popravljati.

○ **Zima** nam je izredno naklonjena letos, največ smo imeli mraza dozdaj 6 stopinj pod ničlo. Samo megla nas muči dnevno in je kar strupena. Na Veliki planini in na Krvavcu pa je smuka ugodna in smučarji ju posebno ob praznikih pridno posečajo.

Vrhnika

○ **Predavanje o podzemskem svetu** priredi Društvo za raziskovanje jam danes ob 3 popoldne v Rokodelskem domu na Vrhniki. Predavatelj g. dr. V. Bohinec bo na podlagi skriptičnih slk, ki so bile večinoma posnete v naših domačih jamah, razložil postanek kraških jam, siže in kapnikov. Vstop je prost.

○ **Podružnica »Jadranske Straže«** priredi dne 22. t. m. k.no-predstave »Dalmacija — solnce zemlje«. Predstave se bodo vršile: za okoliške šole ob pol 12 dopoldne, za mesne šole in nižjo gimnazijo ob 16, za odrasle, višjo gimnazijo in vojaštvo ob pol 19. Cena za šolsko deco po 1 Din, za odrasle ob znanih cenah. Kino-predstave so združene s predavanjem g. Drago Cibiča, učitelja v Mariboru.

Trbovlje

○ **Premrzla voda.** Službinji pri restavraciji Kokalju na kolodvoru je življenje že presedalo in si ga je hotela vzeti. Stopila je na splav, katerih je vedno nekaj na Savi, ker jih pripeljejo kmetje za rudnik, in skočila v vodo. Gotovo ji je bila voda premrzla, ker je prišla na vso moč kričati na pomoč in se je tudi kmalu sama izkocabala na obrežje.

○ **Materin blagoslov.** Najlepša igra, kar se jih je kdaj igralo na našem odru, se ponovi v nedeljo, 19. t. m. popoldne ob 5. Vabimo vse zamudnike in druge prijatelje iger. Vstopnice se že dolo v predprodaji v konsumih.

○ **Skriptično predavanje** o francoski revoluciji so vrši v nedeljo ob 3 popoldne. Govori g. dr. Cepuder iz Ljubljane. Vstopnina 3 in 2 Din.

○ **Zahvala.** Težka nesreča, ki me je začela s smrtjo dveh sinov, moje in žene bolezn, je našla sočutje tudi pri rudarjih. Gg. delavski zapniki Spilfer Franc, Serniša Anton, Keršič A. in Flis I. so mi prišli na pomoč s tem, da so pobirali med delavstvom darila in me rešili skrbi za obstanek. Tem potom se javno zahvaljujem vsem darovalcem kakor tudi zaupnikom za hitro pomoč. — Jurca Franc, Loke 191, Trbovlje I.

○ **Planarna seja** odbora. V ponedeljek 20. t. m. ob 4 popoldne se vrši planarna seja občinskega odbora s sledečim dnevnim redom: 1. Citanje zapisnika zadnje seje. 2. Poročilo predsednika. 3. Volitev 9 članov v volilne odbore za volitev v oblastno skupščino. 4. Volitev odsekov. 5. Volitev krajnega šolskega sveta in sicer za Trbovlje 5 članov in za Hrastnik 5 članov. 6. Slučajnosti.

○ **Krekova mladina** prireja vsak četrtek v tajništvo Strojovne zveze rudarjev na Vodah predavanje o raznih delavskih vprašanjih. Prihodnje predavanje se bo sukalo največ okoli raznih delavskih zakonov. Prijatelji delavstva so vabljeni.

Brežice ob Savi

○ **50letnica** rojstva obhaja v torek dne 21. t. m. mil. g. Placid Epalle, inful opat samostana trapistov v Rajhenburgu ob Savi. Imenovan slavljeneec je rojen v Mariboru na Francoskem, govori pa tako izvrstno in pravilno slovenski, da nihče niti ne slut, da je rojen Francoz. Vsled svoje ljudskosti in gosoljubnosti je znan daleč naokrog. Še na mnoga leta!

○ **Izročitev odlikovanja.** Kakor smo že slišali, je bil upravitelj tukajšnje osnovne šole g. Josip Bohinec odlikovan z redom sv. Save

6. stopnje. V petek dne 17. t. m. je prišel v telovadnico, kjer je mladina osnovne šole proslavljala kraljev rojstni dan, vladni svetnik g. dr. Gregorin, ki je v kratkem nagovoru označil glavne smole odločene, mu čestital ter mu slednjič pripel na prva vidno znamenje odlikovanja. V imenu učiteljskega zbora je čestital učiteljski gdi. Vizjakovi. K odlikovanju čestitam tudi mi in želimo, da bi g. upravitelj zasluženosti odlikovanje nosil še dolga leta in tudi v naprej deloval z isto požrtvovalnostjo za vsesiransko izobrazbo šolske mladine, kot dosedaj.

Osebnih izpremembe na pošti. Gdč. Anka Lichteneker je razrešena službe. Na njeno mesto je prišla gdč. Ida Jelovek iz Ljubljane. — Gdč. Hil-da Lichteneker je prestavljena v Ljubljano, na njeno mesto pa je prišla gdč. Olga Mlakar iz Ljubljane.

Smrtna kosa. V ponedeljek dne 13. t. m. je umrl v tukanjski bolnišnici v 69. letu starosti g. Jožef Pinterič, oženjen posestnik iz Sromlje. Truplo pokopnika so prepeljali v Sromlje, kjer se je vršil pogreb v sredo dne 15. t. m. popoldne. — V sredo dne 15. t. m. pa je umrla po daljši bolezni mlada, komaj 23 let stara gospodinja Ivana Benkoč, roj. Seine, posestnica v Trnju št. 2 pri Brečicah. Bila je vzorna žena, naročnica katoliških listov in knjig, obsepoštovana. Soprogu, staremu in sorodnikom izražamo naše iskreno sožalje! Pokopali smo jo v petek 17. t. m.

Laško

Volilno gibanje. Zupanstva v okraju prišla so že nekatere kandidatske liste potrjene od okrožnega sodišča in je poslednja dospela ta: Nosilec g. Ferdo Rož iz Hranjčine, kot drugi pa je od naše stranke izvoljen zupan Karl Weber iz St. Lenarta nad Laškom, ki pa je prestopil k radičevcem, tretji je Franc Tovornik iz Kujerla. Ostali bodo seveda v ogromni manjšini. — Volilnih reklamacij so imeli občinski uradi ogromno število. Tako jih je imel Sv. Krištof 80, Marija Gradec 65, Laško pa tudi nad 20. Demokratski so hoteli nekatere izreklamirati, ki so že nad 30 let neprekinjeno v eni občini, tudi reklamacij niso nekateri pravilno naredili in bi se jim lahko takoj vračale, pa vjudnost občinskih uradov tega ni storila.

Smrtna kosa. Dne 2. decembra je bil pogreb Jerneja Ojsteršča iz Ojstrega 1. Rajni je bil vzgleden oče in gospodar svoje družine, dober sose, vsak čas pripravljen pomagati, kogar je videl v stiski, in zvest pristav SLS. Tudi se je odlikoval po vnetem sodelovanju v tretjeradniški skupščini. — Dne 6. decembra je bil pokopan Karl Mihelj iz Gabernega 52, kamor se je bil pred kratkim priženil. Rajni je bil doma iz Rihemberga na Goriškem. Bil je delaven in štedljiv. — Dne 13. decembra so pa nesli k pogrebu Ignaca Ožeka iz Koretnega 17. Bil je že v visoki starosti; izpolnil je že 78 let. Dobro ga je poznala vsa fara kot doberga, mirnega, poštenega moža, ker je po cerkvi pobiral za razne dobre namene. — V petek zjutraj je prišla iz Zagreba vest, da je tam preminul tukanjski posestnik in konzul švicarske republike g. Julij Šmidlin. Pokojni ima velike zasluge, da so preteklo leto obiskali naš trg konzularni štirinastih držav, si ga ogledali in ponesli njega lepoto v širši svet.

Okrajna davčna oblast opozarja vse posestnike, ki so trpeli radi plavov in bi želeli, da se jim davki odpisajo, da prijavijo najkasneje do 31. decembra 1926, ker se pozneje prijave ne bodo upoštevale.

Slovenska krajina

Kupujte srečke loterije Martinišče, da bo prej močnejše misliti na zbiranje in da se tako lahko prej začne zbiranje. Ako do prihodnje jeseni »Martinišče« ne bo dogotovljeno, nad 50 revnih študentov ne bo moglo najti strehe, ker so dosežani začasni prostori odpovedani. Srečke se dobijo na vseh župniških mariborske škofije in v Ljubljani med drugim pri lazarištvih, v hiralnici, na Rakovnici itd. Za božično darilo so srečke prav primerne.

Samomor. Dne 14. t. m. se je obesil v Trnju pri Črensovcih Ivan Krampač. Ko so šli drugi domači zvečer k sosedovim seme lupat, je šel on na gumno in se je tam obesil. Umrl je bil v vsakem oziru dober mož. Že pred kakimi 15 leti pa se mu je začelo mešati. Napadi so se ponavljali zlasti ob spremembah lune. Gotovo je, da je postal žrtev takega napada.

Dopisi

Z Viča nam poročajo, da se je tam ustanovila podružnica »Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo« s sedežem v Rožni dolini. Odobravamo ustanovitev te podružnice, ker je tudi za Ljubljano velikega pomena, da se pospeši v njeni okolici sadjarstvo in vrtnarstvo. Priprani smo, da bo podružnica dobro uspevala, ker je zanjo obilo zanimanja in se je prijavilo že precejšnje število članov. Podružnica bo prirejala tudi predavanja. Prvo predavanje se bo vršilo danes ob 4 popoldne v novi šoli na Glincih, in sicer o zboljšanju sadjarstva in vrtnarstva. Opozarjamo na to predavanje tudi nečlane. Vstopnine ni.

Strašna bitka na fantovski veselici. K notici pod tem naslovom v 282. številki lista z dne 11. decembra nam je poslalo zupanstvo občine Bišledeče pojasnilo: »Da svet ne bo mislil, da smo tu sami pretepači in ubijalci, ugotavljamo, da se ni dogodil pri nas na Marijin praznik nov, t. j. drugi uboj, ampak da misli poročevalec na žalostni slučaj, ki se je že dalj prijel dne 25. novembra in o katerem je prinesel »Slovenec« resnično poročilo že v 274. številki z dne 30. novembra. Vrnju tega je ponovno poročilo, polno pomot. Opozarjamo samo na sledeče: 1. Prireditelj veselice ni »star samec«, temveč komaj 19 let stari fant, ki je žal zgodaj izgubil očeta in mater in brata ter tako zrasel v tujih hišah brez zadostne vzgoje. Za svoj god je lani privzel povabil na tihem, brez vsakega varuha in zupanstva, nekaj fantov v svojo hišo. Letos pa, ko mu je varuh prepustil vino in drugo pijaco, je res povabil fante in dekleta od blizu in daleč na veselico, toda ni jih bilo 100, ampak kvečjemu kakih 25 fantov. 2. Pretep se ni razvil po polnoči, ampak že ob pol 10 radi nekega starega sovraštva med fanti dveh občin. Smrtno zaboden je bil 1. nevarno ranjen 1. lahko ranjen pa 4 fante. 3. Ranjencev niso zvezali orožniki, ker so prišli šele zjutraj. Ponoči so poklicali zdravnika, ki je pregledal težko ranjenega fanta Zorčiča od Sv. Urbana, drugi pa so se zvrstili na svoje domove. V pujsko bolnišnico so prepeljali samo Zorčiča in še tega šele čez nekaj dni. 4. Sodna komisija ni prišla iz Trnja, ampak od Sv. Lenarta, ka-

Popolna razprda

vseh predmetov damске modice in otroške konfekcije, dežnih plaščev, klobukov itd. se vrši pri tvrdki O. Berantovič, Mestni trg 5. — Prodaja se pod nakupno ceno.

Le v prvem nadst. Vhod samo skozi vežo

mor spada občina Biš. 5. Zupanstvo je že pred tremi leti izdalo strogo prepoved zoper vse ples. Ko je zupan šliše, da je mladi fant priredil ples v svoji hiši, je polsaki prvega občinskega svetvalca, da bi skupno razgnala zbrano mladino, pa sta prišla žal že prepozno v hišo. Občina je sedaj izdala zoper plesne prireditve poostreno prepoved, po kateri se kaznuje prireditelj plesa s 500 Din, vsak udeleženec pa s 100 Din globe in prid občinske ubočne blagajne. Vsa občina obžaluje nesrečni in žalostni dogodek, ki je bil prvi in naj bo tudi zadnji v njeni zgodovini.

St. Vid pri Stični. V nedeljo 19. decembra ob 3 popoldne priredi »Slov. akad. oktet« pod okriljem »Kat. prosv. društva« v prid poplavljenecem povski koncert. Prijatelji ljubke slovenske narodne in umetne pesmi vabljeni!

Gor. Logatec. Cerkevni koncert, ki ga je priredil pretečeno nedeljo 12. t. m. »Sattnerjev zbor« v Gor. Logatcu, je prinesel 1200 Din čistega prebitka, ki so se dali »Rdečemu križu« za poplavljenice v logaškem okraju.

Cerkveni vestnik

Vestnik »Dejanja sv. Delinstva Jezusovega«, letnik 47., poročilo za l. 1926., je na razpolago v prodajalni K. T. D. (Ničman). Škofijaki voditelj prosi p. n. poverjenike in zastopnike, naj bi pri lično prevzeli določeno število izvodov ter jih porazdelili med deložnike in deležnice D. sv. Delinstva. Kdor pa le želi, da se mu pošljejo knjižice po pošti, naj blagovoli sporočiti po dopisnici.

Po širnem svetu

Pol. nadsvetnik Kerševan:

Policijska služba v Saški.

Ko smo se odpravili delegati na policijski kongres in na policijsko razstavo v Berlin, nas je opozoril šef javne varnosti v ministrstvu notranjih del g. Zika Lazić posebno, naj porabimo to priliko, da si ogledamo dobro ustrojstvo policije v Saški in posebno »Polizeipräsidium« v Draždanih, ker se name-rava preurediti tudi policijska služba v naši državi po istem vzorcu.

Na povratku iz Berlina smo se ustavili v Draždanih in posetili predsednika saškega deželnega kriminalnega urada, dr. Palitzscha, s katerim smo se bili seznanili že na policijskem kongresu v Berlinu, kjer je imel prav interesantno predavanje. Dr. Palitzsch, ki utegne biti po rojstvu lužiški Srb, je znana kapaciteta v kriminalni vedi.

S posebno ljube nivityo nas je sprejel in koj vprašal, kaj želimo, da nam razloži in pokaže.

Razdal nam je nato prav obširno ustrojstvo policije v Saški in način uradovanja posameznih policijskih panog, nato pa nam je pridelil višjega uradnika, kateremu je naročil, naj nam pokaže in razloži vse, kar želimo videti in kar nas utegne zanimati. In — tega je res prav mnogo!

V Nemčiji se deli policija vobče v tri glavne panoge:

1. »Schupo«, to bi bila po naših pojmi-h varnostna straža;
2. podeželska žandarmerija (Landgen-darmerie);
3. kriminalna policija.

Dalje vršijo policijsko službo posebne vrste in z omejenim delokrogom še gozdni in lovski čuvaji in v manjših mestih in več-jih trgih občinska straža, ob meji pa obmejni komisariji, ki pa niso kriminalni uradi.

I. »Schupo« je kratica za »Schutzpolizei«. Ta je strogo vojaško organizirana, vojaško iz-vežbana in tudi oborožena varnostna straža, ki je organizirana in uniformirana — z malimi razlikami — po celi nemški republikii enotno.

V »Schupo« se sprejemajo le zdravi in močni mladeniči, ki so dovršili 18. leto in dokažejo s spričevali in izpitom po zakonu zahtevano izobrazbo. Na to spravijo moža dve leti v šolo, kjer se uči skoro vse predmete, ki se podučujejo v naših srednjih šolah, a ne tako obširno. Dalje se morajo učiti kazensko pravo, kaz. pravdni red in razne druge za-kone, navedbe in predpise, v kolikor rabi to policist. Slednjič pa se učijo kriminalistiko, kriminalno taktiko in kriminalno tehniko.

Prav mnogo časa se uporablja v šoli za telesne vaje in šport. Eden glavnih predme-tov so vojaške vaje z vsemi vrstami vojaškega orožja, in z razstrelivi. »Schupo« ima na razpolago tudi strojnike, topove, avtomobile vseh vrst in celo zrakoplove, in v šoli se vadi moštvo v rabi tega orožja in tehničnih pred-metov, ki se rabijo za slučaj velikih neredov, vstaj itd.

Ko dovrši mož dveletno policijsko šolo, ga prideliijo v službo v kako večje mesto. Po zakonu sme ostati vsaki mož le 12 let v služ-bi »Schupac«, nato ga odslovijo, a ima pravi-co biti sprejet v druge državne službe, poseb-no v žandarmerijo, kriminalno policijo, kot gozdarski ali lovski čuvaj, a tudi v finančno, železniško, sodnjsko itd. državno in občinsko službo. Radi tega je v Nemčiji vsak državni uradnik tudi popolnoma izvežban v vseh vo-jajskih panogah.

Sole »Schupac« komandirajo njih častniki, podučujejo tudi častniki, a tudi profesorji srednjih in visokih šol in uradniki kriminal-ne policije.

Vprašali smo na več mestih, koliko je Schupo-moštva v Berlinu. Eden nam je rekel, da 21.000 mož, drugi pa celo 25.000 mož! Mesto pa je res velikansko in šteje 4 in pol milijona prebivalcev. Vendar je število poli-cistov precej visoko.

Za časa aktivne službe pri »Schupo« se moštvo redno vadi in šola, in sicer se vrši služba sledeče:

- a) prvi dan vrši mož varnostno službo celih 24 ur. Od teh po dve uri na ulici, a štiri ure v pripravljenosti na stražnici, tako da je na ulici le osem ur, a 16 ur na stražnici;
- b) drugega dne je celi dan v šoli, kjer se izpopolnjuje v potrebnem znanju;
- c) tretji dan je posvečen le sportu, telovadbi in raznim vojaškim vajam.

V treh dneh vrši mož le osem ur faktič-ne cestne službe.

»Schupo« je dobro opremljena z velikim številom novih, velikih avtomobilov za prevoz

moštva, tako da je vstanu vreči z velikansko hitrostjo veliko količino moštva na kraj, kjer se rabi. Avtomobili so moderni in imajo po-sebne vrste zavore na vseh kolesih, tako da se vozove zamore vstaviti, četudi vozijo hitro, v trenutku. To pa je potrebno v velikih mestih, posebno ako se vozi proti demonstrirajočim masam, da se prepreči nezgode.

Podeželska žandarmerija.

Kakor že omenjeno, se rekrutira žandar-merija iz »Schupac«. Tedaj dobiva že dobro šolano in izvežbano moštvo. Žandarmerija je organizirana enotno v celi nemški republikii, podrejena je v vsaki državi ministru no-tranjih del. Vršijo službo le na deželi, ne v mestih, kamor se sme pritegniti samo za slu-čaj izredov.

III. Kriminalna policija.

V kriminalno policijo se sprejemajo ab-solvirani juristi in odsluženo moštvo »Schu-pac«. Pred sprejemom mora položiti kandidat posebni strogi izpit, nato pride šele v šest-mesečno kriminalno šolo. — Tako je v sploš-nem razmerje raznih policijskih uradov v celi Nemčiji.

V posameznih nemških državah je ure-jena policijska služba zelo različno, radi če-sar bom orisal le saško ureditev, ki ima biti vzor tudi pri ureditvi policijske službe v naši državi.

Kriminalna policija v Saški je popolnoma ločena od drugih upravnih oblasti. Njen šef je šef deželnega kriminalnega urada, ki je podrejen direktno saškemu ministru za no-tranje zadeve. Temu šefu so podrejeni vsi krimi-nalni uradi in kriminalni uradniki. Ta lo-čitev kriminalne policije od politične (uprav-ne) službe se je obnesla prav dobro, ker vršijo sedaj kriminalno službo le dobro izučeni krimi-nalni uradniki, strokovnjaki, ne pa politič-ni uradniki, ki imajo več smisla in interesa za druge posle nego za policijo.

Saška se deli v sedem okrožij, ki bi od-govarjali našim oblastem. Glavno mesto so Draždani. Vsa kriminalna policija cele države je centralizirana v Draždanih, v deželnem krimi-nalnem uradu, ki je pa istodobno glavno mesto 7. okrožja (oblasti), vodi posle lokalne policije kot »Polizeipräsidium« in posle 7. pod-centrale za oblast deželnega kriminalnega urada za draždansko oblast.

Službeni rajon deželnega kriminalnega urada obsega celo deželo Saško. Temu uradu je podrejenih vseh šest drugih kriminalnih uradov, ki imajo svoj sedež v glavnem mestu dotičnega okraja (oblasti). Šef drž. kriminal-ne urada je podrejen naravnost ministru notranjih zadev in šefi drugih kriminalnih uradov so temu podrejeni, a ne šefu politične uprave.

Vsi ti kriminalni uradi so strogo ločeni od podeželske žandarmerije in od »Schupac« (varnostne straže), le šef deželnega kriminal-nega urada v Draždanih je tudi šef Schupa in razpolaga z njim potem pristojnih koman-dantov.

Deželni kriminalni urad (Landeskrimi-nalamt) v Draždanih more prevzeti kot center celokupne kriminalne službe v celi Saški vsak čas v posebno težkih slučajih v lastne roke poizvedovanja v vsakem delu države, v ta namen ima posebne »leteče brigade krimi-nalnih uradnikov«. Ta urad skrbi za to, da se vrši v celi državi enakolična kriminalna služba, ta urad razporeja kriminalne uradni-ke po celi državi in vzdržuje zveze s polici-jami drugih držav Nemčije in inozemstva. V tem uradu se vodi centralna evidenca vseh vrst za celo državo.

Ta deželni kriminalni urad se deli v sle-deče oddelke:

I. Prezidijski oddelke, v katerega delo-krog spada nadzorstvo in sploh upravljanje kriminalno-policijske službe, policijske šole, evidenca, imenovanja in razpored uradništva po celi državi.

I. Oddelke za sistematično pobijanje zlo-činov v celi državi potom sledečih podod-delkov:

- a) centrala za daktiloskopijo;
- b) centrala za identifikacijo oseb;
- c) centrala za pogrešane osebe in ne-poznane mrtlice;
- d) centrala za zbiranje raznih rokopisov in pisem (autograf);
- e) centrala za fotografiranje in zbirko fotografij;
- f) centrala za poročanje (korespondenca);
- g) centrala za pobijanje trgovine z de-kleti;
- g) centrala za pobijanje falzifikacij novča-nic in kovanega denarja;

h) uredništvo policijskega dnevnika (Sächsisches Fahndungsblatt);

i) centralni kriminalni muzej.

Orisati delokrog vsakega teh oddelkov in opisati njih notranjo ureditev je tukaj nemo-goče, ker je izdalo vodstvo deželnega krimi-nalnega urada za vsak tak oddelke posebne tiskane instrukcije, ki so precej obširne. No-tranje ustrojstvo pa zamore interesirati le strokovnjake.

Omeniti moram, da vlada v vseh oddelkih vzoren red, da se uraduje tudi v najtežjih zlo-činih z nekim mirom, ki je menda Saksoncu že prirojen.

Ze gori sem omeil, da je cela Saška raz-deljena v 7. policijskih oblasti, katerih rajon se krije z rajoni politične oblasti. V vsaki teh oblasti obstoji podcentrala (pravzaprav je le 6 podcentral, ker deluje kot 7 podcentrala de-želni kriminalni urad, ki je istodobno glavna centrala), katere delokrog se razteza po celi oblasti.

Vsaka podcentrala dobi primerno število strokovnjakov iz glavne centrale, kjer se vse osebe šola, vadi, kjer se spoznajo njegove spretnosti, po katerih se potem posamezni uradniki uporabljajo kot strokovnjaki.

Na delu vsake podcentrala stoji šef, ki je podrejen šefu deželnega kriminalnega urada v Draždanih. Njegov (tega šefa podcentrala) delokrog se razteza po celi oblasti.

V vseh težjih kriminalnih slučajih mora kriminalna policija, žandarmerija, občinska policija, lovski in gozdni čuvaji, obmejni komisarji in druge oblasti koj obvestiti podcen-tralo, ki je v glavnem mestu dotične oblasti, ki obvesti o tem takoj glavno centralo v Draždanih. Ta sme, ako smatra za potrebno, poslati enega ali več svojih uradnikov na lice mesta, ki vzame takoj vodstvo nadaljnjih po-izvedb v svoje roke. Vsi lokalni organi (krim. policia, žandarmerija, občinska policija itd.) so dolžni podati dotičniku poročilo o doteda-njih ukrepih in o stanju preiskave in vse lo-kalne policijske oblasti se morajo staviti na razpolago odposlanemu uradniku centrale, če-tudi bi bil mlajši od šefov lokalnih uradov.

Ako centrala (deželni kriminalni urad) ne smatra za potrebno, da odpošlje lastnega uradnika na lice mesta, prevzame vodstvo preiskave pristojna podcentrala, katere urad-nik (ali več strokovnih uradnikov) gre na lice mesta in ima vse pravice v vodstvu preiskave, ki jih ima, kakor sem omenil, uradnik centra-le, ako pride.

V centrali in podcentralah imajo krimi-nalni uradniki po več kovčkov na razpolago, v katerih so vse potrebščine, ki jih rabi krimi-nalni uradnik, ko je na poizvedbah izven urada. V kovčku se nahaja fotoaparat, filmi in plošče, vse kemikalije, potrebne za razvi-janje slik in v to potrebne posode, vse pri-prave za daktiloskopiranje, za obvarovanje in čuvanje prstnih odtiskov in raznih sledov (nog, rok, palice, drugih predmetov itd.) metrična mera, tehnična, nujno potrebni zdravniški in-strumenti, maska proti plinom, gumijaste ro-kavice, razne steklene posodice, epruvete, škatle za shranjevanje raznih predmetov, ki se rabijo v preiskavi, kot n. pr. lase, niti, koma-de oblek, kri itd. mavec za izdelovanje od-tisov nog, rok itd., več črnih, pero, uradni pe-čat, papir, sušilnik, razne tiskovine, nož, mala sekirica, žaga, električna luč, vosek, sveča in razni drugi predmeti, tako da ne pride urad-nik v zadrego, ko vrši poizvedbe na licu mesta.

Ko pride v centralo ali podcentralo brzo-javno ali telefonsko poročilo o težkem zločinu, n. pr. umoru, velikem požaru, veliki tatvi-ni itd., odredi šef centrale oziroma podcentra-le komisijo strokovnjakov, ki vzamejo tak kovček in odidejo na lice mesta z najhitrej-šim prometnim sredstvom, ki je za slučaj na razpolago.

Ta organizacija zunanje kriminalne služ-be v Saški se je pokazala kot najboljša in se ima zahval ti država izbornim uspehom policije le tej dovršeni organizaciji.

Saška žandarmerija na deželi vrši obli-čajno varnostno službo in vsaka stražnica na prav malem teritoriju. Ako se pripeti kak tež-ji slučaj, nima na razpolago niti potrebnih tehničnih sredstev niti potrebnega tehnično-kriminalnega izvežbanega personala, da bi mogla sama izvesti povoljno preiskavo. Vsled tega mora poklicati strokovnjake. Žandarme-rija nima pregleda o drugih sličnih slučajih, ki so bili izvršeni morda v bližini, a v rajonu druge postaje, v drugi oblasti ali celo v ino-zemstvu, radi česar ne more poznati raznih podrobnosti, ki kažejo pozitivno na isto ose-bo kot storilec, niti katere podrobnosti so važ-ne v vsakem konkretnem slučaju. Saški žan-darm, ki je služil 12 let v »Schupo«, od kate-rih je bil dve leti v policijski šoli, nima in ne more imeti tistega strokovnega znanja, ki ga ima kriminalni uradnik, ki je dovršil krimi-nalno šolo, je izvežban praktično in specijali-ziran za posebni del kriminalne stroke, in ima pregled čez vse zločine, izvršene v oblasti oziroma v celi državi.

To je uvidela in upoštevala saška vlada in njeni strokovnjaki. Radi tega se je izvršila tako uzorna reorganizacija policije pred dve-ma in pol leti. Ta organizacija se je popolnoma obnesla, kar dokazujejo izborni uspehi.

Osnutek zakona o ureditvi policije v naši državi se precej naslanja na ureditev saške policije in le želeli je, da kmalu izide in da se tudi pri nas uredi enotna policijska služba in s tem zboljšajo varnostne razmere.

Naša bodoča oblastna samouprava.

Skrbstvene in finančne naloge oblastne samouprave

TERITORIJALNI OBSEG BIVŠE DEŽELE KRANJSKE IN BODOČE OBLASTNE SAMOUPRAVE.

Z ozirom na delokrog samoupravnih oblasti in bivšega deželnega zbora, ter na posamezne stroške bivše dežele Kranjske, imamo približno podlago, koliko bo samoupravna oblast potrebovala za uspešno delovanje. Pri tem je upoštevati meje bivše dežele Kranjske in meje samoupravne oblasti, ki se ne krijejo. Od bivše Kranjske so pripadli Italiji davčni okraj: Idrija, Slovenska Bistrica, Postojna, Senožeče in Vipava, deli občin Stari trg pri Ložu, Gorenjega Logatca, Rovt, Planine, Gorice, Belepeči, Čerknice in Rakeka, ter občine Motnik, Trojane in Spilopič, ki pripadajo sedaj mariborski oblasti, kar je manjšalo davčno moč gotovo za četrtino. Kljub temu bo davčna moč samoupravne oblasti v Ljubljani večja, ker je k tej šteti poleg zgornjega teritorija še sodna okraj Brežice in Sevnica, občini Uršna Sela in Veliki Kamen iz okraja Kozje, sodni okraj Laško, razen občine St. Rupert, občino Je ersko in Kastav, skupaj z okoli 70.000 prebivalci, in upoštevati industrijo v krajih Trbovlje in Hrastnik, kjer so premogokopi in druga večja podjetja.

Oblastne doklade in samostojne naklade.

Po členu 75. zakona o oblastnih samoupravah je upravičena oblastna skupščina sama odmerjati oblastne doklade do 50 odstotka davka (izvzemši dohodnino), kamor se všteta tudi državne doklade na neposredni davki. Za višje doklade pa je potrebna odobritev finančnega ministra. Pod zgornji »državni dokladami« je mišljen brezdomno edinstveni državni pribitek, ki je bil uveden na mesto vojnega pribitka in bivših deželnih doklad. Vojni pribitek je znašal pri zemljarini 80 odstotkov, občni pridobitni I. in II. razreda 100 odstotkov, III. in IV. razreda 60 odstotkov, posebni pridobitni 20 odstotkov, rentnini in lantijemnemu davku pa 100 odstotkov; odstotke deželnih doklad na neposredne davke smo že zgoraj navedli.

Koliko bi znašale oblastne doklade n. pr. v odstotkih bivših deželnih doklad, se ne more preračunati, dokler ni objavila finančna uprava, koliko znaša sedaj predpis dokladam vezanih državnih davkov z edinstvenim državnim pribitkom vred na teritoriju samoupravne oblasti.

Poleg oblastnih doklad na direktne davke bo imela samoupravna oblast med drugimi tudi dohodke iz samostojnih oblastnih davkov in taks. Samostojne oblastne naklade se morejo naložiti na žganje in l. kerje, pivo in even-

tuelno na meso, potem doklade na užitnino od vina in vinskega mošta. Ker pa so ti predmeti obdavčeni tudi že z občinskimi dokladami in je splošna obremenitev davkoplačevalcev z ravnostnimi državnimi in avtonomnimi davki že dosegla višek, bo stvar narodne skupščine, da bo že povodom davčne reforme in povodom sklepov novega zakona o avtonomnih dokladah na direktne davke in o avtonomnih samostojnih davkih in taksah obremenitve po avtonomnih zastopih primerno regulirala.

STATISTIKA O DRŽAVNI TROŠARINI NA VINO (RADI PRERAČUNANJA OBLASTNIH DOKLAD).

Zanimiva je statistika o državni trošarini na vino v letu 1925, katero je objavila delegacija ministrstva financ v Uradnem listu št. 35 z dne 16. aprila 1926. V ljubljanski oblasti se je zaračunalo:

vina 17.028.774 litrov, vinskega mošta litrov 2.715.117, vina v steklenicah po 0,7 litra 15.079 litrov; državna trošarina od tega je znašala 6.646.389,65 Din, občinske doklade na to trošarino pa skupaj 9.949.394,90 Din in naklada mestne občine ljubljanske 6.576.125,80 Din. Občinska doklada na trošarino od vina se je po omenjeni statistiki naložila v sledečih odstotkih in sicer:

do 25 % v 2 občinah, do 50 % v 14 občinah, do 75 % v 19 občinah, do 100 % v 46 občinah, do 125 % v 11 občinah, do 150 % v 53 občinah, do 175 % v 9 občinah, do 200 % v 43 občinah, do 225 % v 7 občinah, do 250 % v 84 občinah, do 300 % v 17 občinah, do 350 % v 6 občinah, do 400 % v 2 občinah, do 425 % v 1 občini, do 450 % v 3 občinah, do 500 % v 8 občinah. 32 občin ni naložilo nobene občinske doklade na trošarino od vina.

IZMERE DRŽAVNE TROŠARINE.

Državna trošarina znaša: na žganje 25 dinarjev od hektolitra prodanega žganja, na špirt 25 Din, na pivo 5 Din od hektolitra, na vino 35 Din od hektolitra (ob nastavitvi), na vinski mošt 25 Din od hektolitra, na petijot 25 Din od hektolitra, na fina vina 800 Din od 100 litrov, na steklenico finega vina do 0,7 l 50 par, nad 0,7 l 1 Din. Od navadnega vina v steklenicah, ki je naknadno oslaeno, se plača državna trošarina kakor od finih vin v steklenicah. — Na meso in sadni mošt se ne pobira državna trošarina.

S tem smo podali nekoliko pregleda o obremenitvah in nekatere podatke za preračunavanje približnih stroškov, ter kje in na kakšen način je iskati kritje.

Kulturni pregled

Iz novosti drž. licejske knjižnice v Ljubljani.

(Priobčuje dr. Joža Glonar.)

(Izreži in shraniti! Se boljše pa je, če izrežeš posamezne naslove, ki te zanimajo, jih nalepiš na karton in sproti alfabetično urediš!)

- Acta academiæ Absensis humaniora. Abo 1920 — (42.709.)
- Amundsen R.: Die Jagd nach dem Nordpol. Berlin 1925. (42.855.)
- Bab J.: Gerhart Hauptmann und seine besten Bühnenwerke. Berlin 1922. (43.091.)
- Benešić J.: Godišnjak narodnog kazališta u Zagrebu za sezone 1914/15—1924/25. Zagreb 1923. (42.851.)
- Blümel R.: Einführung in di Syntax. Heidelberg 1914. (43.032—11/6.)
- Bühler K.: Die geistige Entwicklung des Kindes. Jena 1922. (42.816.)
- Burdach K.: Reformation, Renaissance, Humanismus. Berlin 1926. (43.094.)
- Codrul cosminului. Buletinul Institutului de Istorie si Limbra. Cernauti, 1925— (42.767.)
- De Luca B.: Fra Italiani, Tedeschi e Slavi. Torino 1899. (42.918.)
- Demetrius Ph.: Vom Stil. Saarbrücken 1923. (42.982.)
- Dokumenti o postanku kraljevine SHS 1914—1919. Sabrau ih Ferdo Šišić. Zagreb 1920. (42.781.)
- Feldhaus Fr. M.: Ruhmesblätter der Technik von den Urfindungen bis zur Gegenwart. Leipzig 1924—26. (42.878.)
- Fonsegrive G.: L'evolution des idées dans la France contemporaine. Paris 1920. (43.042.)
- Grgašević J.: Industrija Srbije i Crne gore. Zagreb 1924. (43.064—7.)
- Gustinič Dr.: Agrarne operacije v Avstriji. S posebnim ozirom na Kranjsko. Zagreb 1912. (43.018.)
- Haebler K.: Das Wallfahrtsbuch des H. König und die Pilgerreisen der Deutschen nach Santiago de Compostela. Strassburg 1899. (43.096.)
- Henke O. W.: Edward Samhaber. München 1917. (43.053.)
- Hesse O.: Die Determinanten. Leipzig 1871. (42.927.)
- Jelazić A.: Ruska revolucija i njeno poreklo. Zagreb 1925. (42.818.)
- Jensen A.: Svatopluk Čeh. Göteborg 1898. (II 42.712.)
- Kassner R.: Der indische Gedanke. Leipzig 1921. (42.980.)
- Kidrič Fr.: Die protestantische Kirchenordnung der Slovenen im XVI. Jh. Heidelberg 1919. (43.032—1.)
- Krabe H.: Die alten balkanillyrischen geographischen Namen. Heidelberg 1925. (43.062—11/7.)
- Kuhar Fr. S.: Ilirski glasbenici. Zagreb 1893. (43.071.)
- Lakatoš J.: Industrija Slovenije. Zagreb 1922. (43.064—1.)
- Lohmeyer E.: Vom Begriff der religiösen Gemeinschaft. Eine problemgeschichtliche Untersuchung über die Grundlagen des Uchristentums. Leipzig 1925. (42.836.)

- Märchen, Deutsche, aus dem Donaulande. hg. v. P. Zaunert. Jena 1926. (43.081.)
- Matić P.: Das Problem der Pulpagangrän. Zagreb 1926. (II 42.733.)
- Meyer K. H.: Der Untergang der Deklination im Bulgarischen. Heidelberg 1920. (43.082—8.)
- Michels V.: Mittelhochdeutsches Elementarbuch. Heidelberg 1921. (43.043—11/7.)
- Miessner W.: Maeterlücks Werke. Eine literarpsychologische Studie über die Neuromantik. Berlin 1904. (43.057.)
- Milleker F.: Geschichte der Stadt Pančevo. Pančevo, 1925. (42.458.)
- Mourret F.: L'égile et le monde barbare. Paris 1921. (II 42.713—3.)
- Musić A.: Prešernov »Krst pri Savici«. U Zagrebu 1901. (43.037.)
- Nederle L.: Národopisná mapa uherkých Slováků na základě sčítání lidu z roku 1900. Praha 1908. (II 42.668—9.)
- Pelant K.: Klič k architektuře. V Praze 1920. (43.083.)
- Pöhlmann R.: Aus Altertum und Gegenwart. München 1896. (42.992.)
- Pogonowski L.: Twórczość Milana Begovića. We Lwowie, 1922. (42.899.)
- Propisi o činovnicima i ostalim državnim službenicima... Izdao... C. Cavalieri. Zagreb 1926. (43.097.)
- Roszkowski St.: SHS. Szkice z Jugosławji. Warszawa 1921. (43.088.)
- Schmidt H.: Zahl und Form. Leichfassliche Einführung in die Mathematik. Hamburg 1921. (42.884.)
- Schroeder O.: Vom papiernen Stil. Leipzig 1902. (42.985.)
- Sladović E.: Naučničko (šegrtsko) pravo. Zagreb 1925. (42.880.)
- Solmsen F.: Indogermanische Eigennamen als Spiegel der Kulturgeschichte. Heidelberg 1922. (43.062—IV/2.)
- Vossler K.: Die Universität als Bildungsstätte. München 1923. (42.939.)
- Wendel H.: Die Habsburger und die Süd-slawenfrage. Belgrad 1924. (42.950.)
- Willmann O.: Aus Hörsaal und Schulstube. Freiburg i. Br., 1904. (42.914.)
- Wundt W.: Logik der exakten Wissenschaften. Stuttgart 1920. (II 42.707—2.)
- Zagotta M.: Unutrašnja organizacija Stamparije. Zagreb 1926. (42.868.)
- Zupančič R.: Die Interpolationsprobleme von Lagrange und Čebyšev und die Approximation von Funktionen durch Polynome. Wien 1914. (40.716.)

Prosvetna zveza

Črnače. Prosvetno društvo priredi v nedeljo 19. decembra ob 3 popoldne v društvenem domu igro »Vaški lopov«; pred igro petje in tamburanje. Dravljice. Prosvetno društvo v pripori dne 19. decembra t. l. ob 7 zvečer žaloigro v petih dejanjih »Prababice«. Člani in prijatelji društva vlnudno vabljani.

Komenda. Dne 19. decembra ob 3 popoldne priredi Prosvetno društvo zanimivo predavanje o

Ameriki in evharističnem kongresu v Chicagu. Predavanje spremljajo številne svetlobne slike.

Koroška Bela. Prosvetno društvo vabi člane in prijatelje na predavanje, ki se vrši v nedeljo 19. t. m. ob 3 popoldne. Na sporedu je predavanje o Londonu in ondodnih delavskih razmerah. Predavanje pojasnjuje številne sklopične slike.

Trbovlje. V nedeljo popoldne ob 3 se vrši predavanje o francoski revoluciji, katero pojasnjuje svetlobne slike. Predavanje se vrši v društvenem domu.

Šmarin pri Kranju. Tukajšnje organizacije proslavi jubilej sv. Frančiška v nedeljo 19. t. m. ob 3 popoldne. Na sporedu je predavanje o sv. Frančišku in o delovanju frančiškanskega reda med Slovenci. Sklopične slike bodo predavanje pojasnjevale.

Šiška. V ponedeljek 20. t. m. priredi Prosvetno društvo svoje redno predavanje s sklopičnimi slikami, in sicer je na sporedu času primerno predavanje: Božič v slikah.

Ljubljansko gledišče

DRAMA.

Začetek ob 20 uri zvečer.

Nedelja, 19. decembra: TRIGLAVSKA BAJKA. Izven.

Ponedeljek, 20. decembra: Zaprt.

Torek, 21. decembra: SKOPUH. Red B.

Sreda, 22. decembra: KOVARSTVO IN LJUBEZEN. Red E.

Četrtek, 23. decembra: MACBETH. Red C.

OPERA.

Začetek ob pol 29 uri zvečer.

Nedelja, 19. decembra ob 15: MANON. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 20. decembra: Zaprt.

Torek, 21. decembra: OTHELO. Red D.

Sreda, 22. decembra: COSI FAN TUTTE. Premijera. Red A.

Četrtek, 23. decembra: Zaprt.

NEKAJ NOVIH ZASEDB V DRAMI.

V nedeljo dne 12. t. m. so igrali »Kovarstvo in Ljubezen« kot ljudsko predstavo. Ob tej priliki sta nastopili: gđ. Vida Juvanova kot Luiza in gđ. Mira Danilova kot lady Milfort. Zanimalo nas je, kako boš ta dve mlajši moči tekmovali s svojimi hvalčnimi nalogami. Gđ. Vida je s prikupljivo mladostnostjo zajela bolj zunanje oblike Luize, v bistvo Schillerjevo radi svoje bolj realistične narave ni prodrla; predvsem se je čutila, da je bila tista vez, izvirajoča iz prirodne lepote in mladostne idealnosti med njo in Ferdinandom tuka jskoraj mriva; ta Luiza je ostala samo nesrečna deklica, ni pa bila tragična žrtev. Druga vloga, lady Milfort gđ. Danilove je bila v marsičem srečnejša. Gđ. Danilova je po enoletnem studiju prinesla z Dunaja mnogo odrskega imenovanja in temperamenta. Njena lady je na dobri poti k stilu igre, čeprav ji za cel ta odrski lik moči še ne zadoščajo; učinkuje tudi s pravo zunanostjo, tiste velikodušne brodolomke ne vdimmo v nji, kot je v igri ge. M. Vere.

Snoči smo po večletnem presledku zopet pozdravili go. Avgusto Danilovo na našem odru. Mesto obolele de. Medvedove je igrala Babuško v Golievu »Triglaviški bajki«. Ga Danilova je očitno imela malo časa; čutila se je nekoliko nogo'ova v besedi. Njena Babuška je izražena s domačimi realističnimi potezami poplemenitenimi s precejšnjim zanosom, dočim stoji ga. Medvedova v umerjeni vzvišenosti. Občinstvo je go. Danilovo priščno pozdravilo.

F. K.

Mariborsko gledišče

Nedelja, 19. decembra ob 15. uri: DANES BOMO TIČI. Gledsko zbiranje. Zadnjič v sezni. Nedelja 19. decembra ob 20. uri: GROFICA MARICA. Kuponi.

Ljudski oder

v Ljubljani

Nedelja, 20. decembra: LJUBEZNI IN MORJA VALOVI. Začetek ob 8. uri popoldne.

Nedelja, 2. januarja: HANICE POT V NEBESA. Začetek ob 8. uri popoldne.

Glasba

Koncert »Sattnerjevega zbora« v Gorenjem Logatcu. Davno že nism poslušali koncerta in ga tako izlepa tudi se ne bom. To pot sem pa napravil izjemo, da zaradi vihre, ki je zadnje čase završala krog voliteljeve glave, zboru prisluhnem in sodbo, ki sem jo imel o zboru popravim ali pa utrdim. Ne bom popisoval lepega izleta, ljubeznivega, na moč gospodubnega sprejema, izborne udeležbe v snažni, prjazni, zelo akustični cerkvi, ampak samo o petju kot takim naj rečem besedo. Sattnerjevega zbora že precej dolgo nism slišal, menil sem, da bo v najboljšem slučaju pel tako, kakor sem ga bil vajen, pa je bil se znatno boljši, tako da sem bil skoro presenečen. Glasovi ro dobro zastavljeni, sopran svetel, živ, alt krepke, odločen, pa včasih za spoznanje reček, tenor prožen, z izrazito, lahno višino, bas, ki pa ni bil popoln, v nižavi izdaten, poln, v srednji legi nekoliko manj zvočen. Tudi solisti — tri ženske glasove so slišali (Bajukovo, Zupanovo in Vedračlovo) — so se v celoto lepo podali, da smo njih sočno zvočnost z užitkom poslušali. Intonacija ima zbor čisto, krepko, niti proti koncu se ni poznalo, da

¹ Danes se sicer piše »zaseden« — od nemške besede »besetzt«, ljudstvo pa že od nekdaj govori »zastavljen, zastavliti, zastava« itd.

bi se bili glasovi utrudili, ampak so se zdeli celo bolj živahni kakor so bili izpočetka. Ritem ima zbor točen, poudarja odločno, včasih kar preodločno, dinamiko ima primerno razgibano, naraščanje in pojemanje gre zdržema, brez sunkov; tudi veže zbor v celoti gladko, tako da smo ta večer mnogo resnično lepega petja slišali. Zato sodba teh, ki imajo »Sattnerjev zbor« za najboljši cerkveni zbor v Sloveniji in morda v vsej Jugoslaviji, ni tako slabo utemeljena. Značilna za zbor in njega voditelja je tudi izbira skladb, ki se po nežnosti in pestri blagolglasnosti kar zapovrstjo naravnost odlikujejo; ne da bi se zbor hotel ogniti težavam, saj jih je v marsikateri skladbi imel dokaj premagati, ampak čut ima tako vzgojen, da mu najbolj od srca gredo dela, ki jih preveča mehko, plemenito čuvstvovanje in so po melodičnem in harmonično-kontrapunktičnem razvoju, čeprav mogoče razpletene, vendar jasne, da tudi neukemu ušesu dostopne in preproste čuvstvovanju užitne. Če je P. Hugolin Sattner izredno veliko storil za našo kulturo kot skladatelj, njegovo delovanje kot vzoren pevovodja ni prav nič manjšega pomena, ampak je za večino naših cerkvenih zborov naravnost šola, ki naj bi pevsko izobrazbo zanesla med čim več naših zborov.

K. Orgelski koncert v Mariboru. V ponedeljek, dne 3. januarja se bo vršil v veliki kazinski dvorani prvi orgelski koncert, kateremu bo sledil dne 6. januarja drugi. Oba bosta svojevrsni prireditvi za Maribor. Naslopi pri prvem koncertu prof. Franjo Dugan, katedralski organist in virtuoz iz Zagreba s svojim 11 letnim sinkom virtuozom Čedomilom. Pri drugem se nam bo predstavil prof. Stanko Premrl, regens chori stolne cerkve in orgelski virtuoz iz Ljubljane. Ljudska univerza hoče s tema prireditvama uporabiti priliko, ki se ji nudi, da postavi domačo trvdka Brandl v koncertno dvorano novo izdelane velike orgle z dvema manualoma in 24 registri. Je to v smislu delovanja ljudske univerze, ki stremi po vsestranski povzdigi naše kulture, ne samo umstvene, temveč tudi umetniške in kar skuša istotako doseči s predavanji kakor tudi s popularnimi prireditvami iz raznih umetniških panog. Najširšo publiko hoče seznaniti z našim največjastnejšim, a morda najmanj poznanim instrumentom, kar se zopet mora zgoditi v največji meri v koncertni dvorani. In take prilike doslej še ni bilo v Mariboru ter jo tudi ne bo več zlahka. Predstavili se nam bodo naši največji mojstri na tem instrumentu in trvdka Brandl, katere 127. izdelek so te orgle, bo potrdila svoj sloves.

Knjige in revije

Jubilejna števila »Bogoljubac« (prva za leto 1927.) je dotiskana in bo razposlana pred prazniki. Obseg slavnostnega, bogato in lično v bakrotisku ilustrovane številke je povečan. Opozarjamo osobito na krasno v barvotisku izvršeno originalno prilogo »Marijino oznanjenje«. (Izvirnik je umetnina slikarice ge. H. Vurnikove.) Za lažje umevanje slike objavlja »Bogoljub« točno in jasno razlago strokovnjaka g. dr. K. Novi naročniki naj se urno priklase, da si bodo zagotovili dragoceno prilogo. Vsebinska: Bogoljubu ob srebrnem jubileju. (Knezoškoč ljubljanski.) — Po tridesetih letih. (Knezoškoč ljubljanski.) — Sveta noč. Pesem. — Clanki: Moja betlehemska noč. — Spomini starega urednika »Bogoljubac« ob 25 letnici. — Ze pet in dvajset let. (Pesem.) — Kako berimo »Bogoljubac«. — Kri mučencev... — Plama svetni inteligenci. — Naši vzori: Pavle Sumanov. — 1100 letnica sv. Cirila. — Družbeni glasnik: Igra — moderna leca. — Iz življenja Marijine družbe. — Cerkveni razgledi: Po svetu. Po domovini. Dopisi. Raznosterosti. Dobre knjige. Naša umetniška priloga. Govorilnica. Odpustki. — Spremostvo. Voščilo za novo leto. Prašnja. Zahvale.

Parni stroj in parna turbina. Spisal inž. Gvi-don Gulič, inšpektor parnih kotlov. Ljubljana 1926. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi 80 Din. — Knjiga je izredne praktične vrednosti za vsakega strojnika in obratovodjo kakor tudi tehničnemu naraščanju v študij in prakso. O knjigi spregovorimo podrobno v prihodnjih dneh.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Novosti:

- Cathrein S. J., Eucharistische Konvertitenbilder 346 str., vez. 80 Din.
- Fiedler E., Der neue Mensch. Worte an junge Männer. 134 str. vez. 58 Din.
- Haggenev K. S. J., Der Völkerapostel. Erwägungen und Anregungen für Priester. 582 str., vez. 118 Din.
- Hardt F. P., Vorträge über die Presse. 160 str., nevez. 44,50 Din.
- Knor J. B., Das gute Buch. Sieben Predigten zur Einführung guter Literatur. 85 str., nevez. 31,50 Din.
- Linhardt R., Feurige Wolke. Kanzelvorträge. Wei-nachten-Ostern. 178 str., vez. 70,50 Din.
- Lippert, Die Weltanschauung des Katholizismus 113 str., vez. 98,50 Din.
- Predigten und Zereonien bei Glocken und Orgel-weißen. Von verschiedenen Verfassern. 78 str., nevez. 46,50 Din.
- Schlegel L. P., Eine Sonnenblume. Leben und Wir-ken der Mutter Maria von der Passion. 376 str., vez. 102 Din.
- Spirago F., Katholische Volks-Predigten zum Ge-brauche für Seelsorger und Katecheten. 455 str., nevez. 67,50 Din.
- Tichelen T., Paulus der grösste Christusjünger. 460 str., vez. 114,50 Din.
- Weiler H., Wegweiser zum christlichen Leben. Vor-träge an die weibliche Jugend. 136 str., vez. 50,50 Din.

Gospodarstvo

Ljubljanski velesejem v I. 1927.

Na zadnji seji upravnega odbora Ljubljanskega velesejma se je predložila bilanca o moralnem uspehu prirediteljev v letu 1926. Tako velesejem kot Pokrajinski razstava »Ljubljana« v jesenju sta moralno izborna uspešna, da, v očigled težki gospodarski krizi nad pričakovano dobro. Opravičenost obstoja te važne gospodarske institucije se je s tem zopet pokazala, kakor tudi utrdila nje stalnost.

Sklenilo se je prirediti prihodnje leto VII. mednarodni vzorčni velesejem v času od 2. do 11. julija, Pokrajinski razstava pa, ki bo nosila kmetijski karakter, pa od 10. do 19. septembra. Po dosedanjem zanimanju obeta biti VII. velesejem v nizki dosedanjih prirediteljev eden najboljših, Pokrajinski, kmetijski razstavi, pa je že v naprej zasiguran popolni moralni uspeh, vsaj se priredi ta prirediteljev v proslavo 160 letnega obstoja Kmetijske družbe v Ljubljani, ki bo napela vse moči, da razstava čim preglednejše in impozantnejše izpade.

Ker si je od letošnjih razstavljalcev že 75 odstotkov zasiguralo svoje stare razstavne prostore za prihodnje leto, ni več veliko izbire v prostorih na razpolago. Zato naj se oni novi razstavljalci, ki si žele specialne namestitve, vglasijo takoj v sejmskem uradu, da se ustreže vsem željam.

Pospeševalna služba naše živinoreje.

Potrebno je tudi to košljivo vprašanje vzeti v pretes. Brez dvoma je živinoreja v mnogih krajih Slovenije najvažnejša kmetijsko gospodarska panoga in vsled tega povzdiga živinoreje najvažnejša naloga gospodarskih referentov pri okrajnih glavarstvih. Vendar je opažati, da v splošnem merodajnost pospeševanja živinoreje ni točno in jasno določena ter vsled tega trpi posamezno prav obširno organizacija in napredek te velevažne kmetijske proizvodnje.

Gre za to, ali naj se poverijo posli živinorejske pospeševalne službe agronomom (kmet. referentom), ali veterinarjem ozir. okrajnim živinodravnikom.

Predvsem je pri objektivni presoji tega vprašanja upoštevati dve: da 1. smatra narod in tudi inteligentnejši lajki — osobito v okrajih, v katerih se je živinodravnik uspešno udeleževal kot živinorejec — veterinarja v prvi vrsti polklicanega, da deluje tudi v smislu pospeševanja živinoreje. Veterinar ima že po naravi svojega poklica največ prilike ugotoviti vse napake in nedostatke živinoreje pri posameznih kmetovalcih. 2. 80% naših veterinarjev je vsled površne presoje stroke mnenja, da je pospeševanje živinoreje stvar živinodravnika in ne agronoma, če tudi je ta event. akademsko kvalificiran in je svoje strokovne študije vršil na visoki šoli. To mišljenje g. veterinarjev je povzeto iz posameznih izjav in neobveznih, za agronoma ne zmirom laskavih opazk.

Veliki župan mariborske oblasti je sicer pred kratkim izdal odlok, glasilom katerega lahko vsak okrajni glavar po lastnem preudarku poveri posle živ. pospeševalne službe ali veterinarju ali agronomu, ozir. kmet. referentu. Vendar pa tudi s tem odlokom vprašanje ni rešeno enotno in načelno in se na podlagi te odredbe mnogokrat posli razdelijo med oba referenta, kar brez dvoma ni vedno stvari v korist, posebno ako se agronomu poverijo le posli podrejene narave.

Ker se k vsem važnejšim živinorejskim poslom, ki se primerno honorirajo in ki dvigajo potrebni ugled strokovnjaka med ljudstvom (licenciranje, komisije za nakup plemenske živine itd.) pritegnejo v posameznih oblastih države izključno le veterinarji in ker je večina veterinarjev — aktivno ali pasivno — nasprotna temu, da bi agromoni zavzemali pri pospeševanju živinoreje vodilno mesto, sem tudi jaz prišel do zaključka, da bi se stvari koristilo najbolj, ako bi se pospeševanje živinoreje pri okr. glavarstvih poverilo načelno le veterinarjem. V tem slučaju bi se morali razen specialni živinoreji posvetiti tudi tozadevnemu načinu organizacije, praktičnemu problemu krmiljenja, smoteni gradnji hlevov in gnojišč, pašništvo in planšarstvo, mlekarstvo in sirarstvo itd., ter bi morali prijeti to stvarno redna predavanja, kakor jih prireajo posamezni veterinarji itak tudi že sedaj. To bi bilo g. veterinarjem toliko lažje, ker bi jim bila živ. pospeševalna služba edinoale stvar idealizma in nesebičnega dela za narod, dočim je živinorejski referat za agromoma pri skromnem mesečnem potnem pavšalu 180 Din vprašanje resne materialne narave.

Z navedeno načelno rešitvijo bi se ugodilo veterinarjem, ki želijo biti večinoma izključno merodajni v vprašanju živinoreje, ugodilo pa bi se tudi agromonom, ki bi se razbremenili enega odgovornega posla in bi se le-ti mogli potem v svo vno posvetiti drugim važnim kmetijskim panogam, ki zahtevajo same na sebi že čezlega človeka, in so najmanj tako interesantne in lepe kot živinoreja. Sedenji način obremenjenja kmet. referentov s pisarniškim delom in z vsemi možnimi posli je itak nevzdržen. Kmet. referent bi moral biti naravnost genij, ako bi hotel vse te panoge obvladati pri današnjem visokem stanju in obsežnosti kmet. znanosti v taki meri, kot je to za prakso potrebno.

Radi tega sem tudi sam kot agromon radevolje pripravil presedati in odstopiti živinorejski referat, kljub temu, da sem se za to stroko kot večletni strok. učitelj ozir. profesor na kmet. šoli specializiral.

Zadeva je potrebna nujne načelne rešitve, ker se vsako polovičarstvo in nejasnost mašuje

— kakor povedo — tudi v kmetijstvu. Tostvarna definitivna opredelitev živinoreje kot pospeševalne stroke je predvsem potrebna, da se ustvari podlaga za potrebno solidarno in vzajemno delovanje agronomov z veterinarji in da se nam ne bo treba, kakor kmet. referentu g. Sušiču, zatekati gled tozadevne razsodbe pred forum merodajnih strokovnjakov v inozemstvu.

F. Wernig, kmet. ref., Laško.

Ukrepi za zboljšanje naše statistike zunanje trgovine. Na željo gospodarskih krogov glede izpolnitve statistike zunanje trgovine se je generalno ravnanstvo carin odločilo, da se izdelava statistike uvoza in izvoza prilagodi potrebam gospodarstva, in sicer na ta način, da se statistika specifična glede onih važnih uvoznih in izvoznih predmetov, katerih carinski tarif ne omenja posebno ali pa v zvezi z drugimi predmeti. V to svrhu je generalno ravnanstvo carin izdalo vsem carinarnicam potrebna navodila, tako da se bo omenjena reforma lahko uvedla že s 1. januarjem 1927. — Čeprav je izpolnitev naše statistične službe v gori omenjenem smislu potrebna, vendar smo mnenja, da bi bilo v prvi vrsti treba odpraviti druge nedostatke. Kakor znano, se statistika uvoza objavlja z veliko zakasnitvijo in to ne mesečno, temveč po četrtletjih, medtem ko se izvozna statistika objavlja mesečno. Skrajni čas bi bil, da se ta nedostatek glede statistike uvoza popravi in da se tudi statistika našega uvoza objavlja mesečno, kakor je to običaj v vseh drugih državah. Ta reforma bi bila potrebna iz tega razloga, da moremo zasledovati razvoj našega uvoza in naše trgovinske bilance po mesecih in da more tudi inozemstvo zasledovati trenutno gibanje naše zunanje trgovine. Ta nedostatek je vzrok, da v inozemskih statističnih revijah ne najdemo nikjer podatkov o zunanji trgovini Jugoslavije. V zunanji reviji »Wirtschaft und Statistik« je mesečno objavljena tabelarična statistika zunanje trgovine 28 držav, predvsem evropskih. V tem izkazu so zastopane tudi najmanjše evropske države, samo o naši državi ne najdemo podatkov. — Ravno tako važna in potrebna bi bila reforma glede razdelitve uvoza in izvoza po skupinah glasom bruseljske konvencije, ki določa sledeče skupine: 1. živali, 2. hranilna sredstva in piščke, 3. surovine in polfabrikati, 4. izdelani fabrikati in 5. zlato in srebro.

Razglas. Direkcija šum v Ljubljani razpisuje prodajo približno 850 plm³ bukovine, izdelane v hlode ali približno 2000 plm³ bukovine, izdelane v prago. Ponudbe, spisane na tiskovinah, ki se dobe pri direkciji šum v Ljubljani in pri šumski upravi v Kostanjevici je vložiti do 5. januarja 1927 do 11. dopoldne pri navedeni direkciji. Ponudbe morajo biti kolekovane s kolkom 100 Din ter opremljene s 10% varščino. Predmetna pojasnila daje direkcija šum v Ljubljani, Križanke in šumska uprava v Kostanjevici.

Novi zakonski projekti. Ministrstvo za trgovino in industrijo je izdelalo projekt zakona o mestnih hranilnicah, ki se je te dni predložil narodni skupščini. Dalje se bo v kratkem dovršil načrt zakona o hipotekarnih kreditih in načrt zakona o gospodarskem svetu.

Uporaba fonda za izgraditev stanovanj državnim uradnikom. Glasom čl. 34. uredbi o uporabljanju denarja iz fonda za izgraditev stanovanj državnim uradnikom se je pri ministrstvu za socialno politiko osnoval odbor, ki je izdelal pravilnik o pomoči državnim uradnikom pri gradnji stanovanj. Tozadevne prošnje je treba poslati čimprej preko ministrstva za socialno politiko. Omenjeni odbor je mnenja, da uradnikom iz Belgrade, Zagreba, Ljubljane, Skoplja, Sarajeva in Splita ni priporočati, da se obračajo na ministrstvo za posojilo, čeprav so stanovanjske razmere teh uradnikov najtežje, kajti sredstva fonda so zelo omejena in se radi tega ne bo moglo zadovoljiti željam teh uradnikov. Ministrstvo za socialno politiko išče možnosti, da bi se na drugi način rešilo stanovanjsko vprašanje uradnikov v teh mestih.

Železniška konferenca. Ker se je delo ožjega odbora za določitev bodoče železniške mreže nekoliko zavleklo in ker stojimo tik pred božičnimi prazniki, se bo plenarna seja železniške konference vršila šele po praznikih, najbrže 10. januarja.

Ugodno rešenje vprašanja likvidacije banke in štedionice za Primorje (Sušak). Upravi Banke in štedionice za Primorje je uspelo zasigurati si pomoč zagrebških velebank, ki so pripravljene prevzeti tiho likvidacijo te banke pod razmeroma ugodnimi pogoji. Ta skupina zagrebških velebank bo takoj izplačala upnikom primerno kvoto, in sicer vlagateljem do 1000 Din vsoto, vlagateljem do 5000 Din najmanj 80%, vlagateljem do 10.000 najmanj 65%, za vse vsote preko 10.000 Din pa 25%. Za perfekcioniranje tega aranžmana je potreben pristaneč vseh vlagateljev in upnikov.

Vprašanje reparacijske dobave vagonov iz Ogrske. Kartel ogrskih tvornic vagonov je pri ogrski vladi podvzel korake, da se v novi proračun stavijo potrebne vsote za nabavo vagonov, ki se imajo glasom mirovne pogodbe izročiti Jugoslaviji. Z naročili za reparacijske dobave Jugoslaviji bi se stanje ogrskih tvornic vagonov znatno zboljšalo. V smislu mirovne pogodbe je Ogrska zavezana nam dobaviti 1200 vagonov na račun reparacij.

Ukinjenje konzulata na Krfu. Iz Belgrade poročajo, da je zunanje ministrstvo dne 8. t. m. ukinilo konzulat na Krfu.

Borza

Dne 18. decembra 1926.

DENAR.

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bili zabeleženi sledeči tečaji: Volna odškodnina 344—345, 7% invest. posoj. 81—82, Berlin 13.485—13.500 (13.485—13.515), Italija 254 bl. (252.96—255.96), London 278.25 (274.25—275.65), New York 56—55, Pariz 226.50 (225.50—227.50), Praga 168.20 (167.85—168.65), Dunaj 8 (7.985—8.015), Curih 10.96 (10.945—10.975).

Curih. Belgrad 9.125 (9.13 bl.), Budimpešta 72.50 (72.55), Berlin 123.10 (123.15), Italija 23 (23.20 bl.), London 25.09125 (25.10), New York 517.625 (517.375), Pariz 20.74 (20.65), Praga 15.32 (15.325), Dunaj 73 (73), Madrid 78.75, Varšava 57.50 (57), Amsterdam 206.90 (206.95), Bruselj 71.90 (72.332), Stockholm 138.25 (138.25), Kopenhagen 137.75 (137.80), Oslo 130.50 (130.75).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.47—12.51, Kodanj 188.30—188.90, London 34.29—34.39, Milan 81.54—81.64, New York 706.65—709.35, Pariz 28.48—28.52, Varšava 78.29—79.00. — Valute: dolarji 31.42—31.58, dinar 12.45—12.51, češkoslovaška 705.40—709.40, francoski frank 28.44—28.60, lira krona 20.90—21.03.

Praga. Devize: Lira 150.42, Zagreb 59.30, Pariz 135.90, London 163.17, New York 39.61.

VREDNOSTNI PAPIRIJI.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 782.000, Zivno 757.000, Alpine 391.50, Greinitz 60.000, Kranjska

Igralci razredne loterije.

Poslednji čas je, da se oskrbite s srečkami za prihodnje žrebanje, ker bodo v najkrajšem času razprodane.

Najrečnejša kolektura L. Ž. Konjovića iz Beograda, daje pa še vseeno priliko velenjenim čitalcem »Slovenca« ki so zakasneli z nakupom, da po priloženi naročilni karti naroče srečko in ne puste sreče, ki jih išče.

Pohitite, skrajni čas je, da se ne boste potem kesali.

industrijska 440.000, Trbovlje 409.000, Hrv. esk. 135.000, Leykam 123.000, Hipobanka 72.000, Mundus 1.100.000.

Boj za treznost

Drugi širši sestanek »Svete Vojske« v glasbeni sobi moškega učiteljskega na Resljevi cesti se je vršil ob številni udeležbi dne 18. t. m.

Deklamacija »Grobovi tulijo...« je prednašal g. Lindič s tako globokim umevanjem in čustveno razgibanostjo, da je z neodoljivo silo zgrabila za srca. Vsa nenadkriljiva oblikovna in idejna veličina Zupančičeve lirike je prišla do svojega polnega izraza.

G. Kunčič nam je na kratko začetel delokrog in smernice dramatskega odseka, ki se pravkar snuje. Pojasnil je z umešno odkritostnostjo, zakaj je bil prisiljen omejiti se v svojih velikopoteznih načrtih zankrat na en sam skromen načrt: ustanovitve abstinentnega dramatskega odseka v Ljubljani, kjer so podani najbolj ugodni pogoji za njegovo uspevanje. Kar se bo dobro obneslo, se bo naslovelo vsem dramatskim odsekom, ki se bodo brez dvoma radi poslužili vsaj tu pa tam uporabne stvarine, ki se jim bo nudila za vpriporitev. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni: gg. Kunčič, Jerns in Lindič ter gospodična Kowarikova.

Predavanje g. Lindiča o »Smernicah brezalkoholne produkcije« se je odlikovalo po domačnosti, bogati idejnosti in vsestranskostnem in poljudnem preresetavanju najbolj perečih in aktualnih gospodarskih vprašanj. Orisal nam je daleko sežen pomen brezalkoholnega gospodarstva in »Brezalkoholne produkcije« ter poudarjal, da boj »Svete Vojske« oziroma »Brezalkoholne produkcije« ni boji proti vinogradnikom oziroma sadjarjem, marveč boji proti kipelemu glivicam, ki pretvarjajo naravno hranilno in zdravo pijačo v strupeno. Z očitnim zanimanjem so sledili navzoči njegovim izvajanjem.

Prihodnji sestanek se bo vršil radi praznikov v četrtek dne 13. januarja prihodnjega leta.

Sport

Sportni teden

Na Nemškem so podelili letos do konca novembra že 50.000 bronastih sportnih značkov, okoli 3000 srebrnih in nad 1000 zlatih; ženske so dobile nad 4200 bronastih značkov. — Od 18. do 22. julija bo v Amsterdamu razstava za sport, higieno in potovanje, spojena s sportnimi prireditvami. — V Leipzigju so otvorili novo sportno šolo. — Na političniki v Kölnu (Nemčija) bo od bodočega poletnega semestra naprej sport obvezen predmet; kdor ne bo obiskoval sportnih predavanj, ne bo pripuščten k inženerskim izpitom. Seznam važnih nogometnih tekem smo priobčili 15. t. m. Pridenemo še: Sunderland, ki koraka na Angleškem na čelu, ima 26 točk, Huddersfield Town 25, Burnley 25. — Ogrji so v Madridu izgubili igro proti madridski reprezentanci 2:5. — Kako so proslavili v Uruguayu nogometno zmago v južnoamerikemskem prvenstvu, pisemo posebej.

Maori so prišli iz Anglije nazaj na Francosko. Premagali so moštvo mesta Limoges 32:7, izbrano pirenejsko moštvo pa samo 9:8; so že utrujeni. — Cambridge je premagal rugbyjevo moštvo Oxforda v razmerju 30:5!

Veliko senzacijo vzbujajo tekme v tenisu v Cannes ob francoski rivieri. Gre za Bristolski pokal, v resnici so pa igre nekakšen boj za svetovno prvenstvo profesionalov. Nemci so prorokovali zmago na Nemškem naturaliziranemu Poljaku Najuchu. Angležji svojemu rojaku Burkeju, Čehi so na tihem upali na Koželuha. Drugi niso prišli toliko v poštev. In kaj je bilo?

Najuh je premagal Burkeja 2:6, 6:2, 6:1 in 6:2, skupaj 20:11; Koželuh Najucha 6:1, 3:6, 6:1, 9:7, torej 24:15; Koželuh Burkeja 6:3, 6:1, 6:2, 6:0, skupaj 21:9. S tem se je Koželuh siljano revanširal za svoj berlinski poraz proti Najuchu in je postal neoficielni prvak profesionalov. Če se spomnimo, kako so se morali kloniti Najuchu sloviti Amerikanci Richards i. dr., se nam Koželuhova zmaga še večja vidi. — Borotra bo igral v St. Moritzu, in bodo imeli Nemci priliko, da se seznanijo z igranjem tega slovitega mojstra. — Suzana bo prišla v februarju nazaj v Evropo in bo skupaj z Brownovo otvorila šolo tenisa v Cannes. Willsova pravi, da Suzana ne igra več tako lepo kot prej, a jo tudi opravičuje: nepretrgano potovanje, utrujenost. — Avstrija je priglasila udeležbo v boju za Davisov pokal. Mednarodna zveza tenisa je odklonila predlog, naj bi se tekme za ta pokal vršile šele vsako drugo leto. Dalje je zveza sklenila, da mora vsako izvenevropsko moštvo, ki se je priglasilo v evropskem pasu, igrati v deželi svojega evropskega nasprotnika. — Predsedstvo francoske zveze tenisa je pa tole sklenilo: Če hoče profesionalni zopet dobiti kvalifikacije amatera, ne sme skoz pet let nikdar nastopiti kot profesionalni, mora torej pet let čakati. — Igre v Wimbledonu se bodo pričele 20. julija in bodo trajale nad 14 dni. — Avstralski mojster Anderson je svoj poraz popravil in je premagal Pattersona 4:6, 9:7, 6:2, 6:2.

V lahki atletiki omenimo berlinski tek Pelterja v halli 1000 m v 2:43.7. — Italijan Callegari je prehodil 20 km v 1:38:51. — Harry Frick je dobil v Lakewoodu, New Yorku, maratonski tek v 2:40:36. V teku crosscountry so se skušali dijak Oxforda in Cambridgea; zmagal je Dufordeau Edwards, porabivši za ca. 12 km dolgo progo 44 minut in 11 sekund. — Hoff se vrača nazaj v Evropo. Baraton ne sme iti tja. Wide bo pa le šel. Ko je vprašal posredovatelja v New Yorku tajnika ameriškega olimpijskega odbora W. Rubiena, če bo smel priti Wide v Ameriko, in mu je obenem omenil, da bo prišel Wide v študijske svrhe tja in da bo vse sam plačal, je dejal tajnik: »Če je tako, nam je Wide prav dobrodošel.«

Avstrijec Pumm, 74.6 kg težek, je potegnil z levico 82.5 kg, nov svetovni rekord njegove kategorije. — Amsterdamska olimpijada bo zadnja, kjer bodo smeli uporabljati okrogle ročice; pozneje bodo pristupili samo ročice sistema Berg. — O senzacionalnih uspehih kanadskega orjaka Caouette-a smo priobčili ta teden kar dva članka, 14. in 15. t. m. Saj je to res nekaj posebnega. Pa pojdi in poskusi dvigniti 200 kg samo od tal, pa boš videl, kaj je to. Caouette je pa 202 kg kvišku sunil

Krekova mladina

Krekova mladina Jesenice. Danes, v nedeljo 19. dec. ob pol 10 dopoldne se nadaljuje »Krekova socialna šola«. Predava toč. Ivan Gajšek o temi: »Beda in brezpravnost delavstva.« Predavanje se vrši v Katoliškem domu.

Krekova mladina Celje. Danes ob 4 popoldne priredi Krekova mladina v Narodnem domu igro »Tihotapec«. Cisti dobiček je namenjen za tiskovni sklad našega lista »Pravica«. Zato vsi prijatelji delavske mladine vljudno vabljene.

Krekova mladina Vič. Danes zvečer ob pol 8 uprizori podružnica Krekove mladine na Viču Meškovo dramo »Pri Hrastovih«. Odbor vabi k predstavi vse delavske mladine naklonjeno občinstvo.

Krekova mladina Preska-Goričane. Danes ob 3 popoldne vprižori naš dramatični odsek igro »Mlinar in njegova hči«. Vabljeni vsi naši prijatelji!

Krekova mladina Zalog-Sp. Kašelj. Ker je zadnji četrtek socialno predavanje radi nenadnih zaprek odpadlo, se isto vrši v četrtek 23. t. m. ob sedmih zvečer. Predava toč. Anton Marinček o temi: »Delavska organizacija«. Pridite vsi!

Polzvedovanja

Našel se je svilen moški šal. Dobi sena Gradu štev. 73 vrata.

Rečna oseba je izgubila na poti s trga po Sv. Petra nasipu zavitek volne. Pošten najditelj se naproša, da prinese k g. Dolinarju, peku, Pred škofijo.

Izgubila se je sinoči črna usnjata ročna torbica, v kateri je bilo okoli 350 Din denarja, ključ od stanovanja, malo ogledalo in listek od Beca, na poti od peka Dolinarja (Pred škofijo) do Stritarjeve ulice. Pošten najditelj naj odda najdemo na policiji.

Naročajte »Slovenca«!

in je 137.5 kg težno dvignil!! Drugi njegovi uspehi so tema dvema enaki.

Dempsey je že v Los Angeles in trenira tam. — Jim Delaney je premagal znanega Johna Risko v 10 rundah po točkah, Jack Delaney pa Jamaica Kida v 3. rundi k. o. — Proti pričakovanju je zgubil Persson boj proti drogvrstnemu Macu Carthy, 12 rund. — Phil Scott je v enem večeru zdelal kar dva nasprotnika; 27. jan. nastopi proti Holandcu Vanderveeru, v Londonu. Drugo upanje Angležev je šele 16 let stari Don Shotland; ta nad 80 kg težki bokser je premagal v kratkem času že štiri nasprotnike.

Borg je plaval v Stockholmju v treningu 100 metrov v 58.5 za 1.1 manj kot je svetovni Weissmüllerjev rekord. Zmeraj bliže mu prihaja in je zašel prav v njegovo domeno, v »sprinterke« plavalne razdalje. Od 17 svetovnih rekordov, ki jih štejejo od 100 do 1 milje, jih ima Borg 12, in sicer vse od 300 yardov navzgor. — Rademacher, Luber in Heinrich bodo startali v januarju v Bruslju. — Evropska plavalna prvenstva se bodo izvajala med 3. avgustom in 2. septembrom nedeljo 1927 v Bologni.

Na Nemškem je bilo v preteklem letu 1458 veslaških tekem, na 103 regatnih; tekmovalo je 28.042 veslačev v 5582 čolnih.

Kolesarja Mac Namara — Linari sta dobila šestdnevno dirko v New Yorku. Prevozila sta 3678 kilometrov.

Mednarodna aviatna zveza je priznala 55 novih svetovnih rekordov, 32 z navadnimi aeroplani doseženih, 23 s hidroplani. V prvi kategoriji ima Francija 21 rekordov, Svica 7, Amerika 4; v drugi Amerika 9, Nemčija 7, Italija 6, Francija 1; skupaj Francija 22, Amerika 13, Svica in Nemčija po 7, Italija 6.

Na smuški skakalnici Pilatus pri Luzernu v Švici je skočil A. Rubi 48 metrov in je po skoku obstal. Za začetek prav dobro.

Ta teden je priobčil »Slovenec« 21 sportnih člankov in člančičev; 14. t. m. 4: o boksu, tenisu, atletiki, o Caoutteu; 15. t. m.: o Caoutteu, o smučarski pripravi, o rekordih, o sportnih dogodkih; 16. t. m. 4: o Nurmiju, Denerju, Fifi in o smučski tekmi; 17. t. m. 3: o Borotru, Sparti v Ameriki in o evropskem pokalu; 18. t. m. 6: o sportnih prostorih in igriščih za otroke, o startanju v Ameriki, o ruski smučski razsavi, o hokeju na ledu, o vožnji iz Neapola v New York in o olimpijskem klubu v Londonu.

NATANČNOST.

V »Sport-Tagblatt«-u od 15. t. m. beremo: »In der kleinen Stadt Detroit gibt es 32 Schwimmhallen. Da kann man nur wieder sagen: Amerika du hast es besser!« Ni tako hudo. »Majhno mestec Detroit je danes milijonsko mesto, samo v Fordovih tovarnah je zaposlenih nad 100.000 delavcev. 82 plavalnic je res veliko, za Detroit pa vseeno ne preveč.

SVETOVNA KOLESARSKA PRVENSTVA.

Ker so se nemške zveze pobotale in strnile v enoto, kakor je to zahtevala Mednarodna kolesarska zveza, bo priredil svetovna prvenstva v letu 1927. »der Bund Deutscher Radfahrer«. Na kratke razdalje bodo dirkali v Kölnu, na dirkališču tamošnjega stadiona, na dolge pa na dirkališču stadiona v Elberfeldu. Glede česnega prvenstva se dolgo časa niso mogli zediniti. Najbrž se bo vršila česna tekma na takozvanem Nürburgringu v gorstvu Eifel. Tam so si zgradili Nemci prvo svojo gorsko dirkalno in ocenjevalno cestno progo. Proga je sicer zelo težka, a kolerariji, ki se borijo za svetovno prvenstvo, morajo biti tudi takim nalogam kos. Merodajne osebnosti nemškega kolesarstva so si progo ogledale in nimajo proti nji nobenega pomisleka. Cestno prvenstvo bi se pričelo v Kölnu in bi se končalo na Nürburgringu ali pa bi se sploh samo tukaj vršilo. Nemci pričakujejo mnogobrojne udeležbe iz vseh delov sveta. Pripominjamo, da so to amaterska prvenstva.

T. K. Skala — Ljubljana. V sredo, 22. t. m. ob 20 se vrši v damskem salonu kavarne »Emona« informativni sestanek članstva v zadevi klubovih prirediteljev in skupnih izletov. K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor.

RADIO potrebščine

v največji izbiri stalno v zalogi pri

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Radio

Zadnjič smo obljubili opisati, kako naj si radio-amater sam sestavi baterijo iz kupronskih elementov, ki mu bo dajala potrebni električni tok za žarenje elektronk. Omenili smo že, da se odlikujejo ti elementi pred drugimi, ker je jakost njihovega toka razmeroma velika in konstantna. Tudi regenerirati jih ni posebno težko. Le pri uporabi je treba velike pazljivosti, da ne preobremenimo žarnice, ker je napetost baterije takoj pri vključenju z aparatom mnogo višja (za 30%), kot je njena stalna napetost. Sicer si pomagamo tudi tako, da sklenemo pozitivni in negativni pol, da naredimo kratek stik za eno minuto, pomerimo z voltmetrom napetost in šele tedaj sklenemo baterijo z aparatom, ko je čezmerna napetost padla na normalno in stalno. Ako rabimo žarnice, ki zahtevajo 4 volte napetosti, moramo narediti vsaj 5, boljše pa 6 elementov. Ako imamo pa žarnice, ki emitirajo z 2 ali manj volti, naredimo 3 elemente.

Ko se odločimo za sestavo, si moramo oskrbeti sledeče: 6 štirioglatih podolgovatih steklenih posod, dolgih cca 16 cm, širokih cca 6 cm, visokih 12 cm; 12 kosov čim debelejših cinkaste pločevine, dolgih 14 cm, širokih 8 cm; 1 kg bakrenega oksida, ki se ga dobi v drogeriji ali v lekarni; 10 dkg bakrenega klorirja, 1 kg lužnega kamna (Laugenstein, soda kavatika); 5 dkg živega srebra, 50 cm žveplene kisline. Ako dobiš steklene posode večje ali manjše, morajo biti tudi kosi cinka primerno večji, oziroma manjši. Tudi si preskrbi 6 kosov bakrene pločevine, iste velikosti kot je cink in nekaj parafina. Preparirati nam je najprej negativne elektrode, to je cinkaste ploščice moramo amalgamirati. Preden začnemo s tem delom, pri- lotajmo na vsako ploščo 2 traka iz svinca, in sicer tako, da bo na teh dveh svinčenih odcep- kih visela plošča v steklenici 1 cm od tal in po 1 cm od vsake stene. Dolgi naj bodo ti trakovi 5 cm. Potem ploščice temeljito zdrgnemo s krpo, namočeno v razredčeni (pol vode, pol kisline) žve- pleni kislini; krpe pa ne držimo z roko. Kos bom- baža nato pomakamo v živo srebro in drgnemo z njim po cinku, dokler se povsod enakomerno blišči. S tem je delo z negativnimi elektrodami končano in ni nikakor težko; vrši naj se pa amal- gamiranje na vsak način zunaj na prostem zraku in dokler so plošče še vlažne od žveplene kisline. Dokaj težje pa je narediti pozitivne elektrode. Vzemimo bakrene ploščice in jih s šilom in žebelnj- kom na gosto preluknjaj na podlagi iz mehkega lesa, in sicer od obeh strani, tako da izgleda ploščica od obeh strani kot ribezen, ki ga rabijo v kuhinji. Bakreni oksid in klorir zmešaj z vodo, da dobiš gosto snov, kakor kašo. To nadevaj enakomerno na obe strani preluknjanih bakrenih plošč. Od pravilne gostote zmesi je odvisno, kako se ti bo prijemala bakra. Ploščice potem deni na primer- nem podstavku v pečico štedilnika in jih dalje časa pusti sušiti pri nizki toploti, a pozneje, ko vidiš, da se ti črni omet ne lušči in ne krushi od plošč, zakuri močnejše, da se ti pri hudi vročini oksid povsem posuši in trdno oprime bakra. Ako se ti je to posrečilo, je najtežje delo končano, če pa se oksid krushi, spraskaj vsega iz plošč, zdrobi ga in ponovi vso proceduro od začetka. Ko so te pozitivne plošče gotove, vtakni jih v stekle- nice med dve cinkasti plošči. Skrbi pa že prej za primerne odvode, na katerih visi plošča na robu steklenice. Boljše je seveda, če so plošče pritr- jene na pokrov, ki naj bi bil iz trde gume. Šele ko je vse to popolnoma dovršeno, si napravi elek- trolit, in sicer 17% rastopino lužnega kamna. V prazno steklenico nalij 1 liter vode in deni notri 17 dkg kamna, toda ne prijemaj ga z roko, sicer gorje ti. Omenim naj še, da imaš lužni kamen shra- njen v stekleni posodi, ker je močno higroskopi- čen. Tudi devaj v vodo le po malo kalija, ker, če bi vsul vseh 17 dkg skupaj, bi se pri tem stekle- nica tako ogreela, da bi počila. Ko je vse raztop- ljeno, vtakni v tekočino vse tri plošče, ki naj bodo pokrite s elektrolitom 1 cm. Na vrh vlij ne- koliko parafinovega olja, če pa ga ne dobiš, pa rastopi parafina in ga prav previdno nalij na še vroč elektrolit, tako da pokriva trda skorja plošče in tekočino od stene do stene steklenice. Ako so elektrode pritrjene na ebonitnem pokrovu ali pa tudi v lesu, ki je bil prekuhan v parafinu, se ni bati, da bi nastal stik med pozitivnimi in nega- tivnimi ploščami. Če pa vise na robu steklenice, jih je treba izolirati. Sedaj se postavi elemente v primeren zaboj, se zveže pozitivni pol enega z negativnim polom drugega in baterija je vporab- na. Preskrbovala te bo s tokom za dve žarnici vsaj tri mesece. Ko pa opaziš, da napetost pada, vzemi iz steklenice pozitivne elektrode in jih nesi na vroč prostor, kjer se kmalu regenerirajo. In zopet je baterija vporabna za kak mesec. Zane- mariti pa tudi ne smeš cinkastih plošč; ko vidiš, da so razjedene, stavi nove, ki morajo seveda tudi biti amalgamirane. Tudi elektrolit, rastopino lužnega kamna, je treba obnavljati.

Kakor rečeno, ni lahko napraviti pozitivnih elektrod, ker je odvisno več ali manj le od sreče, da se ti prime oksidni omet bakrenih preluknja- nih plošč. Zato skušamo stvar poenostaviti. Mesto bakrenih plošč naredimo okvirje iz 5 mm debele bakrene žice v velikosti, kot so cinkaste plošče. Iz platna ali kotonine damo sešiti vrečice, ki gredo ravno na tesno na žičnate okvirje. Ko so vrečice natakajene na okvirjih, nasujemo vanje bakrene oksida, vrečice na vrhu sešijemo in jih še podolgem in počez povežemo s tanko bakreno žico, da se ne trebusijo. Regeneracija se izvrši tako, da vrečice z okvirjem potegnemo iz ste- klenic, jih razvežemo, sesujemo iz njih snov v železno ponev in nesemo na štedilnik, kjer mor- amo nad močnim ognjem črno snov mešati in pražiti. Vsakokrat moramo pridejati nekoliko ba-

krenega klorirja, sicer se izvrši regeneracija ne- popolno. Ko je v ponvi čist bakreni oksid, ga na- bašemo zopet v vrečice, ki jih zašijemo in pove- žemo. — Ako ni dobiti steklenih posod, kot smo jih zgoraj opisali, si pomagamo tudi s stekleni- cami, ki jih sicer rabijo za vkuhanje sadja, ali pa si jih pripravimo sami iz steklenic od slatine tako, da odstranimo vrh steklenice in dobimo va- ljasto posodo. To je lahko izvršiti. Dva centimetra spodaj, ko se začne steklenica zoževati, jo ovi- jemo z bombažno debelo nitjo in jo že ovito pre- pojimo s pomočjo čopiča z spiritom. Takoj nit vžgemo in sučemo počevno nagnjeno steklenico počasi okrog. Ko nit dogori, vtaknemo steklenico v škaf mrzle vode in vrh steklenice odleti 1 cm nad nitjo. V takih posodah so postavljene elek- trode seveda nakviško.

To bi bil torej opis kupronske baterije, ki pa je in ostane le nadomestek akumulatorja. Na- pravi naj si jo le amater, ki bi nikakor ne mogel nikjer polniti akumulatorja.

PROGRAML

Breslau 322.6, Praga 348.9, Leipzig 357.1, Hamburg 394.7, Bern 411, Rim 422.6, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Berlin 433.9, Dunaj 517.2, München 535.7, Königswusterhausen 1300, Daven- try 1600.

Nedelja, 19. decembra:

Breslau 19.30 melodram-božična igra »Bib- chens Weihnachtstraum« (Gustav Falke; glasba Engelb. Humperdincka). 21 Will Vesper: »Die Weihnachtslegende« i. dr. — Praga. 11 matinea. 17 koncert. 19 prenos iz Nar. divadla. — Leipzig. 12 koncert. 18.30 poljudno predavanje o glasbi. 19.30 pred. o kulturi v »Biedermeierzeit«. 20.15 koncert. — Hamburg. 19.20 pred. »V deželi fjo- dov«. 20 pesmi in arije. — Bern. 11 komorna gla- ba. 20. orgelski koncert. 22.05 koncert. — Rim. 10.30 cerkven koncert. 17—18.30 jazz-band. 21 prenos iz gledališča. — Frankfurt. 12 koncert (od- lomki oper). 17 odlomki iz Shakespearea. 19.30 božični cerkveni koncert (ženski zbor). Brno. 10 in 19 koncert. 20 recitacije iz del + Eliška Kras- nohorske. 20.30 vojaški orkester. — Berlin. 11.30, 13.10 in 16.30 koncert. 20 opereta »Lepa Helena« (Meilhac in Halévy, ugalsbil J. Offenbach). — Dunaj. 10 orgelski koncert. 11 koncert dun. sim- fon. orkestra (Dvorák, Vladigrov, Glazunov). 16 koncert. 18.10 sonate (R. Schumann, Beethoven). 20 mitos »Kajne« (A. Wildgans). — München. 11 zvonjenje z magistrata. 12 Bachov božični oratorij. 15.30 koncert (juverture). 17 koncert (harila in harmonij). 17.30 »Ali veš?« (raznosterosti iz šir- nega sveta). 18.20 (18.30) komična opera »Der Ro- senkavalier« (uglasbil R. Strauss). — Königs- wusterhausen. berlinski program. — Daveniry. 16.30, 20.45, 22.15 koncert.

Ponedeljek, 20. decembra:

Breslau. 16.30 koncert (Fr. Liszt). 19.35 o pesnikih nemške romantike. — Praga. 12.15, 16.30 koncert. 20 cerkven koncert (prenos iz »radio- palace« na Kr. Vinohradih; priredi Žižkovska or- lovalska srenja v okviru jubilejnih slavnosti o pri- liki 15letnice žižkovskega Orla). Na programu: O. Zich, Mozart, A. Straeda, Beethoven, Hummel, Corelli, Dvorák, Wiedemann. Sodeluje med dru- gimi Ema Destinova. — Leipzig. 20.15 spevoigra »Das Christkindlein« (Hans Pfitzner). — Rim. 17.30 koncert pianistnje Elize Scardoni (prenos iz filharm. akademije). 21 koncert. — Frankfurt. 17.45 recitacije iz novel Franca Kafka. 20.15 sim- fon. koncert. — München. 20 koncert nürnberg- skga mladinskega zbora (prenos). — Königswuster- hausen. 19.30 predava dr. Soehring: »Društvo na- rodov in mednarodni znanstveni stiki.« — Da- ventry: 16, 17.50, 19, 21.30, 21.50, 22.45 koncert (prenos iz Londona). — Brno. 19 in 20 koncert. — Dunaj. 11, 16.15, 20.05 koncert.

Torek, 21. decembra:

Praga. 12.15, 16.30, 20.02 koncert; 20.30 re- citacije; 21 lahka godba. — Leipzig. 18.05 recita- cije iz novih knjig; 20.15 »Michelangelov večer«; 21.15 (»M. v.« il. del) Frid. Heblel; »Michelan- gelo« (satična drama). — Rim. 17.15, 21 koncert. — Frankfurt. 19.30 Bojaldieu-jeva komična opera »Bela dama« (prenos iz Kasselskega gledališča). — Brno. 19 in 20 koncert. — Berlin. 20.30 Anzen- gruberjeva božična komedija »Heim g'fundene«. — Dunaj. 11 in 16.15 koncert; 19.10 esperantski; 19.30 angleški tečaj; 20.05 Lud. Thoma: »Heilige Nacht« (božična legenda); 21.05 komorna glasba (skladbe Gvidona Petersa). — München. 19.45 božična književna naznanila. — Königswusterhausen. 17 predavanje o modernih vprašanjih mestne z.dave; 19 nemška kult. zgod. XIX. stol.; 19.30 razvojne smeri današnje opere. — Daveniry. 17.15, 19, 24 lahka godba.

UNION

COKOLADA

KAKAO

BONBONI

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonijalnih trgovinah.

Ne zamudite

Božične prodaje

po reklamnih cenah.

Danes v nedeljo ves dan

odprto.

VOIKA

Moda

Volnene športne obleke.

Mrzli dnevi so pred nami in treba si je oskrbeti zimske športne obleke, saj se je že izkazalo, da so tisti, ki so odlašali s tem, bili kar iznenada preseščeni: Sneg je zapadel, sankat, drsat bi se šli, pa nimajo primerne obleke! Pa si brž nakupijo za drag denar, kar jim v hipu pride na misel.

Seveda so letos volnene obleke najbolj v modi za sport. Saj si ne moreš misliti čepice, nogavic, pahovke in Pull-Over-a drugačnih kot volnenih. V novjšem času so tudi obleke spletene iz volne in ne iz sukna. Za smučarje in sankarje so take obleke najpripravnejše — in — kar je še bolj važno — tudi najcenejše. Za isti denar, ki ga izdaš za več let za eno samo sukneno obleko, dobiš vsako leto novo volneno, pleteno obleko. Mimo tega so vol- nene, pletene obleke živobarvne in bujne, da takih blagov sploh ne dobiš. Oglej si sliko!

Najprej vidiš smučarsko obleko, ki je vsa iz volne spletene. Potem pripravno, za vra- tom zaprto pleteno jopico in čepico — tudi za šport. In na tretji skici daljšo jopico z usnja- tim pasom, ki je posebno pripravna za drsa- nje po ledu.

Razen teh oblek, ki so le za sport, nosi- mo tudi sicer pletene, volnene obleke pod plaščem in za doma. Vsakovrstni žempri, te- lovniki, plašči, kostimi in spodnje obleke so najlepši iz volne, najlažji, a obenem tudi v lepih barvah in topli. Praktične so pletenine tudi zato, ker se ne zmečkajo, se ne umažejo brž in so poceni. Za otroke so tudi najbolj zdrave, ker nikjer ne vežejo telesa in ne ovi- rajo kretenj. Slišati je celo, da bodo tudi mo- ške obleke izdelovali iz volnenih pletenin.

Trakovi imajo letos isti pomen ko razne rese in resice, kjerkoli se da, pa so obleke okrašene s trakovi in resami. Ker utegnemo sami izvrševati taka dela, si prav izlahka okrasimo enostavne obleke z njimi, da so po- tem živahnejše in lepše. — Zelo moderni so trakovi za na bluze. (Glej skico!) Tudi na ro- kavice jih prišijemo.

Jopica za doma je kos obleke, ki je do- brodošla vsaki ženski. Nosiš jo lahko zjutraj, preden greš z doma, a si tudi lahko ves dan v njej. Na vsak način učinkuje taka jopica lepše kot nekdanje domače halje. K taki jo- pici oblečeš plisirano krilo. Predvsem je pa paziti, da so na jopici lepi vzorci in sicer ro- žasti, kar je najmodernejše. Tako jopico ute- gneš napraviti samr iz raznih ostankov sukna, svile in trakov.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 18. decembra 1926 Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Baro- meter	Tempe- ratura v C°	Rel. vla- gina v %	Veter in brzina v m	Obač- nost 0—10	Vrsta padavin		Najvišja temp.	Najnižja temp.
						ob opazovanju	v mm 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	760.3	-2.2	94	NNE 2	10	megla	3.5	-2.7
	8	759.9	-1.6	92	NNE 2	10	megla		
	14	754.8	3.1	87	NNE 0.5	10	pršice		
	21	752.8	2.4	92	SE 7	10	dež		
Maribor		757.0	-1.0	92	W 1.5	10		7	-2
		758.6	-1.0	96	WSW 1.5	10	megla		-2
	8	760.5	0.0	84	SE 1.5	4		7	-1
		763.8	-3.0	87	E 5	0		3	-4
Zagreb		764.6	0.0	97	mirno	10		4	0
		762.3	11.0	75	N 0.5	0	morje lahko	7.0	11
		762.3	10.0	49	NE 3	0		2.0	5
	7	751.9	3.0	—	W 7	10		1.0	4

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo, dne 19. decembra: Večinoma oblačno, od časa do časa snežni zameti, v nižinah deževje, temperatura nekoliko pade, živahni severoza- padni vetrovi, v gorovju viharji.

Povpr. barom. nižji ko včeraj za mm 7.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Iščem službo
vrtnar, pomočnika.
Sprejemam pa tudi mesto
službe ali kaj sličnega.
(Zmožen slov. in nemšč.)
Naslov v podružnici uprave
»Slovenca« v Celju, ho-
tel »Beli vol« 8574

Išče se dobra
gospodinja
za župnišče. Naslov pove
uprava lista pod: 8639.

KONTORISTINJA
popoln, izučena v trgov.,
želi z novim letom pre-
meniti službo, najraje na
deželi. Ponudbe na upra-
vo lista pod: »Zmožna
sama trgovino voditi« —
št. 8711.

Učenca s primerno
šolsko izobr.,
poštenih staršev, sprejme
veletrgovina z železino
PETER MAJDIČ, »Mer-
kur«, Kranj. — Istotam
sprejmejo močnejša, prid-
nega in pošten. Hlapca

ORGANISTINJA
s prakso, želi nastopiti
službo. Je tudi šivilja in
želi mesta tam, kjer bi
bilo posla s šivanjem.
Nastop takoj. Naslov v
upravi lista pod št. 8688.

Prvovrstna moč
Išče mesta kavarniške
blagajničarke — event.
sprejme tudi mesto bla-
gajničarke v boljši trgo-
vini. Ponudbe na podruž-
nico »Slovenca« v Celju,
hotel »Beli vol«

MLADENKA
šedne zunanosti, 26 let
stara, neomadežev. pre-
teklosti, vajena gospo-
dinjstva in šivanja, mir-
nega značaja, se želi po-
ročiti z dobrosrčnim gos-
podom s sigurno eksti-
stenco, v starosti 30—40
let. Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod značko:
»Veseli Božič« št. 8616.

DELAVNICA
na lastni vodni pogon —
se odda v Trzinu. Reflek-
tanti naj se pisмено
obrnejo na upravo lista
pod št. »Ugodna pri-
lika« št. 8687.

SODAVIČAR
s koncesijo, se sprejme.
Naslov pove »RODO« —
Ljubljana VII. 8710

MLADENIČ, priden in
pošten, prost vojaščine,
išče kake primerne služ-
be, najraje v trgovini ali
skladišču. Vajen je tudi
konj. Naslov pove uprava
lista pod številko 8708.

BIVŠI TRGOVEC
želi primerno službo. Po-
nudbe na upravo lista
pod: »Tudi potnik« 8728.

Prodajalka
mlajša moč, meš. stroke,
večja sloven. in nemšč.
ne, pridna in zanesljiva,
išče mesta. Nastopi la-
hko takoj. — Dopise na
podružnico lista v Celju
pod: »Mešana stroka«.

2 dijaka sprejemam s
1. januar-
jem v celo oskrbo, elek-
trična luč, zračna soba,
pomoč pri učenju; cena
zmerna. — Naslov pove
uprava lista pod št. 8603.

VRTNAR
mlajša moč, oženjen brez
otrok, išče primer. služ-
be tudi na deželi. Po-
rudbe na upravo lista
v Mariboru. 8623

KOLARSKI vajenec
se sprejme takoj. Naslov
v upravi pod št. 8675.

LEP POSTRANSKI
zaslužek
se nudi resnim in pošte-
nim drž. vpokojencem
in tudi drugim s prodajo
domačih državnih srečk
na obroke. Reflektanti
za tako zastopstvo naj
poslije pisemne ponudbe
na upravo »Slovenca«
pod št. »Domači ljub-
ljanski zavod«. 8606

Učenka za fotograf.
obrt se sprej-
me. — Foto atelje IVAN
POGAČNIK — Ljubljana.

Knjigovodja
perfekten bilancist, re-
duciran vsled gospodar-
stvenih razmer, išče sličnega
mesta. — Ponudbe upravi
pod: »Perfekten« 8594.

Išče se žagar
k venecijanki, trezen in
samost. delavec. — Po-
nudbe pod: »Samostojen
žagar« št. 8664 upravi.

GOSPODIČNA
z večletno prakso, zmož-
na perfektno slovenskega
in nemškega jezika, izur-
njena v knjigovodstvu,
strojepisju, nemški steno-
grafiji in v vseh pisarn.
delih, išče službo s 1. ja-
nuarjem 1927, event. po-
zneje. Ponudbe na upravo
pod: »Praksa« št. 8646.

PRODAJALKA
mešane stroke, želi pre-
meniti službo v mestu
ali na deželi; ponudbe
upravo lista pod št. »Mar-
ljivost« 8630.

PRODAJALKA
Iščem službo v trgov.
z mešanim blagom. Naslov
v upravi pod št. 8631.

Prodajalka
starejša moč, izurjena v
specialni stroki damske
konfekcije, se sprejme
za takoj. Ponudbe z na-
vedbo plače na upravo
»Slovenca« pod značko:
»Samostojna moč« 8682.

Iščem pletilko
za nogavice. Stanovanje
in hrana v hiši. Plača po
dogovoru. Naslov se izve
v upravi pod št. 8702.

PLANINCI!
Kocbek, »SAVINJSKE
ALPE«, okusno vezano,
125 Din, je najlepši dar!
Knjižarna GORIČAR in
LESKOVSEK — CELJE.

Stanovanje in hrano
iščem v Ljubljani
z Novim letom za svojega
11 letnega gimnazijca s
srednjo ceno pri strogi,
kršč. obitelji. Dopise na
upravo lista pod št. »Gim-
nazijec« št. 8669.

Držav. konces. zasebno
učilišče za
STROJEPISJE
GITA PETAČ, Ljubljana,
Valvazorjev trg 6 (na-
sproti Križevn. cerkve).

Koncertni KLA VIR!
v dobrem stanju, pro-
dam. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 8703.

Sladko seno in gnoj
naprodaj. Naslov v upra-
vi lista pod št. 8706.

ODDAM SOBO
za 2 gospoda, elektr. luč.
Naslov v upravi: št. 8705.

»Wolf-Lokomobila«
35 HP, še v obratu, se
proda. — Kupim daljšo
transmisijo, kakor: osi,
tečaj, konzole itd. A.
KANC — MENGEŠ.

Hmeljeve
drogove
prodam več vagonov,
kratkih, od 4½—6 m, in
od 6 m naprej. L. Rebolj,
Kranj. 8666

Za božična in
novoletna darila
priporočam vsakovrstne
URE, zlate in srebrne
predmete po znižani ceni

L. Stojec, urar,
Jurčičeva ulica št. 18
MARIBOR.

Knjiga je najlepši
dar! — Šorli
Iv., »Golobovi«, novela,
vez. 40 Din. — Remec Al.,
»Iz moje Domovine«, ve-
z. 24 Din. Knjižarna
GORIČAR in LEKOV-
SEK — CELJE. 8714

Prostovoljna
javna dražba
dobro ohranjene sobne
OPRAVE (spalnice) ter
ZAVESE, posteljne opre-
me, obleke, perila; por-
celana in drugih predme-
tov se bo vršila dne 20.
in 21. decembra ob 9. uri
dopoldne na Karlovski
cesti št. 18. 8650

Ford - avto
se prodaja v dobrem sta-
nju in dobro rabljiv, z
osebno in prtljažno karo-
serijo, za 12.000 Din. —
Naslov se izve v gostilni
Kmet, Ljubljana, Gospo-
svetska cesta 8. 8649

Decimarno TEHTNICO in
VOZNE PLAHE kupim.
Počelnik, Bohoričeva 5.

Mebl. mesečna soba
se odda. Krakovski na-
sip št. 6, pritličje.

Brinje
lepo, vsakovrstno, nudi
najcenejšo trdka
I. KNEZ — LJUBLJANA,
Gospodsvetska cesta 3.

HARLEY
DAVIDSON
motocikli vseh modelov
in rezervni deli po zni-
žanih cenah. O. ŽUŽEK,
trg. agentura, Celje, Go-
spodsvetska ulica 11.

Krojno učilišče, Stari trg 19, Ljubljana

začne s svojim tečajem najnovejših modelov 3. januarja 1927. Krojaški mojstri kakor pomočniki se bodo poučevali o najnovejšem preizkušenem kroju, (načrt je predložen min. trg. in industrije) odlikovanem in priznanem na svetovni razstavi v Rimu. Obenem bo pouk o jugoslovanskih uniformah (zelo važen za vojne obveznike) in pouk za duhovniške obleke. Za šivilje in nešivilje krojenje, specijalno modeliranje oblek, to je praktično vežbanje rezanja po vseh merah in podobah. Pouk za abnormalne in popravila napak pri preizkušnjah (probah), fazoniranje reverjev za leto 1927. Predavanje o krojih, ki so bili razstavljeni od svetovnih trdnj v Rimu, Dame, ki se želijo poučiti za samoupravo in nimajo časa čez dan, dobijo pouk v popoldanskih in večernih urah. Za siromasnejše tečaj cenejši. Zunanjim učencem se preskrbi hrana in stanovanje. Učenci, ki se vozijo domov, imajo zvezo z vlakom. Vsak učenec, ki je obiskoval tečaj, ima priliko ceneje dobiti šivalni stroj in vsako leto brezplačno ponoviti osem dni tečaj o sprejembi mode. Onim, ki se tečaja ne morejo udeležiti, krojni pouk s pošto. Izdelovanje krojev po meri. Kroj je lahko razumljiv, da se ga lahko vsak učenec, tudi slab računar, tekom tečaja privadi.

Informacije daje **F. Potočnik**, na svoj kraj in modele od-
likovan na mednarodni razstavi v Rimu z zlato medaljo in z naslovom
krojnega profesorja.

Suknjič
površni, za normalno ve-
likost, zelenkast loden,
še nov, naprodaj. — Po-
ljanska c. 3, prtlj., levo.

Gatter-
polnojarmenik, napetost
50—60, z navedbo cene,
kupim. — Ponudbe na
upravo lista pod »7592«.

Ford - avto
se prodaja v dobrem sta-
nju in dobro rabljiv, z
osebno in prtljažno karo-
serijo, za 12.000 Din. —
Naslov se izve v gostilni
Kmet, Ljubljana, Gospo-
svetska cesta 8. 8649

Decimarno TEHTNICO in
VOZNE PLAHE kupim.
Počelnik, Bohoričeva 5.

TRTE! Vse ameri-
kanske pod-
lage, ključni in korenjaki,
izvirne Telekijeve selek-
cije, cepiči na Berlandie-
ri. »Prvi Jugoslovanski
Loznjaci, Darugar, Hrv.
Zahtevajte cenik! 8617

Kdor želi sreče in veselja,
naj kupi srečke drž. raz-
redne loterije 13. kola.
Zrebanje že 11. jan. 1927.
Dobitke izplačujem brez
odbitka. — Veliki izbor
in zaloga žepnih gramo-
fonov, plošč itd. Se pri-
poroča: Vitomir Dolinšek,
trg. agentura, Celje, Go-
spodsvetska ulica 26. 8569

Krojno učilišče, Stari trg 19, Ljubljana

začne s svojim tečajem najnovejših modelov 3. januarja 1927. Krojaški mojstri kakor pomočniki se bodo poučevali o najnovejšem preizkušenem kroju, (načrt je predložen min. trg. in industrije) odlikovanem in priznanem na svetovni razstavi v Rimu. Obenem bo pouk o jugoslovanskih uniformah (zelo važen za vojne obveznike) in pouk za duhovniške obleke. Za šivilje in nešivilje krojenje, specijalno modeliranje oblek, to je praktično vežbanje rezanja po vseh merah in podobah. Pouk za abnormalne in popravila napak pri preizkušnjah (probah), fazoniranje reverjev za leto 1927. Predavanje o krojih, ki so bili razstavljeni od svetovnih trdnj v Rimu, Dame, ki se želijo poučiti za samoupravo in nimajo časa čez dan, dobijo pouk v popoldanskih in večernih urah. Za siromasnejše tečaj cenejši. Zunanjim učencem se preskrbi hrana in stanovanje. Učenci, ki se vozijo domov, imajo zvezo z vlakom. Vsak učenec, ki je obiskoval tečaj, ima priliko ceneje dobiti šivalni stroj in vsako leto brezplačno ponoviti osem dni tečaj o sprejembi mode. Onim, ki se tečaja ne morejo udeležiti, krojni pouk s pošto. Izdelovanje krojev po meri. Kroj je lahko razumljiv, da se ga lahko vsak učenec, tudi slab računar, tekom tečaja privadi.

Informacije daje **F. Potočnik**, na svoj kraj in modele od-
likovan na mednarodni razstavi v Rimu z zlato medaljo in z naslovom
krojnega profesorja.

ŠIVALNI STROJ
Singer-cilinder, ceno na-
prodaj. — Komenskega 26.

Kopalno banjo
rabljeno, email, veliko,
kupim. — Ponudbe upravi
Slovenca pod št. »Ko-
palna banja«.

NAPRODAJ 100 hl
belega vina
l. 1925. in 100 hl belega
vina l. 1926. — Vprašati:
Župni urad SROMLJE
pri Brežicah. 8638

MOTOR
na surovo olje. Orig. Cro-
sley, sistem »Otto« Mang-
hester, 12.5 HP, prodaja po
ugodni ceni. Naslov pove
uprava lista pod št. 8548. Nasproti glav. kolodvora.

Premog — Drva
ILIRIJA, Kralja Petra
trg 8. Telefon 220.

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
Cerne, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

OGLEJTE SI!
baržunaste in filz-klobu-
ke od 80.— Din naprej
samo v modnem salonu
STUCHLY - MAŠKE, Ži-
dovska ulica 3. 8590

Krojno učilišče, Stari trg 19, Ljubljana

začne s svojim tečajem najnovejših modelov 3. januarja 1927. Krojaški mojstri kakor pomočniki se bodo poučevali o najnovejšem preizkušenem kroju, (načrt je predložen min. trg. in industrije) odlikovanem in priznanem na svetovni razstavi v Rimu. Obenem bo pouk o jugoslovanskih uniformah (zelo važen za vojne obveznike) in pouk za duhovniške obleke. Za šivilje in nešivilje krojenje, specijalno modeliranje oblek, to je praktično vežbanje rezanja po vseh merah in podobah. Pouk za abnormalne in popravila napak pri preizkušnjah (probah), fazoniranje reverjev za leto 1927. Predavanje o krojih, ki so bili razstavljeni od svetovnih trdnj v Rimu, Dame, ki se želijo poučiti za samoupravo in nimajo časa čez dan, dobijo pouk v popoldanskih in večernih urah. Za siromasnejše tečaj cenejši. Zunanjim učencem se preskrbi hrana in stanovanje. Učenci, ki se vozijo domov, imajo zvezo z vlakom. Vsak učenec, ki je obiskoval tečaj, ima priliko ceneje dobiti šivalni stroj in vsako leto brezplačno ponoviti osem dni tečaj o sprejembi mode. Onim, ki se tečaja ne morejo udeležiti, krojni pouk s pošto. Izdelovanje krojev po meri. Kroj je lahko razumljiv, da se ga lahko vsak učenec, tudi slab računar, tekom tečaja privadi.

Informacije daje **F. Potočnik**, na svoj kraj in modele od-
likovan na mednarodni razstavi v Rimu z zlato medaljo in z naslovom
krojnega profesorja.

ŠIVALNI STROJ
Singer-cilinder, ceno na-
prodaj. — Komenskega 26.

Kopalno banjo
rabljeno, email, veliko,
kupim. — Ponudbe upravi
Slovenca pod št. »Ko-
palna banja«.

NAPRODAJ 100 hl
belega vina
l. 1925. in 100 hl belega
vina l. 1926. — Vprašati:
Župni urad SROMLJE
pri Brežicah. 8638

MOTOR
na surovo olje. Orig. Cro-
sley, sistem »Otto« Mang-
hester, 12.5 HP, prodaja po
ugodni ceni. Naslov pove
uprava lista pod št. 8548. Nasproti glav. kolodvora.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

Štampilje
S. PETAN, Maribor.

KUPIM
BUKOVA DRVA
zdrava in popolnoma su-
ha — proti takojšnjemu
plačilu. — Ponudbe na:
FRANJO KALAN, trgo-
vec, CELJE. 8700

ZA BOŽIČNO IN PO-
ROČNO DARILLO! Na-
prodaj privatno kožuho-
vinast damski plašč, ko-
žuhovinasta garnitura za
deklice, srebrnina, zlati-
nina in druge drobnine.
Prekupovalci izključeni!
Ponudbe na upravo lista
pod št. »18«. 8723

HRASTOVO
JEDILNICO
črno, moderno, prodam.
BERGANT FRANC, mi-
zar, Dravljice p. Ljubljani.

Franc Vrtačnik
polaganje novih, čiščenje
starih PARKETNIH
tal — Dunajska c. 9.

ŠTEDILNIK
in visoko železno PEČ,
oboje dobro ohranjeno,
prodam po ugodni ceni.
Poizve se: VIČ št. 16.

»Toissaint-Langen-
scheidt«, nemško-ital.,
kompl., nov, ter moška
zimska suknja ceno na-
prodaj. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 8727.

Sobo s kuhinjo
bodi v stari ali novi
hiši, išče mirna stranka.
— Ponudbe upravi lista
pod: Stanovanje št. 8503.

KUPIM
skobelni stroj
s frezerji (Hobelmashin-
e) za izdelavo brodnega
poda (Schiffboden), elek-
tromotor, naj naj 15 KS,
s komplet. napravami ter
železno tračno žago. Re-
flekiram samo na prvo-
vrsten material. Izberne
oferte s ceno na PALOUC
- parna žaga — Rečica
ob Paki. 8469

Mlinarji pozor!
Valjni stol, kombiniran,
dolžina 65 cm, se prodaja
ali pa zamenja za manj-
šega. Proda se tudi ena
mlinska kombinirana KO-
PARIJA št. 2. — Josip
LOVREC, umetni mlin -
Preseka, p. Središče ob
Dravi. 8454

V občini Dobrova pri
Ljubljani se odda z
novim letom

GOSTILNA
na jako dobrem in pro-
metnem kraju v najem,
pod ugodnimi pogoji. —
Najemnik bo moral pose-
dovati osebno pravico. —
Naslov v upravi lista
pod številko 8734.

Najprimernejša BOŽIČNA
DARILA za visokošolce
in tehnike so precizna
risalna orodja
in drugi tehnični pripo-
močki, katere kupite naj-
ceneje v strokovni trgo-
vini Viljem Segurdt v
Ljubljani — Šelenburgova
ulica št. 4 (na dvorišču).

ŠTAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
S. Petra c. 13

Izrezljane JASLICE
prodam. — Naslov pove
uprava lista pod št. 8474.

J. Stjepušin
Sisek
prioroča boljša,
plamurice, raz-
lične, strune,
samo in vna
potrebščine
za vna
glasbila
odlikovani
na pariški
razstavi

Cenik franko.

ŠTAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
S. Petra c. 13

Izrezljane JASLICE
prodam. — Naslov pove
uprava lista pod št. 8474.

J. Stjepušin
Sisek
prioroča boljša,
plamurice, raz-
lične, strune,
samo in vna
potrebščine
za vna
glasbila
odlikovani
na pariški
razstavi

Cenik franko.

ŠTAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
S. Petra c. 13

Izrezljane JASLICE
prodam. — Naslov pove
uprava lista pod št. 8474.

J. Stjepušin
Sisek
prioroča boljša,
plamurice, raz-
lične, strune,
samo in vna
potrebščine
za vna
glasbila
odlikovani
na pariški
razstavi

Cenik franko.

ŠTAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
S. Petra c. 13

Izrezljane JASLICE
prodam. — Naslov pove
uprava lista pod št. 8474.

J. Stjepušin
Sisek
prioroča boljša,
plamurice, raz-
lične, strune,
samo in vna
potrebščine
za vna
glasbila
odlikovani
na pariški
razstavi

Cenik franko.

ŠTAMPILJE
etikete
SITAR & SVETEK
Ljubljana
S. Petra c. 13

Izrezljane JASLICE
prodam. — Naslov pove
uprava lista pod št. 8474.

J. Stjepušin
Sisek
prioroča boljša,
plamurice, raz-
lične, strune,
samo in vna
potrebščine
za vna

JAKOB PERHAVEC

tovarna za izdelovanje likerjev,
dezerturnih vin in sirupov

Maribor, Meljska c. 3

izdeluje in že vse vrste likerjev: Vermont-
vino, Marsaleto, konjak, punč, Marsala, ma-
linov sok, rum, žganje in druge. Izdelki so
samo pristni, prvovrstni, iz najčistejših zelišč
izdelani in prekašajo vsako tu- in inozemsko
konkurenco. - Zahtevajte cenik!

Kdo da več

za priporočilo svoje trdnice ali podjetja v kakem
časopisu, kakor bi bilo to v skladu z uspehom,
ki ga je dosegla reklama, naj bo uverjen, da je
temu ponajveč vzrok napačno izbran način re-
klame. Zato je potrebno, da se vsak
trgovec ali obrtnik, pa tudi vsakdo, ki kaj ku-
puje ali prodaja, obrne poprej na upravo našega
dnevnikarja in zahteva podrobnih pojasnil in pro-
račun. Stranka si pri tem prihrani trud in stro-
ške in se obvaruje čestice večje škode.

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam,
da sem prevzela

v Prešernovi ulici št. 7

trgovino s mešanim blagom, pečivom, čoko-
ladi, sladkorčki, južnim sadjem, medom,
leotom, svečami itd., in se priporočam za
cenjeni obisk.

J. Mikola,

V globoki žalosti naznanjamo, da se
je naš srčnoljubljeni sinček in bratec

FEDOR

v nežni dobi 5 let, preselil med nebe-
ške kraljice. — Pogreb nepozabnega
nam sinčka bo v ponedeljek, dne 20.
decembra 1926 ob pol 10. uri dopoldne
v mrlišnici drž. bolnišnice na pokop-
ališču pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 19. decembra 1926.

Žalujoča rodbina BEZJAK.

K Jezusu, prijatelju otrok, je bil danes
po kratki, mučni boleznj poklican
naš nadvse ljubljani

Mirko

Pogreb bo v soboto ob 1 uri popoldne.
Mirna peč, 16. decembra 1926.

Simon, Roza, Justina, Betka Gosak.

Znižane cene in naj-
večje skladišče dvo-
koles, motorjev, si-
valnih strojev, otro-
ških vozičkov, vsa-
kovrstnih nadome-
stnih delov, pneu-
matike. Posebni oddelek za popolno popravilo, ema-
liranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov,
sivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki
franko. „TRIBUNA“ - F. B. L., tovarna
dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana Karlovska 4

Inserati v „Slovincu“, imajo vedno uspeh!

Zdravje, kri in moč

da tistim, ki slabo prebavajo,
so slabokrvni in oslabei HO-
ČEVARJEVA AROMATIZIRANA ŽE-
LEZENA LUKTURA. 1/2 l stekle-
nica 20 Din. Razpošilja od treh
steklenic dalje samo lekarna

Mr. Stanko Hočvar, Vrhnika, Štev. 23.

Dobi se tudi v lekarni pri sv. Roku v Šiški

LOKOMOBILI MOTORJI DIZEL IN GATERJI PUMPA KAY

Ugodni plačilni pogoji

Braća Fischer d. d.

Zagreb, Pantovčak 1b

Kostanjev les

razkagan, do 1 m 20 cm, lahko o' 10 do 45 cm,
neklan in neobeljen, kupuje stalno po ugodnih
cenah in takojšnjemu plačilu ev. proti akreditivu.

ERNEST MARINC, Celje Zrinskega ul. št. 4

Posredovalci dobre provizije.

„SPECTRUM“ d. d.

INŽ. KOPISTA, DUBSKY IN KRSTIČ

tvornica ogledal in brušenega stekla

LJUBLJANA VII

Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek

Srednjašnica: ZAGREB

Zrealno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo

5-6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in ob-
likah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene
plošče, vstekljanje v med. Fina, navadna ogledala

Velika razprodaja

galanterijskega in modnega blaga po
globoko reduciranih cenah.
Lepa Božična in Novoletna darila

Igo Baloh

Maribor, Gosposka ulica št. 15

Kadar nujno rabite

Iepo pregledno, po lastni želji črtano

POSLOVNO KNJIGO

Vam najbolje postreže:

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florjanska ul. 14.

Knjižgoveznica in črtalnica
poslovnih knjig

Mariborčani!

Praktična Božična darila si nabavite le pri

trvdki FRANJO MAJER

MARIBOR, Glavni trg 9.

Iščem stanovanje

2 sob. kuhinje in pripadkov, v mestu
za takoj ali v enem mesecu. Cena po
dogovoru. Ponudbe pod „trgovce“ na
oglasni zavod Kopitar. Copova ul. 21/III
Ljubljana.

Najline, ac

čajno maslo, maslo za kuho,

domači in avstrijski emendotski SIR,

Trapistovski sir vseh vrst,

Mleko, pastirizirano sladko,

Jogurt zdravilno kisló mleko

nudijo za Božične praznike v vsaki količini
in najceneje

Združene mlekarne d. d. v Ljubljani

ORIENT družba z o. z.

LJUBLJANA

Tovarna: Slomškova ulica 19

Prodajalnia: Dunajska cesta 14

(hiša g. Mathian,

poleg trgovine Schneider & Verovšek)

Oljnate, suhe in umetniške

barve. Firnež, laki, stekarski

in mizarški klej, Pleskarski,

zidarški ter čopiči za umet-
niške. Terpentini, karbolini,

špirit denot. Prašno- in stroj-
no olje, plovci i. t. d.

8620

Nc 541/26

DRAŽBENI OKLIC.

Na prošnjo lastnikov se vrši vsled sklepa
okrajnega sodišča Tržič z dne 28. oktobra 1926,
Nc 541/26 prostovoljna javna dražba tovarniškega
poslopja št. 236 v Tržiču s „20 izdelanimi
konjskimi silami kot pritlikino — vl. št. 346 k. o.
Tržič (tovarna usnja)

dne 27. decembra 1926 ob pol 16. uri pop.

v notarski pisarni v Tržiču št. 215.

Izključna cena znaša 150.000 Din. Vadij znaša

15.000 Din. — Celo izkupilo se mora plačati v

10 dneh po dražbi v roke sodnega komisarja ozir.

okr. sodišča v Tržiču.

Dražbene pogoje se more vpogledati pri no-
tarju Janku Svetliču v Tržiču.

Tržič, dne 8. decembra 1926.

Janko Svetlič, notar kot sodni komisar.

Naznanilo!

Cenjenim damam vljudno naznanjam, da sem
moderno preuredil in povečal svoj dose-
danji

damski česalni salon

Izvršujem: Trajno kodranje, vodno
ondulacijo, barvanje las, električno
masažo lica, maničure, moderno friz-
ranje ter prvovrstno striženje „bubi frizur“!

Velika zaloga parfumerije ter toaletnih po-
trebščin za dame in gospode!

Za cenjeni obisk se priporoča

A. GJUD ml.

Ljubljana, Kongresni trg 6

Pozor!

Ni potrebno, da nosite obledele obleko,
plašče, kostume i. t. d., ker jih tovarna

Jos. Re ch, Ljubljana

Poljanski nasip 4-6

pobarva najlepše v različnih barvah

Sprejemališče: Štejnburgova ul. 3

Postrežba točna. Cene zmerne

Javna zahvala.

Štejem si v dolžnost, da se javno zahvalim
sanitetn. polkovniku gosp. dr. Rihardu JUGU,
ki je s težko operacijo v zadnjem trenutku rešil
življenje mojemu sinu Vilku.

Anton Marinšek, Ljubljana.

Javorove hlode

v debelini od 35 cm naprej, kupuje

Tvornica Penkala d. d.

ZAGREB.

Samo „SVETOL“

neprekosljivo čistilo za vse kovine, je

pravi domači izdelek. — »JADRAN«

tovarna kem. izdelkov, Ljubljana—Moste.

Zahtevajte ga v trgovinah!

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

črtalnica in tvornica poslovnih knjig

v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6, II

priporoča

svojo stalno veliko zalogo mnogo-

vrstnih salda-konti, štrac, journa-

lov i. t. d. lastnega izdelka.

Vstopnice za razne prireditve,

blagajniške bloke i. t. d.

Sekanje v mestnem logu mesta Metlike.

Gospodarski odbor mesta Metlike razpisuje

sekanje hrastovega lesa v mestnem logu.

Posekati se sme in mora do 31. dec. 1927
okrog 1200 kubičnih metrov hrastovega lesa. Ta
les bi se moral zvoziti najdalje do 21. aprila 1928.

Ponudniki se naj oglasijo pisмено ali osebno
do 31. decembra 1926 pri gospodarskem odboru
mesta Metlike. Ta les se bode prodal najboljšemu
ponudniku in naj isti stavijo ponudbe do 15. janu-
arja 1927 pri gospodarskem odboru mesta Metlike.

Proda se ves les na panju stoječ. Pismene ponudbe
v zaprtih kuvertah je vpsolati gospodarskemu od-
boru mesta Metlike do vključno 15. januarja 1927

ter je navesti ceno za kubični meter še stoječega
lesa. Les se lahko ogleda na licu mesta v navzoč-
nosti mestnega čuvaja.

Gospodarski odbor:

za mestni imetek v Metliki

FRANC KREMESEC, gerent.

Sir H. Rider Haggard:

69

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Kakor hitro je vzšlo solnce, je eden duhovnikov
zapiskal na školjko, in njegovega znamenja so se
odzvale trobente iz španskega tabora. Kakor bi trenil,
so se tisoči in tisoči azteških vojakov z glasnim vpit-
jem vsuli proti palači in neštivilno metalno orožje
je zatemnilo dan. V tistem hipu se je na zidovju
Ahine palače pojavila dolga črna ognja in dima, ka-
teremu je sledilo gromenje, in napadajoči vojniki so
padali kot jesensko listje pod krogliami topov in ve-
likih pušk.

Za trenotek so omahovali in glasno ječanje in
stokanje se je vzdigalo proti nebu; zdajci pa je Guate-
mok skočil naprej, držeč prapor v roki, in vojniki so
se zopet postavili v red in vdrli za njim. Prodrli so
do zidovja palače in naskok se je pričel. Azteki so se
ljuto borili. Skušali so zlesti na ozidje, gromadili
trupla padlih tovarišev, da bi jim služila kot lestvice,
a vsakokrat so bili odbiti s silnimi izgubami. Ker se
jim je to izjalovilo, so začeli razbijati zidovje z de-
belimi tramovi; ko pa so naredili predor in se kakor
čreda ovac vsuli vanj, so topovi otvorili ogenj nanje,
da so kroglice rezale cele vrzeli v njihovih množicah.
Nato so jeli streljati z gorečimi puščicami in so tako
vžgali zunanje dele; toda palača je bila iz kamna in
ni hotela goreti. Dvanajst dolgih ur je nepretrgoma
divjal boj, in šele nenadna noč mu je naredila konec;

drugač nisi videl kot ogenj neštivilnih bakelj, ki so
iskali mrtve; nisi slišal drugega kot jok žensk in stok
umirajočih.

Drugi dan se je boj ob zori iznova pričel. Kortez
se je zagnal z večjim delom vojakov in nekoliko ti-
soči tlaskalanskih zaveznikov iz trdnjave. Izprva sem
menil, da je namenil napasti Montezumovo palačo;
prešnilo me je rahlo upanje, ker bi se mi mogoče
posrečilo, da bi v splošni zmedbi pobegnil. Vendar ni
bilo tako; njegov namen je bil zažgati hiše, s katerih
se je neprestano vspinjala toča metalnega orožja po
njegovih vojakih. Napad je bil obupen in je uspel,
kajti Indijanci so se mogli navalu konjev tako malo
ustavljati, kakor so se njihova gola telesa mogla upi-
rati španskemu jeklu. Kmalu so bile neštete hiše
v plamenu in kmalu so se valili gosti oblaki dima v
zrak, kakoršni se vzdigujejo iz Popokatepetlovega
žrela. Toda mnogo onih, ki so prišli peš in na konju
skozi vrata Ahine palače, se ni več vrnilo nazaj; Az-
teki so se oklepali konjskih nog in vlekli jezdece
žive z njih. Še tisti dan so žrtvovali te ujetnike na ol-
tarju Huicelkotla v pričo njihovih tovarišev, in ž njimi
vred so žrtvovali tudi konja, katerega so bili živega
ujeli in ga z neskončnim trudom in naporom zvekli
na piramido. Nikdar niso bila žrtvovanja tako številna
kakor v teh dnevih ljutega boja. Ves dan je tekla kri
po oltarjih in ves dan mi je zvenelo vpitje žrtve po
ušesih, ko so pobesneli duhovni opravljali svoj krvavi
posel. S tem so hoteli dopadljivo ustreči bogovom, ki
naj bi jim dali zmago nad Tjuli.

Celo ponoči so se nadaljevala žrtvovanja pri svet-
lobi svetih ognjev; pri njihovi luči so bili oni, ki so
jih žgali, videti kot hudiči, ki so švigali po peklen-
skem ognju in mučili izgubljene; precej tako so na-

slikani na sliki v naši domači cerkvi na sliki, ki pred-
očuje vstajenje mrtvih. Uro za uro pa se je razlegal
po temi glas, ki je grozeče in svarače klical Špancem:
»Huicelkotl je lačen vaše krvi, Tjuli; vsi pojdete isto
pot, po kateri ste videli iti svoje tovariše; ječe so pri-
pravljene, noži ostri, železa razbeljena za mučenje.
Pripravite se, Tjuli; nobeden ne bo ušel, dasi nas
mного pobijete.«

Boj se je nadaljeval dan za dnevom brez prestan-
ka; tisoči in tisoči Aztekov so padli in Španci so bili
do dobra izžrpani od gladi, bojevanja in ran, ker niso
imeli niti ure počitka in miru. Neko jutro, ravno ko
je boj najhuje divjal, se je na osrednjem stolpu pa-
lače prikazal sam cesar Montezuma, sijajno oblečen
in z dragoceno krono na glavi. Pred njim so se vsto-
pili klicarji z zlato palico v roki, okrog njega pa so
stali plemenitaši, ki so tvorili njegovo spremstvo v
ujetništvu, in španska straža. Iztegnil je roko in, ka-
kor bi trenil, je boj prenehal in tišina je zavladala po
vsem širnem prostoru; celo ranjenci so nehali stokati
in ječati. Nato je nagovoril neštivilne množice. Bil
sem predaleč, da bi bil slišal, kaj je govoril, vendar
sem pozneje izvedel vsebino njegovega govora. Prosil
je svoje ljudstvo, da naj odneha od vojne, češ da so
Španci njegovi prijatelji in gostje in da bodo takoj
zapustili mesto Tenoktitlan. Ko je bil izgovoril te iz-
dajske besede, se je ljuta besnost polotila njegovih
podložnikov, ki so ga dolga leta častili kot boga, in
en glas je pretresal ozračje, iz katerega je bilo slišati
samo dve besedi:

»Baba! Izdajalec!«

Zdajci je prifrčala puščica in zadela cesarja, za
puščico pa se je vsula ploha kamenja po njem, da se
je zarudil na streho stolna.

Priporočamo LJUDSKO KNJIŽNICO (Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani): 19. 12. 1926
J. O. Curwood, Kazan, volčji pes, Kanadski roman 18 Din., vezan 30 Din. — 20. 12. 1926
Ed. About, Kralj čara, 18 Din., vezan 30 Din. — 21. 12. 1926 H. R. Haggard, Jutranja zvezda
30 Din., vez. 40 Din. — 22. 12. 1926 Otoka kapitana Granta, Popolnavanje okoli sveta, Roman
v treh delih, 48 Din., vez 58 Din.

ČREVA vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupim tudi surovi in stopljeni loj in ga plačam po najvišji dnevni ceni.
JOS. BERGMAN, LJUBLJANA
Poljanska cesta št. 55

Naiboljša ter pristna dalmatinska, štajerska in dolenska vina točijo se le v nad 25 let obstoječi, renomirani vinarni „Pri Dalmatincu“, Tavčarjeva (prej Sodna ul.) 4

Lahko

hojo ima in polno torbo denarja si prihrani vsak, kdor gre kupiti čevlje v veletrgovino **R. STERMECKI, CELJE št. 18**. Domači izdelek in izdelek najslavnejših tu in inozemskih tvornic po sledečih cenah: iz kravine Din 110—, gojzerci 180—, iz teletine 154—, boksa 175—, polčevlji ševro 150—, boksa 160, lak ali semiš 235—, otroški iz ovčine 30—, teletine 41—, boksa 60—, fantovski kovani 82—. Ilustrov. cenik s čez 1000 slikami zastoj. Železniška vožnja se nakupu primerno povrne. Trgovci engro cena.

Jules Verne:

Otroka kapitana Granta.

Potovanje okoli sveta.

Roman. — Broširano Din 48—, vezano Din 58—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Ugodni nakup za božično darilo!

Pri znano dobri in solidni postrežbi se prodaja vsake vrste zimskega oziroma pomladanskega modnega-manufakturnega in suknenega blaga po znatno reduciranih cenah v modno-manufakturni trgovini

Ihl & Kühar, prej Karl Soss

Aleksandrova cesta 9 **MARIBOR** Prešernova ulica 2

V materialu in izdeavi neprekosljivi šivalni stroji

„KÖHLER“

dobivajo se po brezkonkurenčnih cenah edino le z 10 letn. jamstvom pri tvrdki

IV. AUERHAMMER

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 3

kateri ima ta tvrdka vedno v najmodernejših opremah za rodbine, šivilje, krojače in čevljarje na zalogi.

Prodaja tudi na obroke.

Ameriške terjatve vnovč. delnice prodaja, zaluščne urečuje točno in ceno:

Dr. IVAN ČERNE, gospod. pisarna, Ljubljana, Miklošičeva c. 6

25.
XII.

Za Božič

dobite primerna darila odraslim in malim

v bogati izbiri in po najnižjih cenah pri staroznani domači tvrdki

F. M. SCHMIDT, Ljubljana

Pred škofijo št. 2

25.
XII.

Stalna zaloga

gramofonov

„HIS MASTER'S VOICE“

aparate, plošče

najfinejše igle, vse posamezne dele itd., samo pri tvrdki

A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva pl. 5, poleg deželnega sodišča.

Predno kje drugod naročite, oglejte si našo zalogo.

Klobuke in čepice

za gospode in dečke.

copate za gospodinje,

v najboljšem blagu in po najnižjih cenah dobite le v staroznani trgovini

Jos. Pok nasl. A. Jamnik

v Ljubljani, na Starem trgu št. 14.

Pohištvo vseh vrst od priprostega do najfinejšega lastnega izdelka, nudi po nižjih cenah

ANDREJ KREGAR, tovarniška zaloga pohištva

ŠT. VID NAD LJUBLJANO, naspr. kolodvora Vižmarje

Peugeot avtomobili

Vsi različni najnovejši modeli 1927 **dospel**, med temi tudi potniški 5/12 HP opremljeni z vsem komfortom modernih avtomobilov. **Nabavna cena enaka, stroški obratovanja manjši** od močnejšega motocikla. Promptno dobavni od tukajšnjega skladišča, glavnega zastopnika SHS.

O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11.

Pliučne bolezni so ozdravljive!

Pliučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Z. sluzenje — Nočno potenje — Bronhialni kašelj — Kašelj v grlu — Sluzni kašelj — Izmeček krvi — Vzdržavanje krvi — Tesnoba — Zbadanje itd., so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi **umetnosti hranjenja**

ki jo že mnogi rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. — Nočno potenje in kašelj prestopa, telesna tešina se poveča ter po splošnem popnevanju olajša bolečino.

Resni moške zdravniške znanosti potrdijo prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastoni dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej muči bolečina, kdor se hoče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opetovano opozarjam, da prejmete popolnoma **brezplačno**, brez vsake zaveze s svoje strani, moja pojasnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritrdil tej

novi ureditvi Vaše prehrane

ki to označujejo kot izborni prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in Vas bo nato vsak čas lahko postreglo moje ondotno zastopstvo. Predtajte poduk in zajeli boste **novih moči za svoje zdravje** iz knjige izkušnega zdravnika. Zajamčujem vam okrepitev in življensko tolažbo in se obračam na vse bolnike, ki se zanimajo za sedanje stanje zdravljeneja bolnih na pljučih.

Moj naslov je:

August Märzke - Berlin

Wilmsdorf, Bruchsalerst, 5. Abt. 882.

JOSIP URAN specialna trgovina božičnih okraskov

LJUBLJANA, Mestni trg št. 11.

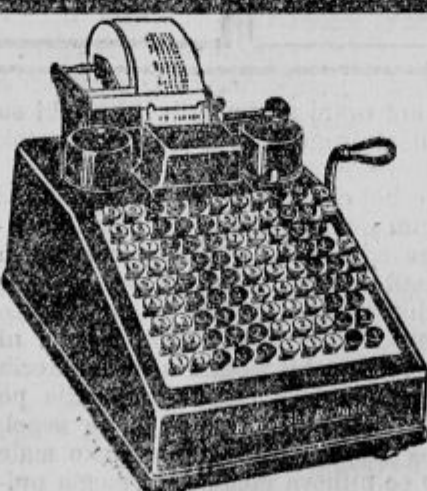
Papir: svilen, taletni, zlat in srebrni, škrebeči in krep. Zlata in srebrna penca. Zlata za rože. Zlata za obešanje okraskov. Briljantna vrstica, svečke, drške za svečke, čudežne svečke. Prički za v kot, res krasni in poceni, 20 vzorcev in veličin. Obrazci (Krippenbilder), rojstva (štalice), lameta, girlande od lamete, girlande papirnat, angelski laski (Feenhaar). Razglednice, bloki in hrbički za koledarje, krinke in lampijoni. Listje za rože, prašniki (Pötseln), umetne cvetlice in venci za neveste. Velikanska izbira vsakovrstnih steklenih božičnih okraskov v obliki ptičkov, zvončkov, možičkov, sadja, bunkic, špice, okraski od lamete ter Pratika za leto 1927.

Zahtevajte cenik!

KLISARNA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE V LJUBLJANI

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE FOTOGRAFIJE • ENOBARVNE IN VEČBARVNE AUTOTIPIJE • KOMBINIRANE KLIŠEJE ZA NAVADEN IN NAJFIN. PARIR KLIŠEJE PO SLIKAH, PERORISIH IN RISBAH, ROKOPISIH, FOTOGRAFIJAH ZA RAZGLADNICE, REKLAMNE SLIKE

Seštevanje! Računanje!

BURROUGHS Portable

Dolarjev 180—

10 mesečnih obrokov

Brezplačno in neobvezno predodčenje

Glogowski & Co.

Zagreb

Račkoga ulica 7b

Za pravilno negovanje telesa

pokazuje se Fellerjev blagodišeči „Elsafluid“ koristnega delovanja že od časa naših dedov. On daje oslabelemu telesu novih moči in svežosti, oživlja živce, jači mišice in kite in prija vsem telesnim delom. Drgnjenje in umivanje z Elsafluidom krepi utrjene oči in zabranjuje nahod. Z vodo razredčen izvršten za izpiranje grla in ust. Da je Elsafluid povsod tako priljubljen, je storila baš njegova vsestranska uporaba odzunaj in znotraj kot zanesljivo domače sredstvo in kosmetikum. Močnejši, zato boljše delovanja kot francosko žganje.

Zahtevajte za polkus povsod izrečno Fellerjev pravi blagodišeči Elsafluid v polkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnati steklenicah po 9 Din, ali specialnih steklenicah po 25 Din. — Po pošti pride tem enejše, čim več se naroči naenkrat, z zavojnico in poštino stane

9 polkusov, ali 6 dvoji, ali 2 specialni stekl. 61— Din 27 „ „ 18 „ „ 6 „ 133— „ 34 „ „ 36 „ „ 12 „ 250— „

Naročila nasloviti različno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarna v Stublet Donji, Elsa-trg br. 124, Hrvatska.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Brzojav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57, 470 in 979

Račun poštno ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik.

Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000—, vloge nad Din 250.000.000—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Safes deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. Direktne zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Prodaja srečk Državne razredne loterije.